

Gemeente
Drechterland

Jaarstukken 2018

Hoogkarspel, 28 mei 2019

Behorende bij onze
verklaring d.d.
28-05-2019

astrium
overheidsaccountants b.v.

INHOUDSOPGAVE

JAARVERSLAG	4
Kerngegevens	5
Samenvatting	6
Leeswijzer	8
 PROGRAMMAVERANTWOORDING	 9
Bestuur en ondersteuning	10
Veiligheid	18
Beheer openbare ruimte	22
Economie	30
Samenleving	34
Milieu	66
Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	71
Algemene dekkingsmiddelen	76
Overhead	78
Vennootschapsbelasting	79
Onvoorzien	80
 PARAGRAFEN	 81
Lokale heffingen	82
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	88
Onderhoud kapitaalgoederen	94
Financiering	97
Bedrijfsvoering	101
Verbonden partijen	103
Grondbeleid	113
Subsidies	116
Vitale dorpen	118
 FINANCIËN	 120
Overzicht van baten en lasten	121
Balans en de toelichting	131
Verantwoording Specifieke Uitkering	151
Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld	152
 BIJLAGEN	 154
Controleverklaring	155

JAARVERSLAG

De jaarstukken bestaan uit:

- A. het jaarverslag, dat bestaat uit de verantwoording over:
 - 1. de programma's
 - 2. de paragrafen
- B. de jaarrekening, die bestaat uit:
 - 1. het overzicht van baten en lasten (programmarekening)
 - 2. de balans en de toelichting
 - 3. de Single Information en Single Audit
 - 4. overzicht baten en lasten per taakveld
- C. de bijlagen:
 - 1. de controleverklaring

Het jaarverslag bestaat uit de verantwoording over de realisatie van de programma's en het overzicht van algemene dekkingsmiddelen. Daarnaast geven wij inzicht in het gebruik van het geraamde bedrag voor onvoorzien. De programmaverantwoording biedt per programma inzicht in:

- de mate waarin de doelstellingen zijn gerealiseerd;
- de wijze waarop de beoogde doelstellingen zijn bereikt;
- de gerealiseerde baten en lasten.

In de paragrafen wordt verantwoording afgelegd over de realisatie van financiële aspecten die niet in een specifiek programma vermeld worden.

In de jaarrekening worden middels het overzicht van baten en lasten (programmarekening) de gerealiseerde baten en lasten per programma weergegeven en het overzicht van de gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen. Tevens treft u de balans met bijbehorende toelichting aan.

Bij de bijlagen treft u de informatie aan die bij de jaarstukken gepresenteerd worden.

Ter informatie is op de volgende pagina een overzicht met enkele kerngegevens van onze gemeente opgenomen.

Kerngegevens

Kentallen gemeente Drechterland

31-12-2018

31-12-2017

Sociale structuur

Aantal inwoners

- 0 tot en met 4 jaar	980		944	
- 5 tot en met 17 jaar	2.988		3.068	
- 18 tot en met 64 jaar	11.470		11.401	
- 65 en ouder	4.159		4.023	
		19.597		19.436

- aantal arbeidsmigranten 11

Aantal periodieke uitkeringsgerechtigden

- WWB	152		141	
- IOAW	6		9	
- IOAZ	1		0	
- BBZ	5		2	
		164		152

- aantal werkenden in sociale werkvoorz.schappen 45

Fysieke structuur (bron: Algemene Uitkering)

Oppervlakte gemeente (in hectares)

- land	5.887		5.887	
- binnenwater	67		67	
- buitenwater	2.105		2.105	
		8.059		8.059

Aantal woonruimten 8.335 8.249

Financiële structuur (in €)

Vaste schuld	9.893.000	10.315.000
Gewone uitgaven (lasten)	39.138.000	39.170.000
Opbrengsten belastingen	2.611.000	2.834.000
Algemene uitkering gemeentefonds	22.858.000	21.803.000
Overige inkomsten (baten)	11.444.000	14.923.000

Samenvatting

Het resultaat uit de exploitatie voor 2018 inclusief incidentele baten en lasten bedraagt € 174.000 negatief en is op de balans verantwoord onder het eigen vermogen als gerealiseerd resultaat.

Specificatie gerealiseerd rekeningresultaat 2018

Omschrijving	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Jaar-rekening	Vershil begroting na wijziging en jaarrekening
Totale baten	38.910	39.392	36.913	-2.479
Totale lasten	39.910	43.155	39.138	-4.017
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	-1.000	-3.763	-2.225	1.538
Onttrekking aan reserves	2.185	4.898	3.407	-1.491
Toevoeging aan reserves	989	1.125	1.356	231
	1.196	3.773	2.051	-1.722
Gerealiseerd resultaat	196	10	-174	-184

Het verschil tussen de begroting na wijziging en de jaarrekening van het gerealiseerde saldo van baten en lasten bedraagt € 1.538.000. Het totaal aan baten en het totaal aan lasten zijn lager dan begroot. De grote verschillen ten opzichte van de begroting na wijziging worden voornamelijk veroorzaakt doordat er verkopen en kosten begroot waren voor grondexploitaties die in 2018 nog niet in productie zijn genomen en minder is uitgegeven aan onderhoud wegen.

Het gerealiseerde saldo van baten en lasten bedraagt € 2.225.000. Hiervan is per saldo € 2.051.000 aan de reserves onttrokken. Het gerealiseerd resultaat bedraagt hierdoor € 174.000 negatief.

Het negatieve resultaat van € 174.000 dient in het juiste perspectief te worden gezien. De begroting 2018 werd met een verwacht incidenteel positief resultaat vastgesteld van € 196.000. Gedurende het jaar 2018 zijn er besluiten genomen die ertoe hebben geleid dat dit resultaat naar verwachting € 430.000 negatief zou bedragen. Daarbij werd als dekking de Algemene reserve aangegeven. Nu, bij het vaststellen van de jaarrekening, blijkt dit verwachte incidentele tekort mee te vallen.

Onze vermogenspositie hebben wij in 2018 zien afnemen met € 2.000.000. Dit is voornamelijk het gevolg van de onttrekking aan de Algemene reserve van ruim € 1.000.000 ten behoeve van het SED perspectief en de onttrekkingen aan de bestemmingsreserves ter dekking van afschrijvingslasten van ruim € 600.000. Het verschil tussen de begrote en werkelijk onttrekking aan de reserves wordt grotendeels veroorzaakt doordat er minder is onttrokken aan de reserve onderhoud wegen als gevolg van lagere uitgaven.

Reserves

De Algemene reserve is afgelopen jaren op een gewenst en acceptabel niveau gebracht. Bij de vaststelling van de begroting 2018 is besloten de minimale hoogte van de Algemene reserve vast te stellen op € 2.400.000. De resultaten van de grondexploitaties over 2018 zijn conform de uitgangspunten rechtstreeks toegevoegd aan de Algemene reserve, met uitzondering van de omslagheffingen voor verkeersinfrastructuur en het Landschapsplan. Deze zijn rechtstreeks aan de betreffende bestemmingsreserves toegevoegd.

Per 31 december 2018 bedraagt de Algemene reserve € 9.477.000. Een gedetailleerd overzicht is te vinden in de toelichting op de balans, onderdeel reserves.

Reserves

	Algemene reserve	Bestemmings- reserves	Totaal
Saldo 1-1-2018	10.726	24.925	35.651
Rekeningresultaat 2017	-166		-166
Mutaties exploitatie: toevoegingen	540	816	1.356
Mutaties exploitatie: onttrekkingen	-1.623	-1.154	-2.777
Mutaties exploitatie: afschrijvingslasten		-629	-629
Saldo 31-12-2018	9.477	23.958	33.435

Leeswijzer

Resultaat

Het resultaat wordt onderscheiden in gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten en gerealiseerd resultaat. Het verschil bestaat uit de mutaties in de reserves.

De programmaverantwoording

In de programmaverantwoording wordt aan het begin van ieder programma beschreven of is bereikt wat we hebben beoogd en wat daarvoor is gedaan.

Verschillenanalyse

De analyse van de budgetten van de programmarekening wordt per programma uitgewerkt. Hier is aansluiting gezocht met de recapitulatietabel behorende bij de toelichting op het overzicht van baten en lasten.

Doorberekening kosten SED organisatie

In de programma's worden de kosten opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces. Een groot deel van de kosten van de SED-organisatie zijn ook het gevolg van het primaire proces. De kosten van de SED-organisatie worden dan ook toegerekend aan de taakvelden. In 2018 was de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling SED-organisatie € 9.327.000. Deze kosten zijn toegerekend aan de taakvelden. De afwijkingen ten opzichte van de ramingen staan in de analyse in de programma's omschreven als "Toerekening personeelskosten en interne doorberekeningen".

Afronding

Voor zover mogelijk zijn alle in de jaarstukken genoemde bedragen afgerond op € 1.000.

Programmaverantwoording

Bestuur en ondersteuning

Portefeuillehouders: M. Pijl en J.H.N. Broeders

Inleiding

De gemeente Drechterland staat midden in de samenleving en werkt op een open en transparante wijze samen met inwoners en ondernemers aan haar besluitvorming. Bestuur en organisatie werken vanuit vertrouwen en verbinding aan een vitaal Drechterland. We streven naar hoge kwaliteit en goede dienstverlening. Onze dienstverlening kenmerkt zich door

- snel te reageren
- de juiste informatie te verstrekken
- mee te denken
- digitale diensten aan te bieden

Ontwikkelingen

Voor dit programma zijn er geen ontwikkelingen te melden.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

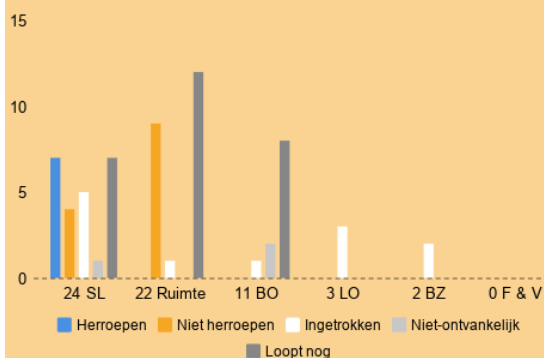
Maatschappelijk effect: Een betrokken samenleving en een daadkrachtige overheid

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Inwoners actief betrekken bij de vorming en de uitvoering van het beleid volgens de Startnotitie Burgerparticipatie Drechterland 2015		
Inwoners actief betrekken bij de vorming en de uitvoering van het beleid volgens de Startnotitie Burgerparticipatie Drechterland 2015	Inwoners nemen zelf initiatief om aan de slag te gaan met onderwerpen uit hun eigen leefomgeving en samen met de gemeente na te denken over het vitaal en leefbaar houden van de kernen.	Onder andere via het project vitale dorpen zijn volop initiatieven in gang gezet. Daarnaast is bij het opstellen van het maatschappelijk akkoord een actieve inbreng van inwoners en maatschappelijk partners gevraagd op de onderwerpen die belangrijk zijn in deze bestuursperiode.
Een doelmatige en doeltreffende gemeentelijke overheid		
Dienstverlening met als uitgangspunt dat lokaal geboden wordt wat lokaal kan en regionaal, wat regionaal moet		
Proactief informeren van inwoners en ondernemers	Inwoners en ondernemers weten wat er speelt in hun woonwijk.	Via diverse kanalen is nieuws gedeeld over nieuw beleid, projecten en bewustwordingscampagnes.
Versterken van de kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol van de gemeenteraad		
Een heldere verantwoordelijkheidsverdeling tussen raad en college		

Maatschappelijk effect: Tevreden inwoners, bedrijven en instellingen

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Dienstverlening op maat leveren aan inwoners, bedrijven en instellingen		
Continu meten van de klantwaardering en ook daadwerkelijk iets doen met de feedback, waarmee we blijven werken aan het optimaliseren van onze dienstverlening	We meten de tevredenheid van onze inwoners 2 jaarlijks via het onderzoek van <i>waarstaatjegemeente</i> . Dit onderzoek vindt in 2019 weer plaats. In 2018 is de klantwaardering niet gemeten.	We werken via training en opleiding aan onze dienstverlening. Feedback van klanten volgen we op en waar nodig passen we onze werkwijze aan.
Optimaliseren van de digitale dienstverlening	Onderhoud website is geborgd. Waardedocumenten kunnen worden bezorgd.	Het webteam is geformeerd. Het proces bezorgen waardedocumenten maakt onderdeel uit van de balieproducten.
Instandhouding van de leefbaarheid in de kernen		
Burgers laten meebeslissen over de vitaliteit van hun dorpen		

Behandelde bezwaarschriften per afdeling totaal 62

- 80% van de bezwaarschriften zijn binnen de wettelijke termijn afgehandeld. In 2017 was dat 92,5% en in 2016 83%
- 51% is binnen de LEAN-termijn afgehandeld. Dat was in 2017 60% en in 2016 49%
- Het aantal bezwaarschriften voor de gemeente Drechterland is vergeleken met 2016 en 2017 in 2018 met gemiddeld 33% toegenomen
- 11,3% van het totaal aantal behandelde bezwaarschriften is gegrond verklaard. In 2017 was dat 13% en in 2016 9,8%
- Het aantal bezwaarschriften voor de afdeling **Samenleving** is vergeleken met 2016 en 2017 in 2018 met gemiddeld 45,6% toegenomen
- 29,2% van de bezwaarschriften voor de afdeling **Samenleving** is gegrond verklaard. In 2017 was dat 18,7% en in 2016 23,5%
- Van de 22 ontvangen bezwaarschriften voor de afdeling **Ruimte** zijn er 0 gegrond verklaard. In 2017 waren dat er 4 (van de 35 ontvangen bezwaarschriften) en in 2016 waren dat er ook 0

Klachten 11

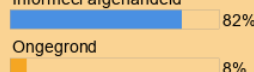
Informeel afgehandeld

Ongegrond

- Er zijn 2 klachten ongegrond verklaard en de overige 9 klachten zijn informeel afgehandeld

- Het totaal aantal klachten is ten opzichte van voorgaande jaren gedaald

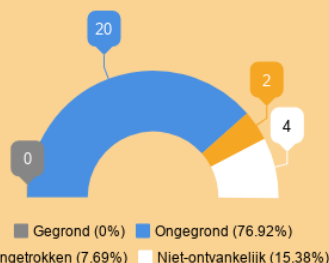
- Bij de Nationale ombudsman zijn er 11 klachten ingediend. Daarvan zijn er 9 zonder onderzoek afgedaan, is er 1 na een interventie tussentijds beëindigd en 1 loopt nog

2018

Beroepszaken

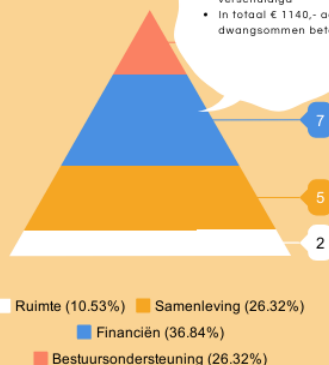
Totaal 26

- Het totaal aantal afgehandelde beroepszaken bedraagt 26. In 2017 was dat 15 en in 2016 20
- Van de 26 beroepszaken zagen er 2 op de afdeling **Samenleving**, 21 op **Ruimte**, 1 op **Burgerzaken** en 2 op **Bestuursondersteuning**
- Er zijn 0 beroepen gegrond verklaard. Dat waren er in 2017 ook 0 en in 2016 was dat er 1

INGEBREKESTELLINGEN 19

- Bij 3 van de 19 ingediende ingebrekestellingen was een dwangsom verschuldigd
- In totaal € 1140,- aan dwangsommen betaald

powered by

PIKTOCHART

Indicatoren

Doelstelling	Prestatie-indicator	Realisatie 2017	Begroting 2018	Realisatie 2018
Inwoners actief betrekken bij de vorming en de uitvoering van het beleid.	Gemiddelde waardering voor de communicatiemiddelen.	7	6,8*	2 jaarlijks gemonitord, volgende in 2019.
Een betrouwbare Basisregistratie personen	Percentage van de kwaliteit van de gegevens in de BRP. Per gegevenssoort moet aan een percentage worden voldaan. In	Voldaan aan wettelijke norm.	> 97,4%**	99,92%

Behorende bij onze
verklaring d.d.
28-05-2019

astrium
overheidsaccountants b.v.

(BRP).	totaal is het gemiddelde 97,4% voor de wettelijke norm.			
Verbeteren van de dienstverlening.	De normeringen die zijn opgenomen in het Kwaliteitshandvest van de organisatie:			
	Beantwoordingssnelheid telefoon***	-	Binnen 30 sec	69%
	Digitale loket***	-	24 uur per dag toegankelijk	100%
	E-mail***	-	Beantwoording binnen 5 dagen	Is niet gemonitord
	Ontvangen brief***	-	Beantwoording binnen 5 werkdagen, binnen 6 weken of anders	geen percentage bsb Wordt wel op gestuurd
	Wachttijd gemeentehuis***	-	Overdag max. 15 min., donderdag-avond max. 30 min	Is niet gemonitord
	Gemiddeld cijfer klanttevredenheid afkomstig van de zuil.	8	8	Is niet gemeten
	Percentage afdoening bezwaarschriften binnen de wettelijke termijn.		95%	80%****
	Percentage afdoening bezwaarschriften binnen de LEAN termijn (zes weken na ontvangst bezwaarschrift).	60%	70%	51%****

* Cijfer afkomstig uit de benchmark 'Waar staat je gemeente'. Uit nader onderzoek blijkt dat we omwille van de vergelijkbaarheid beter deze bron kunnen gebruiken om onze streefwaardes te bepalen, dan ons onderzoek 'Gemeentelijke communicatie', najaar 2016. De resultaten uit laatstgenoemd onderzoek krijgen een specifiekere vervolg.

** Het betreft hier een gemiddelde van de totale gegevensset: Persoon en Overlijden: 99,7%; Adres: 99,7%; Relaties: 99,6%; Identificatienummers en nationaliteit: 99,5%; Overig algemeen: 99,5%; Administratief: 99,4%.

*** Deze cijfers zijn nog niet meetbaar. Onderzoek vindt plaats naar het inzichtelijk maken van deze cijfers.

**** Het percentage afgehandelde bezwaarschriften binnen zowel de wettelijke termijn als de LEAN-termijn is ten opzichte van vorig jaar gedaald. Dit is voornamelijk toe te schrijven aan een toename van het aantal af te handelen bezwaarschriften (+33%), het moeten doen van nader (medisch) onderzoek, het herstellen van primaire besluiten en het feit dat, mede op verzoek van het college, meer bezwaarsaken aan het college worden voorgelegd en de daarmee gepaard gaande interne aanlever- en beslistermijnen. Voor dergelijke en/of anderszins verdragende omstandigheden is geen

ruimte ingebouwd in de LEAN-procedure. De LEAN-termijn is een strakke termijn en wanneer in een bepaald geval sprake is van dergelijke omstandigheden, is het niet mogelijk om de zaak binnen die termijn af te handelen. Met andere woorden een vertraging van een tot enkele dagen door bijvoorbeeld het later ontvangen van stukken kan al leiden tot het niet behalen van de LEAN-termijn. De daling van het percentage afgehandelde zaken binnen de wettelijke termijn heeft –juridisch gezien– geen gevolgen gehad.

***** Een deel van de bezwaarschriften en bijna alle klachten zijn informeel afgehandeld. Dit komt doordat er aandacht is voor de informele aanpak en snel contact wordt opgenomen met de betreffende burger.

Verplichte indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Bron	Begroting 2018	Meest recent
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen begroting	2018: 0,41	2018: 0,41
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen begroting	2018: 0,41	2018: 0,41
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen begroting	2018: 14,05	2018: 11,65
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten extern	Eigen begroting	2018: 34%	2018: 84,4%
Overhead	% van totale lasten	Eigen begroting	2018: 8,5%	2018: 10,2%

* De gemeente Drechterland heeft lage personeelslasten, omdat het personeel is ondergebracht in de SED organisatie. Deze indicatoren zijn hierdoor niet te vergelijken met andere gemeenten.

Met wie hebben we samengewerkt?

Gemeenschappelijke regeling - SED organisatie

Doelstelling en openbaar belang:

Bewerkstelligen van een kwalitatief hoogwaardige, effectieve en efficiënte uitvoering door de SED organisatie van de door de gemeenten opgedragen uitvoerende taken met het oog op een goede dienstverlening aan de inwoners en een krachtige ondersteuning aan de besturen van de gemeenten.

Activiteiten en ontwikkelingen:

Deloitte heeft eind 2017 een analyse geschreven over de ontwikkelingskansen voor de SED organisatie in het perspectief van een veranderende organisatie én omgeving. Dit heeft geleid tot een ontwikkelplan voor de SED organisatie: SED perspectief. Dit veranderingstraject biedt een kans om, gezien alle veranderende omstandigheden, de komende jaren door te ontwikkelen en onze ambities te realiseren. Binnen het ontwikkelplan SED perspectief is ingezet op kennis, kwaliteit en digitalisering. Deze onderdelen hebben een koppeling met SED Perspectief. Voor deze benodigde ontwikkeling is meerdere jaren uitgetrokken.

Onze focus lag in 2018 op verbetering van onze kennis en kwaliteit. We hebben ervoor gezorgd dat de kwaliteit van de beantwoording van vragen aan de 1e lijn gestegen is door het kennissysteem verder te ontwikkelen. Hierdoor kunnen we aan de telefoon en aan de balie meer vragen direct beantwoorden. Daarnaast zijn onze medewerkers van de telefoon getraind in telefoonvaardigheden.

In de zomer van 2018 zijn we gestart met het uitwerken van het concept 'werken op afspraak'. De huidige werkwijze waarbij inwoners voor burgerzaken op vrije inloop hun aanvragen komen doen legt enerzijds een groot beslag op de formatie en maakt het anderzijds niet mogelijk om te sturen op de klantstromen, waardoor wachttijden soms oplopen. We willen de vraag van onze inwoners op het, voor de klant, juiste moment door de juiste persoon laten afhandelen. Hoe we invulling gaan geven aan het werken op afspraak ronden we in 2019 af.

Tot slot hebben we in 2018 een concept visie op dienstverlening geformuleerd. Op welke wijze willen we de komende jaren invulling geven aan onze producten en diensten? Wat mogen inwoners van ons verwachten en wat gaan we daar als organisatie voor doen? We werken de concept visie in 2019 verder uit en koppelen hier een uitvoeringsplan aan.

Gemeenschappelijke regeling - Shared Service Centre ICT DeSom

Doelstelling en openbaar belang:

Bewerkstelligen van een kwalitatief hoogwaardige en doelmatige uitvoering door het Shared Service Center van de door de gemeenten opgedragen uitvoerende taken en de ondersteuning in brede zin op het terrein van de ICT en het creëren van voorwaarden voor een efficiënte bedrijfsvoering en een efficiënte en klantgerichte dienstverlening

Activiteiten en ontwikkelingen:

In 2018 was de begroting van SSE DeSom beleidsarm. Daarmee was de focus op de reguliere dienstverlening. Met inzet van de bestemmingsreserve is na de zomer gestart met de voorbereidingen van de digitale werkomgeving. Dit loopt de komende jaren nog door. Ook is meegewerkt aan de regionale projecten. De overgang van software naar de cloud heeft impact op SSC DeSom. Met de deelnemers wordt in beeld gebracht hoe zich dit de komende tijd ontwikkelt en wat dit vraagt van SSC DeSom.

Gemeenschappelijke regeling - Ondersteuning Bestuurlijke Samenwerking Westfriesland

Doelstelling en openbaar belang:

Het doel van deze regeling is om voor de regio West-Friesland de samenwerking tussen de zeven deelnemende gemeenten op het gebied van bestuurlijk overleg te ondersteunen. De overblijvende taken van het voormalig Samenwerkingsorgaan Westfriesland zijn hierin ook opgenomen.

Activiteiten en ontwikkelingen:

Als dienstverlenende gemeente voert de gemeente Hoorn jaarlijks een aantal regiotaken uit voor de gezamenlijke Westfriese gemeenten. Zo heeft in 2018 regionale ondersteuning plaatsgevonden bij de regionale overleggen Madivosa en VVRE. Daarnaast heeft de gemeente Hoorn de coördinatie over het regionaal jeugdbeleid gevoerd. Ook het ambtelijk secretariaat van de Regionale Urgentiecommissie en de uitvoeringstaken van het doelgroepenvervoer zijn in 2018 verder opgepakt.

Gemeenschappelijke regeling - Westfries Archief

Doelstelling en openbaar belang:

De zorg, bewaring en het beheer van archiefbescheiden van de aangesloten overheidsorganisaties, alsmede het bevorderen van de lokale regionale geschiedbeoefening.

Activiteiten en ontwikkelingen:

De speerpunten vanuit het vorige beleidsplan blijven gehandhaafd, omdat deze nog altijd goed passen bij de geplande activiteiten en de positie van het WFA.

Speerpunten:

- WFA als partner van overheden
- WFA als partner van publiek
- WFA als partner toekomstige generaties
- WFA als professionele en toekomstbestendige organisatie

Binnen deze speerpunten zijn er ook thema's te benoemen. Onderstaand een opsomming van de beoogde thema's die het Wfa tot heden hebben rekening houdend met de navolgende kaders:

- Vorig beleidsplan
- Diverse overleg gremia en netwerken Westfriese partners

Behorende bij onze
verklaring d.d.
28-05-2019

astrium
overheidsaccountants b.v.

- Medewerkers WFA

Vervolg acties:

- Informatie en behoefte ophalen bij strategische partners
- Missie en visie bepalen
- Thema's en doelen bepalen
- Vaststellen beleidsplan
- Naar aanleiding van de thema's en doelen zullen resultaten bepaald worden die worden uitgewerkt in een uitvoerings- of jaarplan.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2018	Begroting 2018	Werkelijk 2018
Totaal lasten	3.058	3.193	2.557
Totaal baten	-1.046	-1.100	-658
Saldo van baten en lasten	2.012	2.093	1.900
Toevoeging aan de reserves	0	0	0
Onttrekking aan de reserves	-348	-348	-268
Resultaat	1.664	1.745	1.632

Toelichting op afwijkingen

Baten en Lasten

Opsomming van de voornaamste verschillen (> € 20.000)	Bedrag	V/N
Bijdrage SSC DeSom: Vanwege een andere administratieve methode is er een onderschrijding op de inkomsten. Hier tegenover staan ook lagere uitgaven ter hoogte van nagenoeg hetzelfde bedrag. Het restant geeft een overschrijding van nog niet doorberekende nagekomen kosten aan SED (€ 68.000). Dit zal in 2019 worden doorberekend.	671	N
Huisvesting: Om fiscaal technische redenen heeft een doorberekening aan SED plaatsgevonden. Een deel van de lasten staat op programma overhead, waardoor hier een voordeel ontstaat.	207	V
Burgerzaken: Hogere ontvangsten leges	21	V
Overige verschillen baten	1	V
Bestuur, overige kosten: De kapitaallasten huisvesting (€ 258.000) zijn geboekt op Huisvesting naar huisvesting conform BBV (V). De storting in de voorziening Pensioenaanspraken bestuurders was lager dan verwacht (V). Extra kosten i.v.m. wisseling van bestuur (N).	315	V
Raad: Verhoging van de wettelijke vergoeding voor Raadsleden per maart 2018.	21	N
Organisatieontwikkeling SED: Exploitatiekosten zijn conform BBV geboekt op de betreffende taakvelden.	83	V
Bijdrage SSC DeSom: Zie toelichting bij baten voor wat betreft de lagere uitgaven.	603	V
Huisvesting: Begroting kapitaallasten huisvesting (€ 268.000) staat op bestuur.	356	N
Burgerzaken: Extra afdracht aan Rijk door hogere ontvangsten leges.	11	N

Behorende bij onze
verklaring d.d.
28-05-2019

astrium
overheidsaccountants b.v.

Historisch archief. De uitgaven staan verantwoord op overhead.	33	V
Overige verschillen lasten.	11	N
Totaal verschil	193	V

Reserves

Opsomming van de voornaamste verschillen (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Bestemmingsreserve: Lagere aanwending door lagere exploitatie- en afschrijvingslasten dan initieel geraamd.	80	V
Totaal verschil	80	V

Veiligheid

Portefeuillehouders: M. Pijl

Inleiding

De gemeente Drechterland voert de regie op het complexe terrein van de lokale openbare orde en veiligheid. De ontwikkelingen en activiteiten op het terrein van Veiligheid wisselen. Dit betekent keuzes maken wat wel of niet met prioriteit moet worden opgepakt. De gemeente Drechterland streeft ernaar om het niveau van zowel de objectieve veiligheid als de subjectieve veiligheid van de inwoners te vergroten of minimaal op hetzelfde niveau te handhaven. Dit is vastgelegd in het Integraal Veiligheidsplan 2016-2019. De taken en verantwoordelijkheden van gemeentelijke en externe partners zijn duidelijk en worden versterkt door intensieve samenwerking en de aansluiting bij elkaars bevoegdheden.

Ontwikkelingen

De ontwikkelingen op gebied van veiligheid zijn een verschuiving van repressie naar preventie en intensievere samenwerking tussen domein veiligheid en het sociaal domein. Het voorkomen van een incident of strafbaar feit is zowel financieel als maatschappelijk lonend. Daarnaast leggen de bezuinigingen op gebied van politie en justitie, alsmede in de zorg, meer druk op de inzet van de gemeente. Uit de cijfers blijkt een lichte afname van de high impact crimes met 11% in 2018 (86), vergeleken met 2017(97). Deze afname geldt vooral overvallen, straatroof en bedreiging. Daarnaast is een toename te zien van diefstal uit/vanaf auto's en diefstal en vernieling van auto's. Het aantal fietsendiefstallen is met 51 aangiftes in 2018 gelijk gebleven ten opzichte van 2017. Dit is lager dan in de jaren 2014 (95), 2015 (93) en gelijk aan 2016 (52). De gemeente ziet dit jaar een toename van het aantal overlastmeldingen, vooral de overlast die inwoners ondervinden van hun burens. De meldingen zijn divers, maar betreffen voornamelijk geluidsoverlast. Dit komt overeen met het landelijk beeld bij andere gemeenten.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

Maatschappelijk effect: Samen veilig leven

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Aanpak overlast en kleine ergernissen		
Dienstverlening, met als uitgangspunt dat lokaal geboden wordt wat lokaal kan en regionaal, wat regionaal moet.	In het zaakstelsel is het aantal meldingen (burens)overlast gestegen met 37% van ± 400 meldingen in 2017 naar 550 in 2018. Er is een daling (24%) van het aantal incidenten jeugdoverlast van 79 (2017) naar 60 in 2018. Uit politiecijfers blijkt dat het daadwerkelijk aantal aangiftes overlast in 2018 (26) gelijk gebleven t.o.v. 2017 (26).	De toezichthouders worden ingezet voor het terugdringen van overlast in de openbare ruimte. Ze reageren op meldingen en doen tijdens hun surveillance zogenaamde hotspots aan. Samen met de politie, jongerenwerk en de BOA's wordt snel ingespeeld op overlastproblematiek, zoals burens overlast en hangjeugd. De eerste stappen om buurtbemiddeling structureel te borgen binnen de gemeente zijn gezet.

Behorende bij onze
verklaring d.d.
28-05-2019

astrium
overheidsaccountants b.v.

Aanpak personen met verward gedrag		
Voorkomen van overlast personen met verward gedrag	Een lichte toename (7%) van incidenten overlast personen met verward gedrag van 42 (2017) naar 45 in 2018.	Inzet van een regionale aanpak voor West Friesland en intensivering van de lokale samenwerking tussen gemeente, politie en zorgpartners. Gezamenlijk wordt opgetrokken in de lokale en regionale aanpak.
Huiselijk geweld		
Afname misdrijven huiselijk geweld Afname huiselijke twist	Een toename (50%) van incidenten huiselijke twist van 12 (2017) naar 18 in 2018.	In nauwe samenwerking met onze zorg- en hulpverleningspartners, politie en buurgemeenten is daar actief op ingezet in 2018.
HIC - woninginbraken		
Afname diefstal/inbraak woning Afname kans slachtoffer woninginbraak Afname kans op beroving Afname verdachte situatie gemeld	De High Impact Crimes zijn afgenomen met 11% van 97 in 2017 naar 86 in 2018.	High impact crimes hebben vaak een grote weerslag op het leven van onze inwoners. Bij woninginbraken sturen we in overleg met de politie brieven naar omwonenden om ze te wijzen op de risico's en hoe inbraken voorkomen kunnen worden. Daarnaast hebben we in 2018 specifiek aandacht besteed aan het voorkomen van fietsendiefstal bij het station. Dit project omvatte onder meer het plaatsen van een tekstkar, extra toezicht van de BOA's en een stickeractie.

Maatschappelijk effect: Samen veilig ondernemen

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Veilig uitgaan		
Zorg dragen voor een veilige gemeente om uit te gaan. Afname overtreding vergunde horeca	Er zijn geen overtredingen geconstateerd van vergunde horeca. Bij evenementen is veelvuldig gecontroleerd en bij 6 geconstateerde overtredingen tijdens de kermissen bleek een goed gesprek door de toezicht-houder/ boa voldoende om de vastgestelde overtreding te doen beëindigen. Mediation naast repressie.	Toeziethouders/boa's handhaven en controleren ook gedurende avond- en nachtelijke uren en in het weekeinde. Contacten en informatie uitwisseling tussen Boa, jongerenwerker en de wijk- en jeugdagente van de politie zijn goed. Toezichthouders zijn actief bij evenementen waaronder de kermissen in Hoogkarspel en Venhuizen.

Behorende bij onze
verklaring d.d.
28-05-2019

Maatschappelijk effect: Bestuurlijke aanpak

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Afname alcohol- en drugsgebruik jongeren (In Control)		
Afname drugsoverlast Afname handelen in softdrugs	Het convenant met actiepunten voor het project In Control 2018-2019 is vastgesteld. (Voor cijfers wordt de Jongvolwassenmonitor van GGD geraadpleegd. Deze wordt 1x per 2 jaar (2017-2019) afgenomen)	De gemeente blijft participeren in het project In Control, om het alcohol- en voornamelijk drugsgebruik onder jongeren te minderen. Voorlichting op scholen en het betrekken van ouders onderdeel zijn van de aanpak.

Indicatoren

Doelstelling	Prestatie-indicator	Realisatie 2017	Begroting 2018	Realisatie 2018
Samen veilig leven	Overige vernieling/baldadigheid ¹	33	< 92	36
	Overlast overspannen personen ¹	42	< 28	45
	Diefstal/inbraak woning ¹	36	< 27	34
Samen veilig ondernemen	Overtreding vergunde horeca	4 ²	< 1	1
Bestuurlijke aanpak	Drugsoverlast ¹	13	< 14	18
	Handelen softdrugs ¹	12 ¹	< 13	9

1 Jaarcijfers Driehoeksmonitor Politie NHN team Hoorn - absolute aantallen

2 Nalevingsonderzoek jeugd, alcohol en drugs

Verplichte indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Bron	Begroting 2018 Meest recent	
Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 jongeren	Bureau Halt	2016: 85,6	2017: 49
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2016: 0,8	2017: 0,8
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2016: 3,4	2017: 3,1
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2016: 1,3	2017: 1,9
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2016: 3,1	2017: 2,8

Met wie hebben we samengewerkt?

Gemeenschappelijke regeling - Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Doelstelling en openbaar belang:

De GR Veiligheidsregio Noord Holland Noord is een samenwerking tussen gemeenten, de regionale brandweer, de GHOR (geneeskundige hulpverlening), de Gemeenschappelijke Meldkamer, Ambulancezorg Noord-Holland Noord en het Veiligheidshuis op het gebied van rampen- en incidentbestrijding. De inspanningen worden gecoördineerd vanuit een centrale organisatie en hebben

Behorende bij onze verklaring d.d. 28-05-2019	
---	---

als doel te zorgen voor verkleining van de risico's op crises, een betere voorbereiding op incidenten en een vlotte en adequate aansturing van de hulpverlening bij een ramp.

Activiteiten en ontwikkelingen:

De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord richt zich op het verkleinen van risico's en het beperken van leed en schade bij incidenten en realiseert dit door het bieden van adequate hulp en het samenwerken met alle bij de veiligheid en hulpverlening betrokken partijen. Voor Drechterland waren er In 2018 geen GRIP-incidenten, 783 spoedinzetten van de ambulance, 132 spoedinzetten van de brandweer, 6 casussen voor het Veiligheidshuis, 30 adviezen voor evenementen en 19 alarmeringen burger AED. Er zijn 4 lessen gegeven op scholen en 179 adviezen door de brandweer. Bij de onderdoorgangen van de nieuwe Westfrisiaweg (N307) bij Hoogkarspel hebben 2 multidisciplinaire oefeningen de hulpdiensten voorbereid op calamiteiten in de twee bovengemiddeld lange 'onderdoorgangen'.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2018	Begroting 2018	Werkelijk 2018
Totaal lasten	1.512	1.542	1.657
Totaal baten	-10	-10	-25
Saldo van baten en lasten	1.502	1.532	1.632
Toevoeging aan de reserves	0	0	0
Onttrekking aan de reserves	-11	-11	-11
Resultaat	1.491	1.521	1.621

Toelichting op afwijkingen

Baten en lasten

Opsomming van de voornaamste verschillen (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Toerekening personeelslasten en interne doorberekeningen	103	N
Doorberekening pluspakketten naar programma 6 en 7 heeft niet plaatsgevonden. Op programma 6 en 7 levert dit een voordeel op.	20	N
Overige verschillen	-23	V
Totaal verschil	100	N

Beheer openbare ruimte

Portefeuillehouders: J.H.N. Broeders en D. te Grotenhuis

Inleiding

De gemeente heeft het eigendom en het beheer van de openbare ruimte. De openbare ruimte is voor een ieder toegankelijk en speelt een belangrijke rol in het publieke leven. In de openbare ruimte zijn voorzieningen aanwezig zoals verhardingen, groen, verlichting, water en civiele kunstwerken. Deze voorzieningen hebben een grote invloed op de leefbaarheid en belevingskwaliteit van de openbare ruimte. Ze zijn van groot belang voor de verschillende gebruikers: inwoners, ondernemers en bezoekers. Het in stand houden van deze voorzieningen is een van de kerntaken van de gemeente.

De gemeente streeft naar een betaalbare, functionele, veilige en duurzame openbare ruimte. In 2018 zijn de financiële consequenties van de kapitaalgoederen door de gemeenteraad voor het beheer van de openbare ruimte vastgesteld: de openbare ruimte wordt degelijk en voldoende onderhouden. Over het algemeen is het heel, veilig en redelijk schoon. Een uitzondering hierop vormen het centrum van Hoogkarspel en de Parels. Hier is sprake van een plus: goed, mooi en comfortabel. De openbare ruimte wordt daar goed onderhouden; het is er vrijwel geheel schoon en netjes. Op basis van de financiële consequenties zijn in 2018 door het college de beheerplannen vastgesteld.

Ontwikkelingen

Wegen

Geen ontwikkelingen

Gladheidsbestrijding

Geen ontwikkelingen

Riolering

Zie programma 6 voor de verantwoording

Water

Geen ontwikkelingen

Groen

Het afgelopen jaar heeft zich gekenmerkt door een droge zomer. Door tijdig water geven heeft dit voor zover zich dit nu laat aanzien niet geleid tot een bovenmatige uitval van de beplanting.

In algemene zin kan gezegd worden dat het groeiseizoen steeds langer wordt. Hierdoor moeten onderhoudsmaatregelen zoals onkruidbestrijding en maaiwerkzaamheden vaker en langer uitgevoerd worden.

Openbare verlichting

Geen ontwikkelingen.

Bruggen

Geen ontwikkelingen.

Steigers

Waar mogelijk wordt bij aanleg/vervanging van steigers gekozen voor onderhoudsvrij kunststof.

Beschoeiing.

Ontwikkelingen in de materialisatie van beschoeiing producten richten zich met name op de toepassing van gerecyclede harde kunststoffen.

Gebouwen

Geen ontwikkelingen.

Verkeer

Door het smartphonegebruik in het verkeer, de vergrijzing en de opmars van de elektrische fiets, neemt het aantal ongevallen landelijk toe. Daarnaast is de verwachting dat door het gebruik van het digitale schadeformulier, het aantal ongevallen registraties stijgt.

Als gevolg van de realisatie van de N23 Westfriaweg is er gestart met de monitoring van de verkeersstromen.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

Maatschappelijk effect: Zorg dragen voor een prettige woon-, werk en leefomgeving

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
De wegen, paden, pleinen, openbaar groen, openbare verlichting, bruggen en kunstwerken op het vastgestelde kwaliteitsniveau brengen en houden		
De wegen, paden, pleinen, openbaar groen, openbare verlichting, bruggen en kunstwerken op het vastgestelde kwaliteitsniveau brengen en houden.	<u>Openbaar groen</u> Uit meting is gebleken dat ruim 90% van het groenareaal voldeed aan de basis beeldkwaliteit.	Regulier onderhoud.
	Terugdringen slechte technische kwaliteit van plantvakken.	Omvorming van plantvakken in de Dahliastraat in Hoogkarspel.
	Verbetering openbaar groen ten behoeve van de biodiversiteit.	Bij de Zanglijster en de Tolweg in Hoogkarspel zijn bijenveldjes aangelegd.
	Beheersing van de Japanse Duizendknoop.	Actieve bestrijding met de heet water methode.
	<u>Speelvoorzieningen</u> Verbetering functionaliteit en veiligheid speelvoorzieningen. .	Bij de Roop, Klokkeweid, Overstoep, Hertog Willemweg en bij de Padlandschool zijn de speelvoorzieningen vernieuwd. In Schellinkhout is de aanleg van de natuurspeeltuin van start gegaan.
	<u>Kunstwerken en beschoeiingen</u> Veilig en functioneel houden van civiele kunstwerken.	Schilderbeurt houten 'ophaalbrug' De Kosterij Hoogkarspel. Diverse houten bruggen groot onderhoud gepleegd. Vervangen tweede fiets/voetgangersbrug Landpadje Westwoud (zuidzijde spoor). Nieuwe

	kunststofsteiger bij Rietzanger. Nieuwe beschoeiing rondom Molen Wijdenes. Vervangen beschoeiing 't Akkertje Hoogkarspel <u>Openbare verlichting</u> In 2018 zijn er planmatig lichtmasten en armaturen vervangen. <u>Wegen</u> Veilige toegankelijkheid van wegen, fiets- en voetpaden.	Energiezuinige en dimbare armaturen aangebracht. De openbare verlichting is veilig en functioneel. Uitvoeren van klein - en groot onderhoud aan de verhardingen. De overgang van de tunnelbak in de Streekweg is geasfalteerd in verband met de aanleg de nieuwe provinciale weg (Westfrisiaweg). Daarnaast is een deel van de Dr. Wijtemalaan vervangen. Uitvoering groot onderhoud elementenverhardingen: o.a. Schoolpleinen Zanglijster en Pennekamplaan, plateau Anjerstraat en trottoirs Koriander. Uitvoering groot onderhoud asfaltverhardingen: o.a. 4 kruispunten zijn voorzien van een nieuwe deklaag.
Meldingen openbare ruimte adequaat afhandelen		
Mogelijkheid bieden tot het indienen van meldingen openbare ruimte.	Meldingen worden via het KlantContactCentrum (KCC) of via de website van de gemeente ingediend.	Meldingen openbare ruimte worden binnen de norm afgehandeld.
Burgerparticipatie		
Betrekken burgers en bedrijven.	Betrokken inwoners.	<u>Openbaar groen en speelvoorzieningen</u> In het kader van 'Vitale dorpen' is in Schellinkhout samengewerkt met de

		alliantie voor de realisatie van de natuurspeeltuin SKIK. In Venhuizen is samen met de Stichting Vrienden Tuin Bosmanstaete een deel van de openbare ruimte opgeknapt. En in het Padlandbos is een groep vrijwilligers actief met het onderhoud van het bosperceel en de paden. Ook is contact en afstemming van werkzaamheden met een groep vrijwilligers die de heemtuin in Hoogkarspel onderhouden. Bij de verbeteringen van de speelvoorzieningen worden de direct omwonenden betrokken.
Zorg dragen voor een verkeersveilige omgeving		
Verbeteren van de verkeersveiligheid, bereikbaarheid en leefbaarheid.	Een meer verkeersveilige inrichting van de openbare ruimte, het beperken van verkeersoverlast en bewustwording bij weggebruikers.	In het kader van 'Vitale Dorpen' zijn in Oosterblokker en Westwoud een aantal lokale knelpunten aangepakt. Aan de hand van de verkeersallianties in Schellinkhout en Wijdenes/Oosterleek zijn verkeersmaatregelen verder voorbereid. De gemeente heeft intensief overleg gevoerd om de overlast van de werkzaamheden aan de N23 te beperken. Daarnaast is bij het nemen van tijdelijke maatregelen en omleidingen, in overleg met de provincie en de aannemer, steeds gewerkt aan de veiligheid van de verkeersdeelnemers. De herinrichtingen van de Hemmerbuurt in Hem en de Dr. Wijtemalaan in Westwoud zijn voorbereid. Het gedeelte van de Dr. Wijtemalaan ten zuiden van het spoor is vervolgens

		uitgevoerd. Vorbereidingen zijn gestart om het vrachtverkeer terug te dringen in Oosterblokker, Westwoud en Hoogkarspel. Verder zijn de scholen in het kader van gedragsbeïnvloeding uitgenodigd om deel te nemen aan verkeersveiligheidsproject. Een deel van de scholen heeft hier aan deelgenomen.
Zorg dragen voor actuele en kwalitatieve beheergegevens en Basisregistraties		
Onderhouden van de Basisadministratie Adressen en Gebouwen.	Voor de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) is de helft van de registratie op orde.	Er is in 2018 extra ingezet op de registratie van de BAG.
Onderhouden van de Basisregistratie Grootchalige Topografie.	De registratie voor de Basiskaart Grootchalige Topografie (BGT) is op orde.	Bij uitbreidingen of herziening van de openbare ruimte is de BGT bijgewerkt.
Onderhouden van beheergegevens van alle disciplines.	De Beheergegevens zijn actueel.	Bij uitbreidingen of herziening van de openbare ruimte zijn de beheergegevens bijgewerkt.
Vaarwegen op het vastgestelde kwaliteitsniveau brengen en houden		
In stand houden van de gemeentelijke vaarroutes.	Uitvoeren baggerplan.	Op orde houden watergangen.

Indicatoren

Doelstelling	Prestatie-indicator	Realisatie 2017	Begroting 2018	Realisatie 2018
Realiseren van afgesproken kwaliteitsniveaus	Percentage van het areaal groen en reinigen op verharding dat voldoet aan beeldkwaliteitsniveau B (Basis)	85%	85%	95%***
	Percentage van het areaal verharding dat voldoet aan beeldkwaliteitsniveau B (Basis)	90% (asfalt) 99% (elementen)	85%	92%***
Staat van de buurt	Percentage inwoners dat vindt dat de staat van de buurt heel is	85%	85%*	**
	Percentage inwoners dat vindt dat de staat van de buurt schoon is	75%	75%*	**
	Percentage inwoners dat vindt dat de straten, paden en trottoirs goed begaanbaar zijn	64%	65%*	**
	Percentage inwoners dat vindt dat de groenvoorziening goed onderhouden is	56%	70%*	**

Behorende bij onze
verklaring d.d.
28-05-2019

	Percentage inwoners dat vindt dat er voldoende groen in hun buurt is	-	85%*	**
Tevredenheid voorzieningen	Percentage inwoners dat tevreden is over het aanbod van speelvoorzieningen voor kinderen tot 12 jaar	60%	62%*	**
Vergroten biodiversiteit in de openbare ruimte	De toename van het aantal meters ecologische oevers	-	30%	0%
	De toename van het aantal vierkante meters areaal omgevormd naar biodiversiteit	-	750	650

* De referentiewaarde geeft een percentage weer dat vergelijkbaar is met gemeenten met minder dan 25.000 inwoners. Hierbij kunnen verschillen ontstaan in de gemeten waarde van 2016 en de streefwaarde. De waarden zijn afkomstig van verschillende bronnen zoals CBS, GGD en de burgerpeiling. Daarnaast is ook het ambitieniveau en de samenstelling van inwoners in de gemeente bepalend voor de gerealiseerde waarde.

** In 2018 is er geen burgerpeiling uitgevoerd. De burgerpeiling wordt eens in de twee jaar uitgevoerd.

*** Steekproef van twee metingen

Met wie hebben we samengewerkt?

Gemeenschappelijke regeling - Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (RUD)

Doelstelling en openbaar belang:

Het behartigen van de belangen van de deelnemers bij de uitvoering van milieutaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Activiteiten en ontwikkelingen:

Het uitbrengen van (pre-)adviezen (zgn. quickscans) om in geval van ruimtelijke ontwikkelingen een indicatie te geven of en zo ja in welke mate nader milieutechnisch onderzoek nodig is of onderzoek in het kader van de wet natuurbescherming. Tevens daar waar een opdracht wordt gegund door derden of de gemeente het onderzoek uitvoeren.

Gemeenschappelijke regeling - Archeologie West-Friesland

Doelstelling en openbaar belang:

Het borgen van de cultuurhistorische waarden conform wettelijke vereisten

Activiteiten en ontwikkelingen:

Het uitbrengen van pre-adviezen (zgn. quickscans) om in geval van ruimtelijke ontwikkelingen een indicatie te geven of en zo ja in welke mate nader archeologisch onderzoek nodig is. Tevens daar waar een opdracht wordt gegund door derden of de gemeente het onderzoek uitvoeren.

Gemeenschappelijke regeling - WerkSaam Westfriesland

Doelstelling en openbaar belang:

Beschutwerk

Beschut Werk is bedoeld voor mensen die wel arbeidsvermogen hebben, maar zoveel begeleiding en/of aanpassingen nodig hebben dat het niet van een werkgever mag worden verwacht deze mensen in dienst te nemen. Deze mensen hebben uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie. WerkSaam biedt iemand die een indicatie beschut Werk van het UWV heeft gekregen een dienstverband aan.

Activiteiten en ontwikkelingen:

Voor het groenonderhoud en reiniging van de buitenruimte worden medewerkers van WerkSaam ingezet.

Gemeenschappelijke regeling - Veiligheidsregio Noord-Holland Noord+

Doelstelling en openbaar belang:

De GR Veiligheidsregio Noord Holland Noord is een samenwerking tussen gemeenten, de regionale brandweer, de GHOR (geneeskundige hulpverlening), de Gemeenschappelijke Meldkamer, Ambulancezorg Noord-Holland Noord en het Veiligheidshuis op het gebied van rampen- en incidentbestrijding. De inspanningen worden gecoördineerd vanuit een centrale organisatie en hebben als doel te zorgen voor verkleining van de risico's op crises, een betere voorbereiding op incidenten en een vlotte en adequate aansturing van de hulpverlening bij een ramp.

Activiteiten en ontwikkelingen:

Periodiek geeft overleg plaatsgevonden over verkeerskundige onderwerpen

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2018	Begroting 2018	Werkelijk 2018
Totaal lasten	3.734	4.204	3.334
Totaal baten	-40	-40	-90
Saldo van baten en lasten	3.693	4.163	3.244
Toevoeging aan de reserves	351	484	484
Onttrekking aan de reserves	-1.166	-2.796	-542
Resultaat	2.878	1.851	3.186

Toelichting op afwijkingen

Baten en lasten

Opsomming van de voornaamste verschillen (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Een gedeelte budget onderhoud wegen is niet uitgegeven door achterstand in uitvoering opdrachten groot onderhoud 2018 (€ 340k wordt uitgevoerd in 2019 via overheveling)	606	V
Op verkeer resteert er een budget waarmee de herinrichting van de Nieuweweg in 2019 opnieuw met bewoners wordt overwogen via de overheveling. Deze lasten worden gedekt door een onttrekking van de algemene reserve.	41	V
Lagere onttrekking aan de algemene reserve i.v.m. de overheveling kwaliteitsverbetering BAG (zie verschillenverklaring PRG 7).	33	N
Reserve Vitale dorpen € 195.000 minder onttrokken ivm lagere lasten project vitale dorpen 2018 – zie ook overhevelingsbesluit.	195	N
Van het krediet "Constructieve Herberekening Bruggen" (€ 138k) is vanwege het specifieke en tijdrovende karakter van deze herberekeningen door het bureau in 2018 niet alle daarvoor in aanmerking komende Drechterlandse bruggen doorgerekend. Vandaar dat het restant van € 70k in de overheveling naar 2019 zit, opdat het rekenwerk kan worden afgerond.	73	V
Lagere bijdrage aan de SED inzake openbaar groen	35	V
Alliantie Vitale Dorpen: zie paragraaf Vitale Dorpen voor een verdere uitleg	146	V
Hogere inkomsten op wegen door leges en MOOR vergunningen	51	V
Overige verschillen	195	V
	919	V

Behorende bij onze
verklaring d.d.
28-05-2019

Reserves

Opsomming van de voornaamste verschillen (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Doordat niet het gehele onderhoudsbudget is uitgegeven, is er een lagere onttrekking aan de reserve wegen dan begroot – zie ook overhevelingsbesluit.	776	N
De lasten voor de herinrichting van de Nieuweweg, worden gedekt uit de algemene reserve, dus voor nu een lagere onttrekking	41	N
Reserve Vitale dorpen € 195.000 minder onttrokken ivm lagere lasten project vitale dorpen 2018 – zie ook overhevelingsbesluit	195	N
Verder stond de geraamde onttrekking i.v.m. SED perspectief van € 1.100.000 op programma 3 begroot. De werkelijke onttrekking van € 1.038.000 heeft plaatsgevonden op programma 8.	1.100	N
Tegenover de overheveling van de "Constructieve Herberekening Bruggen", staat dekking vanuit de algemene reserve, wat nu mee overhevelt.	70	N
Overige verschillen	72	N
Totaal verschil	2.254	N

Economie

Portefeuillehouders: G. Besseling en M. Pijl

Inleiding

Zowel de gemeente Drechterland als de regio Westfriesland bieden ruimte aan ondernemers. In winkelgebieden, bedrijventerreinen en aan de Agribusiness in het landelijk gebied. Met het faciliteren van bedrijvigheid levert de gemeente een bijdrage aan een vitale lokale en regionale economie. Op het gebied van economische stimulering werkt de gemeente Drechterland samen op regionaal niveau.

Ontwikkelingen

De groei van de landelijke economie vlakkt wat af. Dit is terug te zien in de conjunctuurgevoelige indicatoren als aantal vestigingen en werkgelegenheid. Vanuit de landelijke en provinciale overheid is een trend te zien dat wordt gestreefd naar een regionale aanpak van (ruimtelijk) economische opgaven.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

Maatschappelijk effect: Een kwalitatief goede woon- en leefomgeving, waarin het landschap geldt als belangrijkste omgevingskwaliteit voor de functies wonen, werken en recreëren

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Onderhoud en kwaliteit gemeentelijke gebouwen op niveau brengen en houden		
Onderhoud en kwaliteit gemeentelijke gebouwen op niveau brengen en houden		
Verhoging kwaliteit ICT-infrastructuur, ook in de buitengebieden		
Verhoging kwaliteit ICT-infrastructuur, ook in de buitengebieden	in het noordelijke buitengebied gaat een provider glasvezel aanleggen. Op Zuiderkogge heeft Ziggo haar netwerk verbeterd.	De gemeente faciliteert en stimuleert initiatieven.
Stimuleren van economische bedrijvigheid		
Bevorderen Werkgelegenheid	op diverse projecten vanuit het REA zijn concrete resultaten geboekt. zie kolom hiernaast.	Uitvoering Regionaal Economische Agenda: • Startersloket WF • Kom binnen Bij Bedrijvendag • Convenant ontwikkeling Bedrijventerreinen • Stimuleren digitale bereikbaarheid • Stimuleren toeristisch product Westfriesland • Westfriese tafel • Ondersteuning Greenport • Grote Werkfestival Bedrijven zijn bezocht in samenwerking met Ontwikkelingsbedrijf en Werksaam

Behorende bij onze
verklaring d.d.
28-05-2019

astrium
overheidsaccountants b.v.

Behouden/verbeteren van winkelvoorzieningen en bedrijventerreinen	twee duurzaamheidsinitiatieven op bedrijventerreinen	Stimuleren duurzaamheidsinitiatieven op bedrijventerrein Westwoud en Venhuizen
Stimuleren recreatie en toerisme		
Stimuleren recreatie en toerisme	legalisering kitesurfen Schellinkhout	

Eind 2018 is er een vergunning afgegeven door Rijkswaterstaat voor het kitesurfen op het buitendijkse terrein Uiterdijk in Schellinkhout. Na jaren van gedogen is het kitesurfen nu gelegaliseerd. In samenwerking met het Recreatieschap Westfriesland zullen we in 2019 verder invulling geven aan het organiseren van een veilige situatie voor zowel het kitesurfen als het zwemmen.

Tijdens de zomer van 2018 heeft er op het dagrecreatieterrein van de haven Wijdenes een mobiele horecavoorziening gestaan. Voor de ambitie om officiële zwemwaterlocaties aan te wijzen zijn er in 2018 zijn er drie zogenaamde zwemwaterprofielen opgeleverd. Deze profielen zijn de eerste stap in het proces tot het aanwijzen van de drie officiële zwemwaterlocaties langs onze kust. Conclusie van het onderzoek voor de totstandkoming van de profielen is dat er op de locaties Wijdenes en Venhuizen aanvullend gemeten moet worden naar de zwemwaterkwaliteit om een officiële zwemwaterlocatie te worden. Oosterleek voldoet aan de vereiste zwemwaterkwaliteit, er dient alleen nog een aantal veiligheidsaspecten nader te worden uitgewerkt. Verder hebben we op gebied van recreatie regionaal verder invulling gegeven aan de ambities uit het Natuur- en Recreatieplan.

Binnen het portefeuillehoudersoverleg Verkeer en Vervoer, Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Economie (VVRE) is in 2016 een toeristische visie voor West-Friesland opgesteld als uitwerking van het Pact van West-Friesland en de Regionaal Economische Agenda (REA). Op basis daarvan is door de gezamenlijke West-Friese gemeenten een toeristisch coördinator West-Friesland aangesteld. Deze aanstelling is verlengd tot eind december 2018. In 2018 is de stichting Westfriese Tafel opgericht en er is gewerkt aan productontwikkeling voor de Gouden Eeuw in Westfriesland (2019 Gouden Eeuwjaar, internationaal gepromoot door het Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen (NBTC) waarin Hoorn-Enkhuizen als icoon opgenomen zijn)

In 2018 is een visie en een ontwikkelingskader voor nieuwe ontwikkelingen voor de verblijfsrecreatie vastgesteld door de gemeenteraad. Op 19 augustus 2018 heeft de Westfriese Waterweekdag in Drechterland plaatsgevonden met activiteiten in Hoogkarspel en Schellinkhout.

In 2018 hebben we een plan van aanpak uitgewerkt voor het aanpakken van de laatste knelpunten in de vaarroute Hoorn en Enkhuizen: vervangen van de te lage bruggen in de watergang langs de Binnenwijzend. Ook is er gewerkt aan een overkoepelend voorstel voor de allianties recreatie en toerisme. Deelname aan regionale beleids- en werkgroepen (Westfriesland en NHN), projectgroep waterrecreatie NHN, contacten met destiniemarketingorganisatie Holland boven Amsterdam en overleg met toeristische en recreatieve ondernemers. Wij subsidiëren een bureau dat de organisatie van de Westfriese Waterweekdag in Drechterland op zich neemt.

Indicatoren

Doelstelling	Prestatie-indicator	Realisatie 2017	Begroting 2018	Realisatie 2018
Uitbreiden ontwikkel-mogelijk-heden onder-nemers	Percentage uitgegeven gronden van bedrijventerrein Zuiderkogge		50%	90% (inclusief opties)
	Aantal aansluitingen op het glasvezelnet van bedrijventerrein Zuiderkogge		8	nbn *90 procent van de bedrijven kan beschikken over minimaal 30Mbit/s

Behorende bij onze
verklaring d.d.
28-05-2019

	Aantal bedrijven dat in samenwerking met Ontwikkelingsbedrijf en WerkSaam wordt bezocht		50	30
--	---	--	----	----

Verplichte indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Bron	Begroting 2018	Meest recent
Functiemenging	%	LISA	2016: 43,4	2017: 43,3
Vestiging van bedrijven	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 74 jaar	LISA	2016: 144,7	2017: 123,2

Met wie hebben we samengewerkt?

Gemeenschappelijke regeling - Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord NV

Doelstelling en openbaar belang:

In Noord-Holland Noord is de gemeente aandeelhouder in het Ontwikkelingsbedrijf. Dit ontwikkelingsbedrijf heeft onder andere de taken acquisitie, gebiedspromotie, ondernemersloket en stimuleringsprojecten op het gebied van regionale economie. In 2017 hebben de 17 deelnemende gemeenten, waaronder Drechterland, besloten voor vier jaar (2018-2021) destiniemerketingorganisatie Holland boven Amsterdam als een aparte opdracht en met een eigen budget onder te brengen bij het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord. In 2018 zijn onder deze vlag de eerste campagnes, beurzen, persreizen en promotie- en marketinguitingen gedaan.

Activiteiten en ontwikkelingen:

Het ontwikkelingsbedrijf is in 2018 verhuisd naar de locatie in het gebouw van InHolland in Alkmaar. Naast de reguliere taken van Het Ontwikkelingsbedrijf zijn er extra opdrachten geweest met betrekking tot onder andere destiniemerketing HbA, de Westfriesse economische agenda en verduurzaming bedrijventerreinen. zie ook <https://nhn.nl/publicaties/>

Gemeenschappelijke regeling - Recreatieschap Westfriesland

Doelstelling en openbaar belang:

Behartig voor de Westfriesse gemeenten de belangen van de openluchtrecreatie en het landschap in het samenwerkingsgebied. Inzet voor een rijkere, gevarieerdere natuur met meer recreatiemogelijkheden, beheer en onderhoud van terreinen.

Activiteiten en ontwikkelingen:

Via het Recreatieschap Westfriesland werken we aan het (door)ontwikkelen van openluchtrecreatievoorzieningen in de regio. Het schap houdt zich bezig met de ontwikkeling van nieuwe voorzieningen, maar beheert ook ruim 300 hectare bestaande recreatieterreinen en -voorzieningen. De beleidsdoelstellingen en ambities zijn vastgelegd in het Natuur- en Recreatieplan. Bij het plan is ook een concreet uitvoeringsprogramma inclusief regionaal budget. In het programma staan verschillende uitvoeringsprojecten die in de samenwerkende gemeente worden opgepakt. In 2018 is er verder gewerkt aan de uitvoering van het uitvoeringsprogramma. Er zijn vooral stappen gezet in de planvorming voor de verdere uitbreiding van de regionale wandelroute- en vaartrouten netwerken.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve	Begroting	Werkelijk
Totaal lasten	1.005	1.041	963
Totaal baten	-422	-437	-397
Saldo van baten en lasten	583	604	567
Toevoeging aan de reserves	63	63	61
Onttrekking aan de reserves	-63	-63	-61
Resultaat	583	604	567

Toelichting op afwijkingen

Opsomming van de voornaamste verschillen (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Het oude gemeentehuis Venhuizen was tot 2018 uit begroting gehaald. Nu weer in beheer i.v.m. leegstandsbeheer en antikraak waardoor er een structureel tekort is. Ook zijn er hogere afschrijvingslasten dan dat er begroot is.	30	N
Toerekening personeelslasten en interne doorberekeningen	50	V
Lasten Zuiderkogge 4b Jaarlijks wordt het saldo van lasten en baten geactiveerd en verantwoord op de balans. Op deze wijze ontstaat op de balans een boekwaarde per project. Deze lasten en baten hebben dus in eerste instantie geen invloed op begroting en jaarrekening. Pas wanneer een exploitatie is afgerond wordt een financiële afwikkeling gemaakt en komt een eventueel eindresultaat ten gunste of ten laste van de begroting en de jaarrekening van dat jaar.	55	V
Baten Zuiderkogge 4b zie hierboven. Per saldo budgettair neutraal.	55	N
Overige verschillen	17	V
Totaal verschil	37	

Samenleving

Portefeuillehouders: D. te Grotenhuis en J.H.N. Broeders

Inleiding

Ontwikkelingen

Inwoners in Drechterland nemen in hun eigen omgeving volwaardig deel aan de samenleving.

Schuldhelpverlening

Er is de laatste jaren veel aandacht voor preventie en vroegsignalering op het gebied van schulden. Dit heeft in de gemeente geresulteerd in het Uitvoeringsplan lokale schuldhelpverlening.

Armoedebestrijding

Er komt steeds meer aandacht voor het bestrijden van armoede onder kinderen. Het doel hiervan is kinderen mee te laten doen in de samenleving.

Vergunninghouders

Het Rijk wil dat vergunninghouders (voormalig vluchtelingen) beter participeren in de samenleving op het gebied van arbeid. Daarvoor is een nieuwe wet Inburgering in ontwikkeling. Deze wet geeft gemeenten meer verantwoordelijkheden op het gebied van inburgering en arbeidsparticipatie. De beoogde ingangsdatum van deze nieuwe wet is 1 januari 2021.

Bevorderen en verbeteren van het algemeen welzijn door inwoners

Goede kwaliteit van de fysieke leefomgeving

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

Maatschappelijk effect: Inwoners van Drechterland nemen in hun eigen omgeving volwaardig deel aan de samenleving

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Inwoners ervaren zo min mogelijk belemmeringen om deel te kunnen nemen aan onze samenleving		
Zoveel mogelijk inwoners nemen op eigen kracht deel aan de samenleving op sociaal en maatschappelijk terrein en kunnen zich er ontplooiën.	<u>Team Inzet</u> In 2018 is veel geïnvesteerd in het verder ontwikkelen van de expertise van team Inzet, de samenwerking met ketenpartners en de integrale benadering van hulpvragen door de verschillende afdelingen van de gemeente. Door korte lijnen in het lokale veld en door een vroegtijdige signalering is veel aandacht besteed aan het ontwikkelen en uitvoeren van preventieve activiteiten. Mede hierdoor is de ondersteuning aan inwoners verbeterd en zijn escalaties voorkomen.	<u>Team Inzet</u> De instroom van nieuwe zaken is in 2018 gelijk gebleven ten opzichte van 2017. De uitstroom echter is lager. Dit komt onder andere doordat er zeer complexe zaken werden aangemeld en een doorstroom naar specialistische zorg niet eenvoudig is. Binnen de zaken zien we een hoge score op de problematieken financiën, psychische problematiek en opvoeding. Dit gaat vaak gecombineerd met het ontbreken van een sociaal netwerk en dagbesteding. Veel (jeugdzorg)aanbieders hebben lange wachtlijsten of hebben een aanbod dat slechts gedeeltelijk de hulpvraag

Behorende bij onze
verklaring d.d.
28-05-2019

astrium
overheidsaccountants b.v.

		ondervangt. Deze zaken vragen een aanpak die intensiever is dan voorheen en hebben een langere doorlooptijd. Dit heeft effect op de individuele caseload van medewerkers.
	<u>Adviesraad Samenleving</u> De gemeente heeft de adviesraad ondersteund en gefaciliteerd. De adviesraad heeft door haar actieve houding diverse adviezen afgegeven op de door de gemeente opgestelde beleidsadviezen. Daarnaast hebben zij ongevraagd advies gegeven over maatschappelijke vraagstukken.	<u>Adviesraad Samenleving</u> De adviesraad bestaat uit 5 leden en 1 voorzitter. De adviesraad heeft 4 keer vergaderd in 2018. Ze heeft advies afgegeven over onder andere het uitvoeringsplan schuldhelpverlening, cliëntervaringsonderzoek, plan van aanpak dementievriendelijk Drechterland en de Klijsma-gelden.
	<u>Waardering mantelzorgers</u> Het afgelopen jaar is weer een mantelzorgmiddag georganiseerd om waardering aan onze mantelzorgers te laten blijken. Er was gekozen voor lunch bij het Bantam, waar onder het genot van lekker eten met elkaar werd gepraat (lotgenotencontact). Hierbij waren 100 mantelzorgers aanwezig. Alle geregistreerde mantelzorgers ontvingen ook een geldelijke waardering in de vorm van een VVV-bon van € 50,-.	<u>Waardering mantelzorgers</u> Tijdens de mantelzorg verwenmiddag waren 100 mantelzorgers aanwezig. Er zijn 191 VVV-bonnen verstrekt.
	<u>Maatwerkvoorzieningen Wmo</u> Zelfredzaamheid van onze inwoners stond ook in 2018 centraal. Als het nodig is, zetten we Wmo-voorzieningen in om inwoners te ondersteunen. Dit is altijd individueel maatwerk, ongeacht of het om vervoer, dagbesteding of woningaanpassing gaat.	<u>Maatwerkvoorzieningen Wmo</u> In het kader van de Wmo zijn in Drechterland 512 meldingen gedaan, waarvan 367 aanvragen.

	<u>Inkoop Wmo</u> In het najaar van 2018 is er een kick-off bijeenkomst geweest voor alle medewerkers waarin ze zijn meegenomen in de stand van zaken van de inkoop.	<u>Inkoop Wmo</u> In 2018 heeft er een regionaal aanbestedingstraject plaatsgevonden. De implementatie daarvan vindt plaats in 2019.
	<u>Huisvesting vergunninghouders</u> De gemeente Drechterland startte het jaar met een achterstand in het huisvesten van vergunninghouders. Vanwege een kleine sociale woningvoorraad is het huisvesten van vergunninghouders een lastige opgave. Samen met woningcorporatie De Woonschakel en Het Grootslag is de achterstand uit 2017 ingelopen.	<u>Huisvesting vergunninghouders</u> In 2018 zijn 45 vergunninghouders in de gemeente gehuisvest.
	<u>Maatschappelijke begeleiding vergunninghouders</u> Om de gehuisveste vergunninghouders te ondersteunen bij het deelnemen aan de samenleving zijn maatwerktrajecten aangeboden. Deze begeleidingstrajecten werden tot eind 2018 geboden door vrijwilligers van de Werkgroep Vluchtelingen Drechterland (hierna: de Werkgroep). Eind 2018 is de Werkgroep in goed overleg opgeheven in verband met een toenemend tekort aan vrijwilligers. De pilot, waarin een deel van de taken van de Werkgroep zou worden overgenomen door de gemeente, is daarom niet nodig geweest. In november 2018 is de gemeente een overeenkomst aangegaan met Vluchtelingenwerk Nederland om de vergunninghouders maatschappelijk te begeleiden.	<u>Maatschappelijke begeleiding vergunninghouders</u> Aan 45 personen is een traject maatschappelijke begeleiding aangeboden. Hierbij gaat het zowel om individuele trajecten als trajecten in gezinsverband.

	<u>Participatieverklaring</u> Alle inburgeringsplichtigen moeten sinds 1 oktober 2017 een participatieverklaringstraject volgen. De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering hiervan. Samen met de Westfriese gemeenten worden de trajecten ingekocht bij Fiolet taaltraining. De uitvoering hiervan heeft vertraging opgelopen in verband met de overeenkomst op het gebied van het verwerken van persoonsgegevens. Inmiddels is de overeenkomst getekend en wordt ingeschat dat de trajecten in het tweede kwartaal van 2019 starten.	<u>Participatieverklaring</u> In 2018 waren er 17 inburgeringsplichtigen in gemeente Drechterland die een participatieverklaringstraject moesten volgen. Deze personen worden in 2019 uitgenodigd voor het traject.
	<u>Fysieke toegankelijkheid</u> <i>Richtlijnen fysieke toegankelijkheid</i> We hebben in 2018 een richtlijn fysieke toegankelijkheid gebouwen en een richtlijn fysieke toegankelijkheid openbare ruimte ontwikkeld. Deze richtlijnen zullen nog worden vastgesteld. Deze richtlijnen worden daarna gehanteerd als een gedeelte van de openbare ruimte of een gebouw wordt aangepast/verbouwd. <i>Werkgroep toegankelijkheid</i> Daarnaast hebben we een werkgroep toegankelijkheid aangesteld die gevraagd en ongevraagd advies geeft op het gebied van fysieke toegankelijkheid. Deze werkgroep is onderdeel van de adviesraad Sociaal Domein Drechterland.	<u>Fysieke toegankelijkheid</u> <i>Werkgroep toegankelijkheid</i> De Werkgroep is 5 keer bijeengekomen. De leden hebben scholing ontvangen en advies gegeven over de richtlijnen die zijn ontwikkeld.
Inwoners ervaren de eigen lichamelijke en geestelijke gezondheid als goed.	<u>Nota lokaal sportbeleid</u> <u>Drechterland in Beweging</u> De jeugd is geactiveerd om te	<u>Nota lokaal sportbeleid</u> <u>Drechterland in beweging</u> Op alle scholen in Drechterland

	gaan sporten en bewegen. In het bewegingsonderwijs zijn vakleerkrachten ingezet in 1 van de 2 gymlessen van de groepen 3 en 4. Tevens zijn er MRT (Motorische Remedial Teaching)-trajecten in groep 2 van 3 basisscholen om de motorische vaardigheden te verbeteren. <i>JeugdSportPas</i> Door de JeugdSportPas zijn kinderen (groep 5 t/m 8 van het basisonderwijs) gestimuleerd om kennis te maken met het sportaanbod in de gemeente. De kinderen krijgen zo een beter beeld van verschillende sporten en kunnen hierdoor een sport kiezen die bij hun past. <i>Aangepast sporten</i> Er is deelgenomen aan het Samenwerkingsverband aangepast sporten. Door dit samenwerkingsverband zijn inwoners met een beperking ondersteund om de sport- of beweegactiviteit te vinden die ze graag willen beoefenen.	zijn één van de 2 gymlessen verzorgd door een bewegingsconsulent. De bewegingsconsulenten zorgen ervoor dat alle leerlingen plezier in bewegen krijgen door in te spelen op verschillende beweegniveaus. Het doel is om kinderen vaardig te maken, zowel motorisch als ook sociaal emotioneel. Denk aan leren omgaan met winst en verlies, op je beurt leren wachten, spelleider of scheidsrechter durven zijn, werken aan zelfvertrouwen. Afgelopen jaar zijn er sportclinics op scholen gegeven ter voorbereiding op de naschoolse JeugdSportPaslessen. Er is zowel in het voor- als najaar een gevarieerd aanbod JeugdSportPas geweest voor de groepen 3 t/m 8 (i.p.v. 5 t/m 8). Dit heeft er toe geleid dat er 80 kinderen hebben deelgenomen aan de JeugdSportPas. Op het platform Uniek Sporten kan de doelgroep zelf het sportaanbod vinden. In 2018 hebben 2.734 unieke bezoekers Uniek Sporten, regio Westfriesland, bezocht. Tevens is er gestart met het project 'my personal coach'. Hierin begeleiden studenten mensen met een beperking naar een geschikte sport. Hiermee worden de drempels voor deelname geminimaliseerd.
	<u>Project 'In control of Alcohol & Drugs'</u> Er is een convenant ketenaanpak alcohol en drugs ondertekend. Met het project 'In control of Alcohol & Drugs' is de regionale samenhang en samenwerking op het gebied	<u>Project 'In control of Alcohol & Drugs'</u> Het convenant ketenaanpak alcohol en drugs is door 23 partners ondertekend. In het Westfriesgasthuis zijn 28 jongeren opgenomen met een

	van alcohol en drugspreventie geborgd. Lokaal hebben we een uitvoeringsplan alcohol en drugs vastgesteld in 2016. Hier is in 2018 uitvoering aan gegeven	alcoholvergiftiging. Het aantal opnames lijkt de afgelopen jaren iets af te nemen. De gemiddelde leeftijd van de jongeren die is opgenomen, was 16 jaar. Deze leeftijd lijkt iets te stijgen.
	<u>Vergroting draagkracht en verlichten draaglast van mantelzorgers</u> <i>Ondersteuning mantelzorgers</i> Consulenten van de gemeente spelen in de ondersteuning en waardering een belangrijke rol. Daarom is het van groot belang om mantelzorgers te betrekken in het keukentafelgesprek. Dit vergt een andere manier van werken. Het streven is de mantelzorgondersteuning te integreren in de huidige werkwijze en het huidige denken. Dit proces is nog volop gaande. <i>Pilot Tijd voor Respijt</i> Het respijtproject is geëvalueerd en afgerond. Er is informatie opgehaald over respijt, dit is vervolgens in kaart gebracht en op basis hiervan zijn vervolgspraken gemaakt. In navolging van dit project is er een kwalitatief onderzoek onder mantelzorgers gestart welke in 2019 wordt afgerond. <i>Kennisplatform West-Friesland</i> In 2018 kreeg het nieuwe ambitieplan handen en voeten: prioriteiten werden gekozen en er werd gesproken over een nieuwe structuur en werkwijzen	<u>Vergroting draagkracht en verlichten draaglast van mantelzorgers</u> <i>Ondersteuning mantelzorgers</i> In onze gemeente zijn 191 mantelzorgers geregistreerd. Zij verlenen allen ten minste 8 uur per week mantelzorg. <i>Pilot Tijd voor Respijt</i> Er heeft een evaluatie voor het project Tijd voor Respijt plaats gevonden. Hieruit zijn onder andere uit voortgekomen een folder met alle 'Respijt mogelijkheden' bedoeld voor mantelzorgers in gemeente Drechterland. Er zijn 300 stuks gedrukt en verspreid en is digitaal beschikbaar. Er heeft een training voor beroepskrachten convenantpartners plaatsvonden. Ook is er een sociale kaart gemaakt van alle respijtvorzieningen. Deze is verbonden met de site www.ikzorgnu.nl. <i>Kennisplatform West-Friesland</i> De programmagroep kwam in 2018 3 keer bijeen. En de veranderingen worden als zeer positief ervaren. Er wordt veel meer kennis en informatie

	van het KPMZ. Ten behoeve van deze veranderde structuur en manier van werken wordt ook de website en de communicatie aangepast. De website wordt ingedeeld naar mantelzorgers, mantelzorg en werk, jonge mantelzorgers en voor professionals een aparte afdeling.	gedeeld onder professionals op deze wijze. Het uiteindelijke doel van het kennisplatform en hiermee een goede doorontwikkeling.
	<u>Maatschappelijke opvang en beschermd wonen</u> De toekomstvisie Beschermd Wonen (BW) en Maatschappelijke Opvang (MO) is in 2017 vastgesteld. De toekomstvisie is een brede en integrale uitwerking voor (de doelgroepen die gebruik maken van) MO en BW. Met deze visie geven we aan hoe kwetsbare inwoners worden bijgestaan in het herstellen en versterken van de eigen regie en bij participatie aan de samenleving. In 2018 is een deel van de visie uitgevoerd.	Maatschappelijke opvang en beschermd wonen In 2018 is een quickscan naar de BCT en een quickscan naar de aard en omvang van de MO en BW voorzieningen uitgevoerd. In 2018 werden 212 cliënten toegelaten tot de maatschappelijke opvang in Westfriesland. In 2018 hebben 54 unieke personen in West-Friesland een beschikking voor Beschermd Wonen in natura ontvangen. Verder is gestart met de pilot uitstroom waarin we zorgen dat mensen vanuit een 24-uurssetting kunnen uitstromen naar een reguliere woning. In 2018 waren dit 11 personen in heel West-Friesland.
Jonge inwoners kunnen zich naar hun mogelijkheden ontplooiën		
Kinderen, jongeren en hun ouders worden optimaal ondersteund bij het opgroeien en opvoeden.	<u>Inkoop Jeugdhulp</u> Zowel regionaal als bovenregionaal zijn gemeenten in gesprek gegaan met kleine en grote zorgaanbieders om na te gaan hoe we gezamenlijk de jeugdhulp kunnen verbeteren. We zetten in op een meer preventieve aanpak, meer resultaat, minder administratieve lasten, voldoende sturing om binnen het gemeentelijk budget te kunnen blijven. Dit veelomvattende proces leidde	<u>Inkoop Jeugdhulp</u> Zowel bovenregionaal als regionaal hebben we de aanbesteding afgerond binnen de gestelde kaders. De bovenregionale crisisdienst Jeugd zoekt na een melding contact met het Stadsteam om na te gaan of het gezin al hulp ontvangt en hoe en door wie de crisis goed kan worden begeleid. De nieuwe aanbieder Jeugdzorg Plus gaat nauw samenwerken met het Stadsteam, het onderwijs en

	tot (boven)regionale samenwerking bij de aanbesteding van de crisisdienst en Jeugdzorg Plus en de regionale aanbesteding Jeugdhulp op resultaatgerichte financiering, waarbij de zorgaanbieders regelmatig mee dachten in zogenaamde marktverkenningen.	het gezin waar het kind vandaan komt om de terugkeer in de normale situatie te bevorderen op een veilige manier. Regionaal is de aanbesteding afgerond. Er wordt geoefend met resultaatgericht financieren en hoofd- en onderaannemerschap. De aanpak in de regio wordt uniform: een wens van de zorgaanbieders.
	<u>Integrale crisisdienst</u> De Westfriese gemeenten werken bovenregionaal samen met de regio's Kop van Noord-Holland en Alkmaar. Deze samenwerking is gericht op de bovenregionale specialistische jeugdhulp. Deze bovenregionale samenwerking heeft ertoe geleid dat sinds 1 juli 2018 een integrale crisisdienst voor 0 tot 18 jarigen is gerealiseerd.	<u>Integrale crisisdienst</u> De crisisdienst is 24/7 beschikbaar voor kinderen en jeugdigen met een psychische, sociale of verstandelijke kwetsbaarheid in crisis en waarbij directe deskundige hulp of zorg geboden moet worden.
	<u>Huiselijk geweld en kindermishandeling</u> In 2018 is Veilig Thuis is onder verscherpt toezicht gezet. Door het verscherpte toezicht van april 2018 tot 15 januari 2019 zijn er veranderingen in gang gezet. Deze veranderingen hebben een positieve bijdrage geleverd aan de organisatie. Het college heeft de Bovenregionale Stuurgroep Specialistische Jeugdhulp gemandateerd om namens de 18 gemeenten met de GGD afspraken te maken over het aanleveren van monitorgegevens. Daarnaast ziet deze stuurgroep toe op de begroting van Veilig Thuis.	<u>Huiselijk geweld en kindermishandeling</u> Aantal afgesloten casussen (individuele gezin of cliënt) 104 en 123 meldingen (er kunnen van verschillende instanties meldingen gedaan zijn over 1 gezin) per jaar. Aantal meldingen kindermishandeling 72, aantal meldingen huiselijk geweld 64 en overig (ouderenmishandeling, eengerelateerd geweld etc.) 16. Meldingen afkomstig van politie 73,2%, niet beroepsmatig 15,4%, gezondheidszorg 4,9%, jeugdzorg 4,1% en overig beroepsmatig 2,4%. Vervolg van de melding overgedragen aan derden 74,8%, onderzoek door veilig

		thuis 24,4%, geen vervolg door Veilig Thuis 1,6%. Aantal afgesloten onderzoeken 19. Uitkomst onderzoek huiselijk geweld. Wel bevestigd dat er sprake is van huiselijk geweld 82,6%, niet bevestigd dat er sprake is van huiselijk geweld 17,4%. Uitkomst onderzoek kindermishandeling. Wel bevestigd dat er sprake is van kindermishandeling 65,6%, niet bevestigd dat er sprake is van kindermishandeling 34,4%. Vervolg na onderzoek, 26% overdracht naar lokaal veld, 16% overdracht naar zorg, 26% naar cliëntsysteem, 16 % hulp al aanwezig, 16% kinderbescherming, 16% anders.
		<u>MDA++ (Multidisciplinaire aanpak kindermishandeling en huiselijk geweld)</u> In 2018 stond het project € 80.000 voor West-Friesland ter beschikking. Hiervan is ca. € 43.300 uitgegeven, vooral aan opleidingen en projectleiding. Er is aan de subsidieverstrekker (gemeente Alkmaar) gevraagd om € 21.600 mee te kunnen nemen naar 2019. In 2019 is € 175.000 ter beschikking gesteld.
Zoveel mogelijk jongeren verlaten het onderwijs met een diploma dat aansluit bij hun vermogen.	<u>Passend Onderwijs</u> Er is in 2018 gewerkt aan een gezamenlijke ontwikkelagenda. De Ontwikkelagenda Onderwijs en Jeugdhulp West-Friesland 2018-2019 bevat een uitwerking van de doelstellingen die zijn beschreven in de	<u>Passend Onderwijs</u> Van de speciale basisschool 't Palet zijn 14 leerlingen niet uitgestroomd naar het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO), maar opgevangen in de Praktijkschool en het Martinus College met als doel oriëntatie op regulier onderwijs met

	ondersteuningsplannen 2018 - 2022 en de diverse gemeentelijke jeugdplannen. De gezamenlijke ontwikkelagenda heeft een directe relatie met de thema's die in de Regionale Educatieve Agenda (REA) worden besproken.	behulp van extra begeleiding. Het onderwijs verwacht dat 12 leerlingen daadwerkelijk kunnen uitstromen naar regulier onderwijs en 2 leerlingen alsnog naar het VSO gaan. In 2018 is een werkgroep Thuis Nabij Oost gestart om een plan te maken om de VMBO-leerlingen zoveel mogelijk nabij het reguliere voortgezet onderwijs in de SED gemeenten op te vangen. Voor 13 havo-vwo leerlingen met problemen in het autismespectrum is in 2018 gestart met de special class op het Copernicus. In het basisonderwijs is voor leerlingen met problemen door begaafdheid de plusklas gestart in Venhuizen.
	<u>Koploper in de school</u> In elke school voor voortgezet onderwijs is, dankzij het tussen de gemeenten en het samenwerkingsverband gesloten convenant zorgondersteuning, een schoolmaatschappelijk werker aangesteld die probeert zorgen en problemen in een zo vroeg mogelijk stadium aan te pakken.	<u>Koploper in de school</u> Geen relevante cijfers bekend. Subsidievaststelling moet nog plaatsvinden.
	<u>Huisvesting kindvoorzieningen</u> Er is een start gemaakt met het opstellen van een Integraal huisvestingsplan (IHP). In het IHP geven we een antwoord op de vraag hoe een Integraal Kindcentrum (IKC) in de gemeente eruit moet komen te zien en schetsen we de kaders voor de invulling per kern.	<u>Huisvesting kindvoorzieningen</u> Er is een aanvraag voor nieuwbouw ingediend voor een IKC/MFA in de dorpskern Westwoud.
	<u>Stichting Leergeld</u> Aanvullend op de (kind)voorzieningen van de bijzondere bijstand subsidieert	<u>Stichting Leergeld</u> In 2018 heeft Stichting Leergeld in Drechterland 26 gezinnen geholpen waarbij 41

	de gemeente Drechterland Stichting Leergeld. Stichting Leergeld bereikt kinderen en gezinnen die de gemeente wettelijk gezien niet mag ondersteunen via de Participatiewet. Hierbij kan gedacht worden aan gezinnen met schulden en/of ondernemers met een minimaal besteedbaar inkomen. Aan alle kinderen in de leeftijd van 4 tot 18 jaar is hierdoor een kans geboden om te kunnen deelnemen aan binnen- en buitenschoolse activiteiten.	kinderen betrokken waren.
Inwoners met een laaginkomen kunnen meedoen aan de samenleving		
Inwoners die het op eigen kracht financieel gezien (nog) niet redden ondersteunen door middel van voorzieningen	<u>Inkomensregelingen en participatie</u>	<u>Inkomensregelingen en participatie</u>
	<i>Gemeentelijk minimabeleid</i> Het gemeentelijk minimabeleid is erop gericht mensen met een laag inkomen helpen rond te komen. Het beleid bevat voorzieningen voor onvoorziene noodzakelijke kosten.	<i>Gemeentelijk minimabeleid</i> In 2018 zijn 554 aanvragen bijzondere bijstand behandeld. Inwoners zijn ondersteund met, onder meer, een bijdrage aan de collectieve aanvullende ziektekosten verzekering, een tegemoetkoming in schoolkosten en voor deelname van kinderen aan sociale, educatieve en culturele activiteiten via het Kindpakket.
	<i>Communicatiecampagne minimaregelingen</i> Inwoners zijn in het derde kwartaal van 2018 actief geïnformeerd over inkomensvoorzieningen door middel van de Geldkrant. De Geldkrant is een samenwerking tussen de gemeente en het NIBUD. Deze is huis-aan-huis verspreid. Verder is de Geldkrant verkrijgbaar op veel bezochte plekken zoals gemeentehuis, bank en bibliotheek.	<i>Communicatiecampagne minimaregelingen</i> De bekendheid van de aanwezige minimaregelingen is vergroot onder inwoners met een laag inkomen. Het aantal aanvragen bijzondere bijstand is sinds de verspreiding van de Geldkrant met bijna 50% gestegen, inclusief eenmalige aanvragen voor de fashioncheque.
	<u>Schuldhulpverlening</u> <i>Aanbesteding</i>	<u>Schuldhulpverlening</u> <i>Aanbesteding</i>

	In het tweede kwartaal van 2018 is de curatieve schuldhulpverlening opnieuw aanbesteed vanwege het eindigen van de aanbestedingsperiode. De Kredietbank Nederland is de gecontracteerde partner geworden na een onafhankelijke Europese aanbesteding. De Kredietbank was de vorige aanbestedingsperiode ook de gegunde partij. <i>Lokale schuldhulpverlening</i> In de programmabegroting 2018 is de noodzaak vastgesteld om de regie in eigen hand te nemen met betrekking tot schuldhulpverlening. Deze koers heeft in 2018 geresulteerd in het Uitvoeringsplan lokale schuldhulpverlening die de gemeenteraad in februari 2018 heeft vastgesteld. Iedereen meldt zich bij de gemeente voor ondersteuning bij schulden of financiële problemen. Iedereen die zich meldt, krijgt een persoonlijk gesprek om de hulpvraag in kaart te brengen. Als de problemen met informatie, advies en/of budgetcoaching is op te lossen, wordt de ondersteuning geboden door de gemeentelijke schuldhulpverleners. Als de problemen zo groot zijn dat schulden opgelost moeten worden met bemiddeling, sanering of budgetbeheer wordt de Kredietbank ingezet. De inwoners die worden doorverwezen naar de Kredietbank blijven in beeld bij de gemeente. <i>Spreekuren</i>	De Kredietbank is in 2018 11 schuldregelingen gestart waarvan er 10 positief beëindigd zijn. Dit is een percentage van 91%. <i>Lokale schuldhulpverlening</i> Tussen augustus en december 2018 zijn 18 inwoners aangemeld voor hulp bij schulden in Drechterland. Dit is 26% van de totale aanmeldingen in de 3 gemeenten (Stede Broec, Enkhuizen en Drechterland).
--	---	---

	<i>schuldhulpverlening</i> Er is gestart met spreekuren voor alle inwoners overdag en in de avond om de drempel tot schuldhulpverlening te verlagen.	
	<u>Armoedebestrijding</u> <i>Klijnsma-gelden</i> In 2018 is, via de armoedegelden van toenmalig Staatssecretaris Klijnsma, een samenhangend pakket van drie maatregelen aangeboden. Deze maatregelen waren gericht op activering, voorlichting en participatie. Er is een Geldkrant uitgegeven, de gemeente heeft zich aangesloten bij de website kindpakket.nl en er is een kledingcheque beschikbaar gesteld voor kinderen uit gezinnen met een laag inkomen. Ook hebben we de keten van maatschappelijke partners die werken met kinderen versterkt, zodat signalen sneller en effectiever worden opgepakt. <i>Netwerkbijeenkomst kinderen en armoede Drechterland</i> Voor de lancering van de voorziening vanuit de Klijnsma-gelden is een bijeenkomst georganiseerd voor alle maatschappelijke partners in Drechterland die met kinderen en armoede te maken hebben. Het doel hiervan was om het netwerk te versterken en om bekendheid te geven aan de voorzieningen. Scholen, Vluchtelingenwerk, bewindvoerders en consultatiebureaus hebben bijgedragen aan een sluitend netwerk van professionals onder inwoners. Verder heeft het bijgedragen aan het leren kennen van de mogelijkheden die verschillende partners te	<u>Armoedebestrijding</u> <i>Klijnsma-gelden</i> We hebben in Drechterland 150 kinderen voorzien van een fashioncheque ter waarde van € 200,-. <i>Netwerkbijeenkomst kinderen en armoede Drechterland</i> Scholen, vluchtelingenwerk, bewindvoerders en consultatiebureaus hebben meegewerkt aan de bekendheid onder inwoners. Verder heeft het bijgedragen aan het leren kennen van de mogelijkheden die verschillende partners te bieden hebben. Zo hebben we bijgedragen aan een sluitend netwerk van professionals. 37 afgevaardigden van 23 organisaties hebben de bijeenkomst bijgewoond.

	bieden hebben.	
--	----------------	--

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Inwoners ervaren zo min mogelijk belemmeringen om deel te kunnen nemen aan onze samenleving		
Zoveel mogelijk inwoners nemen op eigen kracht deel aan de samenleving op sociaal en maatschappelijk terrein en kunnen zich er ontplooiën.	<u>Team Inzet</u> In 2018 is veel geïnvesteerd in het verder ontwikkelen van de expertise van team Inzet, de samenwerking met ketenpartners en de integrale benadering van hulpvragen door de verschillende afdelingen van de gemeente. Door korte lijnen in het lokale veld en door een vroegtijdige signalering is veel aandacht besteed aan het ontwikkelen en uitvoeren van preventieve activiteiten. Mede hierdoor is de ondersteuning aan inwoners verbeterd en zijn escalaties voorkomen.	<u>Team Inzet</u> De instroom van nieuwe zaken is in 2018 gelijk gebleven met het jaar daarvoor. De uitstroom echter is lager dan het jaar daarvoor. Dit komt onder andere doordat er zeer complexe zaken werden aangemeld en een doorstroom naar specialistische zorg niet eenvoudig is. Binnen de zaken zien we een hoge score op de problematieken financiën, psychische problematiek en opvoeding, vaak gecombineerd met het ontbreken van een sociaal netwerk en dagbesteding. Veel (jeugdzorg)aanbieders hebben lange wachtlijsten of hebben een aanbod dat slechts gedeeltelijk de hulpvraag ondervangt. Deze zaken vragen een aanpak die intensiever is dan voorheen en hebben een langere doorlooptijd. Dit heeft effect op de individuele caseload van medewerkers.
	<u>Adviesraad Samenleving</u> De gemeente heeft de adviesraad ondersteund en gefaciliteerd. De adviesraad heeft door haar actieve houding diverse adviezen afgegeven op de door de gemeente opgestelde beleidsadviezen. Daarnaast hebben zij ongevraagd advies gegeven over maatschappelijke vraagstukken.	<u>Adviesraad Samenleving</u> De adviesraad bestaat uit 5 leden en 1 voorzitter. Deze adviesraad heeft 4 keer vergaderd in 2018. Ze heeft advies afgegeven over onder andere het uitvoeringsplan schuldhulpverlening, cliëntervaringsonderzoek, plan van aanpak dementievriendelijk Drechterland en de Klijnsma-gelden.
	<u>Waardering mantelzorgers</u> Het afgelopen jaar is weer een mantelzorgmiddag georganiseerd om waardering aan onze mantelzorgers te laten blijken. Er was gekozen voor lunch bij het Bantam, waar onder het genot van lekker eten met elkaar werd gepraat (lotgenotencontact). Hierbij waren 100 mantelzorgers	<u>Waardering mantelzorgers</u> Tijdens de mantelzorg verwenmiddag waren 100 mantelzorgers aanwezig. Er zijn 191 VVV-bonnen verstrekt.

	aanwezig. Alle geregistreerde mantelzorgers ontvingen ook een geldelijke waardering in de vorm van een VVV-bon van € 50,-	
	<u>Maatwerkvoorzieningen Wmo</u> Zelfredzaamheid van onze inwoners stond ook in 2018 centraal. Als dat nodig is, zetten we Wmo-voorzieningen in om inwoners te ondersteunen. Dit is altijd individueel maatwerk, ongeacht of het om vervoer, dagbesteding of woningaanpassing gaat.	<u>Maatwerkvoorzieningen Wmo</u> In het kader van de Wmo zijn in Drechterland 512 meldingen gedaan, waarvan 367 aanvragen.
	<u>Inkoop Wmo</u> In het najaar van 2018 is er een kick-off bijeenkomst geweest voor alle medewerkers waarin ze zijn meegenomen in de stand van zaken van de inkoop.	<u>Inkoop Wmo</u> In 2018 heeft er een regionaal een aanbestedingstraject plaatsgevonden. De implementatie daarvan vindt plaats in 2019.
	<u>Huisvesting vergunninghouders</u> De gemeente Drechterland startte het jaar met een achterstand in het huisvesten van vergunninghouders. Vanwege een kleine sociale woningvoorraad is het huisvesten van vergunninghouders een lastige opgave. Samen met woningcorporatie De Woonschakel en Het Grootslag is de achterstand uit 2017 ingelopen.	<u>Huisvesting vergunninghouders</u> In 2018 zijn 45 vergunninghouders in de gemeente gehuisvest.
	<u>Maatschappelijke begeleiding vergunninghouders</u> Om de gehuisveste vergunninghouders te ondersteunen bij het deelnemen aan de samenleving zijn maatwerktrajecten aangeboden. Deze begeleidingstrajecten werden tot eind 2018 geboden door vrijwilligers van de Werkgroep Vluchtelingen Drechterland (hierna: de Werkgroep). Eind 2018 is de Werkgroep in goed overleg opgeheven in verband met een toenemend tekort aan vrijwilligers. De pilot, waarin een deel van de taken van de Werkgroep zou worden overgenomen door de gemeente, is daarom niet nodig	<u>Maatschappelijke begeleiding vergunninghouders</u> Aan 45 personen is een traject maatschappelijke begeleiding aangeboden. Hierbij gaat het zowel om individuele trajecten als trajecten in gezinsverband.

	geweest. In november 2018 is de gemeente een overeenkomst aangegaan met Vluchtelingenwerk Nederland om de vergunninghouders maatschappelijk te begeleiden.	
	<u>Participatieverklaring</u> Alle inburgeringsplichtigen moeten sinds 1 oktober 2017 een participatieverklaringstraject volgen. De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering hiervan. Samen met de Westfrieze gemeenten worden de trajecten ingekocht bij Fiolet taaltraining. De uitvoering hiervan heeft vertraging opgelopen in verband met de overeenkomst op het gebied van het verwerken van persoonsgegevens. Inmiddels is de overeenkomst getekend en ingeschat wordt dat de trajecten in het tweede kwartaal van 2019 starten.	<u>Participatieverklaring</u> In 2018 waren er 17 inburgeringsplichtigen in gemeente Drechterland die een participatieverklaringstraject moesten volgen. Deze personen worden in 2019 uitgenodigd voor het traject.
	<u>Fysieke toegankelijkheid</u> <i>Richtlijnen fysieke toegankelijkheid</i> We hebben in 2018 een richtlijn fysieke toegankelijkheid gebouwen en een richtlijn fysieke toegankelijkheid openbare ruimte ontwikkeld. Deze richtlijnen zullen nog worden vastgesteld. Deze richtlijnen zullen worden gehanteerd als een gedeelte van de openbare ruimte of een gebouw wordt aangepast/verbouwd. <i>Werkgroep toegankelijkheid</i> Daarnaast hebben we een werkgroep toegankelijkheid aangesteld die gevraagd en ongevraagd advies geeft op het gebied van fysieke toegankelijkheid. Deze werkgroep is onderdeel van de adviesraad Sociaal Domein Drechterland.	<u>Fysieke toegankelijkheid</u> <i>Werkgroep toegankelijkheid</i> De Werkgroep is 5 keer bijeengekomen. De leden hebben scholing ontvangen en advies gegeven over de richtlijnen die zijn ontwikkeld.
Inwoners ervaren de eigen lichamelijke en geestelijke gezondheid als goed	<u>Nota lokaal sportbeleid Drechterland in Beweging</u> De jeugd is geactiveerd om te gaan sporten en bewegen. In het bewegingsonderwijs zijn vakleerkrachten ingezet in 1 van de 2 gymlessen van de groepen	<u>Nota lokaal sportbeleid Drechterland in beweging</u> Op alle scholen in Drechterland zijn één van de 2 gymlessen verzorgd door een bewegingsconsulent. De bewegingsconsulenten

	3 en 4. Tevens zijn er MRT (Motorische Remedial Teaching)-trajecten in groep 2 van 3 basisscholen om de motorische vaardigheden te verbeteren. <i>JeugdSportPas</i> Middels de JeugdSportPas zijn kinderen (groep 5 t/m 8 van het basisonderwijs) gestimuleerd om kennis te maken met het sportaanbod in de gemeente. De kinderen krijgen zo een beter beeld van verschillende sporten en kunnen hierdoor een sport kiezen die bij hun past. <i>Aangepast sporten</i> Er is deelgenomen aan het Samenwerkingsverband aangepast sporten. Middels dit samenwerkingsverband zijn inwoners met een beperking ondersteund om de sport- of beweegactiviteit te vinden die ze graag willen beoefenen.	zorgen ervoor dat alle leerlingen plezier in bewegen krijgen door in te spelen op verschillende beweegniveaus. Doel is om kinderen vaardig te maken, zowel motorisch als ook sociaal emotioneel. Denk aan: leren omgaan met winst en verlies, op je beurt leren wachten, spelleider of scheidsrechter durven zijn, werken aan het zelfvertrouwen. Afgelopen jaar zijn er sportclinics op scholen gegeven ter voorbereiding op de naschoolse JeugdSportPas-lessen. Er is zowel in het voor- als najaar een gevarieerd aanbod JeugdSportPas geweest voor de groepen 3 t/m 8 (i.p.v. 5 t/m 8). Dit heeft er toe geleid dat er 80 kinderen hebben deelgenomen aan de JSP. Op het platform Uniek Sporten kan de doelgroep zelf het sportaanbod vinden. In 2018 hebben 2734 unieke bezoekers Uniek Sporten - regio West-Friesland bezocht. Tevens is er gestart met het project 'my personal coach'. Hierin begeleiden studenten mensen met een beperking naar een geschikte sport. Hiermee worden de drempels voor deelname geminimaliseerd.
	<u>Project 'In control of Alcohol & Drugs'</u> Er is een convenant ketenaanpak alcohol en drugs ondertekend. Met het project 'In control of Alcohol & Drugs' is de regionale samenhang en samenwerking op het gebied van alcohol en drugspreventie geborgd. Lokaal hebben we een uitvoeringsplan alcohol en drugs vastgesteld in 2016. Hier is in 2018 uitvoering aan gegeven	<u>Project 'In control of Alcohol & Drugs'</u> Het convenant ketenaanpak alcohol en drugs is door 23 partners ondertekend. In het WFG-ziekenhuis zijn 28 jongeren opgenomen met een alcoholvergiftiging. Het aantal opnames lijkt de afgelopen jaren iets af te nemen. De gemiddelde leeftijd van de jongeren die zijn opgenomen was 16 jaar. Deze leeftijd lijkt iets te stijgen.
	<u>Vergroting draagkracht en</u>	<u>Vergroting draagkracht en</u>

	<u>verlichten draaglast van mantelzorgers</u> <i>Ondersteuning mantelzorgers</i> Consulenten van de gemeente spelen in de ondersteuning en waardering een belangrijke rol en daarom is het van groot belang om mantelzorgers te betrekken in het keukentafelgesprek. Dit vergt een andere manier van werken, het streven is de mantelzorgondersteuning te integreren in de huidige werkwijze en denken. Dit proces is nog volop gaande. <i>Pilot Tijd voor Respijt</i> Het respijtproject is geëvalueerd en afgerond. Er is informatie opgehaald over respijt, dit is vervolgens in kaart gebracht en op basis hiervan zijn vervolgspraken gemaakt. In navolging van dit project is er een kwalitatief onderzoeken onder mantelzorgers gestart welke in 2019 zal worden afgerond. <i>Kennisplatform West-Friesland</i> In 2018 kreeg het nieuwe ambitieplan handen en voeten: prioriteiten werden gekozen en er werd gesproken over een nieuwe structuur en werkwijzen van het KPMZ. Ten behoeve van deze veranderde structuur en manier van werken wordt ook de website en de communicatie aangepast. De website wordt ingedeeld naar mantelzorgers/mantelzorg en werk/jonge mantelzorgers en voor professionals een aparte afdeling	<u>verlichten draaglast van mantelzorgers</u> <i>Ondersteuning mantelzorgers</i> In onze gemeente zijn 191 mantelzorgers geregistreerd. Zij verlenen allen ten minste 8 uur per week mantelzorg. <i>Pilot Tijd voor Respijt</i> Er heeft een evaluatie voor het project Tijd voor Respijt plaats gevonden. Hieruit zijn onder andere uit voortgekomen een folder met alle "Respijtmogelijkheden" bedoeld voor mantelzorgers in gemeente Drechterland. Er 300 stuks gedrukt en verspreid en ik ook plus digitaal beschikbaar. Er heeft een training voor beroepskrachten convenantpartners plaatsvonden. Ook is er een sociale kaart gemaakt van alle respijtvorzieningen. Deze is verbonden met de site www.ikzorgnu.nl <i>Kennisplatform West-Friesland</i> De programmagroep kwam in 2018 3 keer bijeen. En de veranderingen worden als zeer positief ervaren. Er wordt veel meer kennis en informatie gedeeld onder professionals op deze wijze, het uiteindelijke doel van het kennisplatform en hiermee een goede doorontwikkeling
	<u>Maatschappelijke opvang en beschermd wonen</u> De toekomstvisie Beschermd	<u>Maatschappelijke opvang en beschermd wonen</u> In 2018 is een quickscan

	wonen en Maatschappelijke Opvang is in 2017 vastgesteld. De toekomstvisie is een brede en integrale uitwerking voor (de doelgroepen die gebruik maken van) MO en BW. Met deze visie geven we aan hoe kwetsbare inwoners worden bijgestaan in het herstellen en versterken van de eigen regie en bij participatie aan de samenleving. In 2018 is een deel van de visie uitgevoerd.	naar de BCT en een quickscan naar de aard en omvang van de MO en BW voorzieningen uitgevoerd. In 2018 werden 212 cliënten toegelaten tot de maatschappelijke opvang in West-friesland. In 2018 hebben 54 unieke personen in West-Friesland een beschikking voor Beschermd Wonen in natura ontvangen. Verder is gestart met de pilot uitstroom waarin we zorgen dat mensen vanuit een 24-uurssetting kunnen uitstromen naar een reguliere woning. In 2018 waren dit 11 personen in heel West-Friesland
Jonge inwoners kunnen zich naar hun mogelijkheden ontplooiën		
Kinderen, jongeren en hun ouders worden optimaal ondersteund bij het opgroeien en opvoeden	<u>Inkoop Jeugdhulp</u> Zowel regionaal als bovenregionaal zijn gemeenten in gesprek gegaan met kleine en grote zorgaanbieders om na te gaan hoe we gezamenlijk de jeugdhulp kunnen verbeteren. We zetten in op een meer preventieve aanpak, meer resultaat, minder administratieve lasten, voldoende sturing om binnen het gemeentelijk budget te kunnen blijven. Dit veelomvattende proces leidde tot (boven)regionale samenwerking bij de aanbesteding van de crisisdienst en Jeugdzorg Plus en de regionale aanbesteding Jeugdhulp op resultaatgerichte financiering, waarbij de zorgaanbieders regelmatig mee dachten in zogenaamde marktverkenningen.	<u>Inkoop Jeugdhulp</u> Zowel bovenregionaal als regionaal hebben we de aanbesteding afgerond binnen de gestelde kaders. De bovenregionale crisisdienst Jeugd zoekt na een melding contact met het Stadsteam om na te gaan of het gezin al hulp ontvangt en hoe en door wie de crisis goed kan worden begeleid. De nieuwe aanbieder Jeugdzorg Plus gaat nauw samenwerken met het Stadsteam, het onderwijs en het gezin waar het kind vandaan komt om de terugkeer in de normale situatie te bevorderen op een veilige manier. Regionaal is de aanbesteding afgerond: er wordt geoefend met resultaatgericht financieren en hoofd- en onderaannemerschap. De aanpak in de regio wordt uniform: een wens van de zorgaanbieders.
	<u>Integrale crisisdienst</u> De Westfriese gemeenten werken bovenregionaal samen met de regio's Kop van Noord-Holland en Alkmaar. Deze samenwerking is gericht op de bovenregionale specialistische	<u>Integrale crisisdienst</u> De crisisdienst is 24/7 beschikbaar voor kinderen en jeugdigen met een psychische, sociale of verstandelijke kwetsbaarheid in crisis, en waarbij directe

	jeugdhulp. Deze bovenregionale samenwerking heeft er toe geleid dat sinds 1 juli 2018 een integrale crisisdienst voor 0 tot 18 jarigen is gerealiseerd.	deskundige hulp of zorg geboden moet worden.
	<u>Huiselijk geweld en kindermishandeling</u> In 2018 is Veilig Thuis is onder verscherpt toezicht gezet. Door het verscherpte toezicht van april 2018 tot 15 januari 2019 zijn er veranderingen in gang gezet. Deze veranderingen hebben een positieve bijdrage geleverd aan de organisatie. Het college heeft de Bovenregionale Stuurgroep Specialistische Jeugdhulp gemandateerd om namens de 18 gemeenten met de GGD afspraken te maken over het aanleveren van monitorgegevens. Daarnaast ziet deze stuurgroep toe op de begroting van Veilig Thuis.	<u>Huiselijk geweld en kinderopvang</u> Aantal afgesloten casussen (individuele gezin of cliënt) 104 en meldingen (er kunnen van verschillende instanties meldingen gedaan zijn over 1 gezin) 123 per jaar. Aantal meldingen kindermishandeling 72, aantal meldingen huiselijk geweld 64 en overig (ouderenmishandeling, eengerelateerd geweld etc) 16 Meldingen afkomstig van politie 73,2%, niet beroepsmatig 15,4%, gezondheidszorg 4,9%, jeugdzorg 4,1% en overig beroepsmatig 2,4% Vervolg van de melding overgedragen aan derden 74,8%, onderzoek door veilig thuis 24,4%, geen vervolg door Veilig Thuis 1,6% Aantal afgesloten onderzoeken 19 Uitkomst onderzoek huiselijk geweld. Wel bevestigd dat er sprake is van huiselijk geweld 82,6%, niet bevestigd dat er sprake is van huiselijk geweld 17,4% Uitkomst onderzoek kindermishandeling. Wel bevestigd dat er sprake is van kindermishandeling 65,6%, niet bevestigd dat er sprake is van kindermishandeling 34,4% Vervolg na onderzoek, 26% overdracht naar lokaal veld, 16% overdracht naar zorg, 26% naar cliëntsysteem, 16% hulp al aanwezig, 16% kinderscherming, 16% anders

		<u>MDA++ (Multidisciplinaire aanpak kindermishandeling en huiselijk geweld)</u> In 2018 stond het project € 80.000 voor West-Friesland ter beschikking. Hiervan is ca. € 43.300 uitgegeven, vooral aan opleidingen en projectleiding. Er is aan de subsidieverstrekker (gemeente Alkmaar) gevraagd om € 21.600 mee te kunnen nemen naar 2019. In 2019 is € 175.000 ter beschikking gesteld.
Zoveel mogelijk jongeren verlaten het onderwijs met een diploma dat aansluit bij hun vermogen	<u>Passend Onderwijs</u> Er is in 2018 gewerkt aan een gezamenlijke ontwikkelagenda. De Ontwikkelagenda Onderwijs en Jeugdhulp West-Friesland 2018-2019 bevat een uitwerking van de doelstellingen die zijn beschreven in de ondersteuningsplannen 2018 - 2022 en de diverse gemeentelijke jeugdplannen. De gezamenlijke ontwikkelagenda heeft een directe relatie met de thema's die in de Regionale Educatieve Agenda (REA) worden besproken.	<u>Passend Onderwijs</u> Van de speciale basisschool 't Palet zijn 14 leerlingen niet uitgestroomd naar het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO), maar opgevangen in de Praktijkschool en het Martinus College met als doel oriëntatie op regulier onderwijs met behulp van extra begeleiding. Het onderwijs verwacht dat 12 leerlingen daadwerkelijk kunnen uitstromen naar regulier onderwijs en 2 leerlingen alsnog naar het VSO gaan. In 2018 is een werkgroep Thuis Nabij Oost gestart om een plan te maken om de VMBO-leerlingen zoveel mogelijk nabij het reguliere voortgezet onderwijs in de SED-gemeenten op te vangen. Voor 13 havo-vwo leerlingen met problemen in het autismespectrum is in 2018 gestart met de special class op het Copernicus. In het basisonderwijs is voor leerlingen met problemen door begaafdheid de plusklas gestart in Venhuizen.
	<u>Koploper in de school</u> In elke school voor voortgezet onderwijs is, dankzij het tussen de gemeenten en het samenwerkingsverband	<u>Koploper in de school</u> Geen relevante cijfers bekend. Subsidievaststelling moet nog plaatsvinden.

	gesloten convenant zorgondersteuning, een schoolmaatschappelijk werker aangesteld die probeert zorgen en problemen in een zo vroeg mogelijk stadium aan te pakken.	
	<u>Huisvesting kindvoorzieningen</u> Er is een start gemaakt met het opstellen van een Integraal huisvestingsplan (IHP). In het IHP geven we een antwoord op de vraag hoe een Integraal Kindcentrum (IKC) in de gemeente eruit moet komen te zien en schetsen we de kaders voor de invulling per kern.	<u>Huisvesting kindvoorzieningen.</u> Er is een aanvraag voor nieuwbouw ingediend voor een IKC/MFA in de dorpskern Westwoud.
	<u>Stichting Leergeld</u> Aanvullend op de (kind)voorzieningen van de bijzondere bijstand subsidieert de gemeente Drechterland Stichting Leergeld. Stichting Leergeld bereikt kinderen en gezinnen die de gemeente wettelijk gezien niet mag ondersteunen via de Participatiewet. Hierbij kan gedacht worden aan gezinnen met schulden en/of ondernemers met een minimaal besteedbaar inkomen. Aan alle kinderen in de leeftijd van 4 tot 18 jaar is hierdoor een kans geboden om te kunnen deelnemen aan binnen- en buitenschoolse activiteiten.	<u>Stichting Leergeld</u> In 2018 heeft Stichting Leergeld in Drechterland 26 gezinnen geholpen waarbij 41 kinderen betrokken waren.
Inwoners met een laaginkomen kunnen meedoen aan de samenleving		
Inwoners die het op eigen kracht financieel gezien (nog) niet redden ondersteunen door middel van voorzieningen	<u>Inkomensregelingen en participatie</u> <i>Gemeentelijk minimabeleid</i> Het gemeentelijk minimabeleid is erop gericht mensen met een laag inkomen helpen rond te komen. Het beleid bevat voorzieningen voor onvoorziene noodzakelijke kosten. <i>Communicatiecampagne minimaregelingen</i> Inwoners zijn in het derde	<u>Inkomensregelingen en participatie</u> <i>Gemeentelijk minimabeleid</i> In 2018 zijn 554 aanvragen bijzondere bijstand behandeld. Inwoners zijn ondersteund met, onder meer, een bijdrage aan de collectieve aanvullende ziektekosten verzekering, een tegemoetkoming in schoolkosten en voor deelname van kinderen aan sociale, educatieve en culturele activiteiten via het Kindpakket. <i>Communicatiecampagne minimaregelingen</i> De bekendheid van de

	kwartaal van 2018 actief geïnformeerd over inkomensvoorzieningen door middel van de Geldkrant. De Geldkrant is een samenwerking tussen de gemeente en het NIBUD. Deze is huis-aan-huis verspreid. Verder is de Geldkrant verkrijgbaar op veel bezochte plekken zoals gemeentehuis, bank en bibliotheek.	aanwezige minimaregelingen is vergroot onder inwoners met een laag inkomen. Het aantal aanvragen bijzondere bijstand is sinds de verspreiding van de Geldkrant met bijna 50% gestegen, inclusief eenmalige aanvragen voor de fashioncheque.
	<u>Schuldhulpverlening</u> <i>Aanbesteding</i> In het tweede kwartaal van 2018 is de curatieve schuldhulpverlening opnieuw aanbesteed vanwege het eindigen van de aanbestedingsperiode. De Kredietbank Nederland is de gecontracteerde partner geworden na een onafhankelijke Europese aanbesteding. De Kredietbank was de vorige aanbestedingsperiode ook de gegunde partij. <i>Lokale schuldhulpverlening</i> In de programmabegroting 2018 is de noodzaak vastgesteld om de regie in eigen hand te nemen met betrekking tot schuldhulpverlening. Deze koers heeft in 2018 geresulteerd in het Uitvoeringsplan lokale schuldhulpverlening die de gemeenteraad in februari 2018 heeft vastgesteld. Iedereen meldt zich bij de gemeente voor ondersteuning bij schulden of financiële problemen. Iedereen die zich meldt, krijgt een persoonlijk gesprek om de hulpvraag in kaart te brengen. Als de problemen met informatie en advies en/ of budgetcoaching is op te lossen, wordt de ondersteuning geboden door de gemeentelijke schuldhulpverleners. Als de problemen zo groot zijn dat schulden opgelost moeten worden met bemiddeling, sanering of budgetbeheer wordt de Kredietbank ingezet. De inwoners die worden doorverwezen naar de	<u>Schuldhulpverlening</u> <i>Aanbesteding</i> De Kredietbank is in 2018 11 schuldregelingen gestart waarvan er 10 positief beëindigd zijn. Dit is een percentage van 91%. <i>Lokale schuldhulpverlening</i> Tussen augustus en december 2018 zijn 18 inwoners aangemeld voor hulp bij schulden in Drechterland. Dit is 26% van de totale aanmeldingen in de 3 gemeenten (Stede Broec, Enkhuizen en Drechterland).

	Kredietbank blijven in beeld bij de gemeente. <i>Spreekuren schuldhulpverlening</i> Er is gestart met spreekuren voor alle inwoners overdag en in de avond om de drempel tot schuldhulpverlening te verlagen	
	<u>Armoedebestrijding</u> <i>Klijnsma-gelden</i> In 2018 is, via de armoedegelden van toenmalig Staatssecretaris Klijnsma, een samenhangend pakket van drie maatregelen aangeboden. Deze maatregelen waren gericht op activering, voorlichting en participatie. Er is een Geldkrant uitgegeven, de gemeente heeft zich aangesloten bij de website kindpakket.nl en er is een kledingcheque beschikbaar gesteld voor kinderen uit gezinnen met een laag inkomen. Ook hebben we de keten van maatschappelijke partners die werken met kinderen versterkt, zodat signalen sneller en effectiever worden opgepakt. <i>Netwerkbijeenkomst kinderen en armoede Drechterland</i> Voor de lancering van de voorziening vanuit de Klijnsma-gelden is een bijeenkomst georganiseerd voor alle maatschappelijke partners in Drechterland die met kinderen en armoede te maken hebben. Het doel hiervan was om het netwerk te versterken en om bekendheid te geven aan de voorzieningen. Scholen, Vluchtelingenwerk, bewindvoerders en consultatiebureaus hebben bijgedragen aan een sluitend netwerk van professionals onder inwoners. Verder heeft het bijgedragen aan het leren kennen van de mogelijkheden die verschillende partners te bieden hebben.	<u>Armoedebestrijding</u> <i>Klijnsma-gelden</i> We hebben in Drechterland 150 kinderen voorzien van een fashioncheque ter waarde van € 200,-. <i>Netwerkbijeenkomst kinderen en armoede Drechterland</i> Scholen, vluchtelingenwerk, bewindvoerders en consultatiebureaus hebben meegewerkt aan de bekendheid onder inwoners. Verder heeft het bijgedragen aan het leren kennen van de mogelijkheden die verschillende partners te bieden hebben. Zo hebben we bijgedragen aan een sluitend netwerk van professionals. 37 afgevaardigden van 23 organisaties hebben de bijeenkomst bijgewoond.

Maatschappelijk effect: Bevorderen/verbeteren van het algemeen welzijn door inwoners te laten participeren/ beleven van sport, cultuur en recreatieve activiteiten

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Het bevorderen van sport- en cultuur- deelname (zowel actief als passief) van inwoners. In het bijzonder staan de doelgroepen jeugd, ouderen en gehandicapten centraal		
Het verbreden van het aanbod en de kwaliteit van sport- en culturele activiteiten	<u>Cultuureducatie met kwaliteit</u> De regeling (en cofinanciering) voor Cultuureducatie met Kwaliteit is voortgezet. Dit betekent dat er op alle betrokken basisscholen een cultuurmenu is, maar ook dat er ruimte is voor deskundigheidsbevordering van leraren. Het doel is dat scholen zelf zoveel mogelijk verantwoordelijk worden voor het cultuureducatiebeleid en de continuïteit hiervan.	<u>Cultuureducatie met kwaliteit</u> In de gemeente Drechterland doen 10 basisscholen mee aan de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit. De gemeente draagt jaarlijks een bedrag van € 10.670,55 bij in de vorm van een meerjaren subsidie. De scholen besteden minimaal € 11,50 per leerling aan cultuureducatie. Alle schoolklassen worden hierin betrokken. In schooljaar 2017/2018 kwam de discipline 'muziek' aan bod.
Het behouden en verbeteren van sportaccommodaties	<u>Nota lokaal sportbeleid Drechterland in Beweging</u> Het sportbeleid van Drechterland is erop gericht om voldoende kwalitatief goede sportaccommodaties te hebben en onderhouden. Op deze manier vervullen deze sportaccommodaties de voorwaarden scheppende rol binnen het sportbeleid	<u>Nota lokaal sportbeleid Drechterland in Beweging</u> De gemeente Drechterland telt in totaal 12 buitensportaccommodaties. Op deze sportaccommodaties worden de volgende sporten beoefend: - voetbal, tennis, handbal, paardensport en golf. Daarnaast telt Drechterland nog 4 natuurisbanen. Drechterland telt 7 gymzalen en 2 sporthallen. Deze binnensportaccommodaties zijn geschikt voor vele vormen van sport en bewegen. Naast de gymlessen van het basisonderwijs, bieden deze accommodaties onderdak aan de volgende sporten: zaalvoetbal, tennis, handbal, gym, volleybal, badminton en overige recreatieve sporten.
Voldoende aanbod van veilige openbare sport-, speel- en recreatieve gelegenheden	<u>Uitvoeren van het Speelruimtebeleidsplan</u> <u>Exploiteren en subsidiëren van beide zwembaden</u> Zwembad Het Streekbad in Hoogkarspel wordt geëxploiteerd door de gemeente Drechterland. Zwembad 't Hemmerven wordt geëxploiteerd door de gelijknamige stichting en	<u>Uitvoeren van het Speelruimtebeleidsplan</u> <u>Exploiteren en subsidiëren van beide zwembaden</u> Zwembad Het Streekbad is in 2018 bezocht door in totaal 50.000 mensen. Dit leverde een totaalbedrag aan inkomsten op van € 115.000,-. Zwembad 't Hemmerven heeft in

	ontvangt hiervoor een jaarlijkse budgetsubsidie.	2018 bijna 33.000 bezoekers gehad. In 2018 is een voorlopige budgetsubsidie verleend van € 77.394,-.
Het instandhouden en faciliteren van activiteiten op het gebied van kunst en cultuur		
Voldoende aanbod van laagdrempelige activiteiten	<u>Nota kunst en Cultuur Drechterland 2017-2021</u> <i>Bibliotheek</i> In 2018 heeft de bibliotheek gewerkt volgens de afspraken die gemaakt zijn in het convenant dat met de 6 Westfrieze gemeenten is afgesloten. Elke gemeente neemt voor eenzelfde bedrag per inwoner (€ 11,80) een basispakket af. De Gemeente Drechterland heeft aanvullende lokale afspraken gemaakt op het gebied van Jeugd en Onderwijs, Persoonlijke Ontwikkeling, Participatie en Zelfredzaamheid en bevordering Culturele infrastructuur.	<u>Nota Kunst en Cultuur Drechterland 2017-2021</u> <i>Bibliotheek</i> De bibliotheek heeft in totaal € 439.407 subsidie ontvangen. Dit is inclusief huisvesting. De bibliotheek heeft 2 vestigingen en 4845 leden (25% inwoners t.o.v. 22 % landelijk). Bezoekersaantallen 3300 per maand. Samenwerking met 8 van de 9 scholen. 49 activiteiten georganiseerd met 1870 unieke deelnemers Uitleningen fysiek 57.548, digitaal 7456 e-books.

Maatschappelijk effect: Goede kwaliteit van de fysieke leefomgeving

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Bewaren erfgoed (monumenten)		
Beheer/wijziging erfgoed volgens geldende wet- en regelgeving	Het aanbrengen van een verandering aan een rijks-, provinciaal of gemeentelijk monument is in basis vergunningsplichtig.	In 2018 zijn hiervoor 4 omgevingsvergunningen verleend. Een voor een gemeentelijk monument, twee voor provinciale monumenten en een voor een rijksmonument.
Uitvoeren van subsidieverordening monumenten	Via de "Subsidieregeling gemeentelijke monumenten Drechterland 2015" krijgen monument eigenaren een bescheiden stimulans om onderhoudswerkzaamheden aan hun monument uit te voeren.	In 2018 is er op grond van de "Subsidieregeling gemeentelijke monumenten Drechterland 2015" aan 7 eigenaren een bijdrage toegekend voor de instandhouding van hun gemeentelijk monument. Omdat er minder aanvragen zijn ingediend is er € 1.536,- van het beschikbare budget van € 10.000,- overgebleven.
Actualiseren van het gemeentelijk monumentenbestand	Het monumentenbestand wordt voortdurend geactualiseerd en aangevuld.	Het project tot inventarisatie en aanwijzing van nieuwe gemeentelijke monumenten in Westwoud en Hoogkarspel is in 2018 voortgezet en zal ook in

		2019 nog verder gaan. Voor de dekking van de projectkosten dient het restantbudget van € 5.000,- te worden overgeheveld naar 2019.
--	--	--

Indicatoren

Doelstelling	Prestatie-indicator	Realisatie 2017	Begroting 2018	Realisatie 2018
Verbeteren van de juiste en volledige verwerking van Wmo-aanvragen.	Percentage nieuwe Wmo-aanvragers waarmee een keukentafelgesprek wordt gehouden.	-	90%	95%
	Aantal klachten over de uitvoering Wmo.	-	20	8
Bevorderen dat kinderen opgroeien in een veilige omgeving.	Aantal kinderbeschermingsmaatregelen.	-	17	onbekend
Bevorderen brede ontwikkeling en gezondheid kinderen en jongeren.	Aantal scholen dat uitvoering geeft aan cultuuronderwijs.	-	10	10
Bevorderen deelname aan sociale netwerken.	Aantal georganiseerde seniorenbijeenkomsten.	-	6	onbekend, de subsidie-vestiging moet nog plaatsvinden
	Aantal inwoners dat een beroep doet op minima beleid om aan voorzieningen deel te kunnen nemen.	-	275	243
	Aantal positief afgesloten schuldhulpverleningstrajecten.	-	90%	91%
Bevorderen dat kinderen in de eigen omgeving deelnemen aan het maatschappelijk leven.	Percentage kinderen passend onderwijs in het reguliere basisonderwijs.	-	96%	onbekend, voor 2018 is het niet gemeten door DUO
	Aantal kinderen dat gebruik maakt van aangepast leerlingenvervoer.	-	64	103
Bevorderen zelfredzaamheid met mantelzorg.	Aantal mantelzorgers.	-	180	191
Behouden cultuurhistorische karakter	Aanwijzen aantal gemeentelijke monumenten Drechterland.	-	Alle gemeentelijke monu-	

Behorende bij onze
verklaring d.d.
28-05-2019

van gebouwen in noordelijk Drechterland (Westwoud en Hoogkarspel)			menten zijn eind 2018 geïnventariseerd en aangewezen	
---	--	--	--	--

Verplichte indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Bron	Begroting 2018 Meest recent	
Banen	Aantal per 1.000 inwoners 15-64 jaar	LISA	2016: 501,5	2017: 422,9
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	2015: 1,1	2015: 1,1
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	2015: 2,42	2015: 2,42
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	2016: 67,9	2017: 69,1
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	2015: 0,61	2015: 0,61
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners 18jr en ouder	CBS	2016: 13,1	eerste halfjaar 2018: 13
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners 15-65 jaar	CBS	2016: 17,1	eerste halfjaar 2018: 16,9
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren t/m 18 jaar	CBS	2016: 9,1	eerste halfjaar 2018: 7,6
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren t/m 18 jaar	CBS	2016: 0,8	eerste halfjaar 2018: 0,6
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	2016: 0	eerste halfjaar 2018: 0,4
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	GMSD	2015: 10	eerste halfjaar 2018: 24
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	2016: 0	2017: 0,64
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	2016: 10,62	2017: 5,74
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO	2014: 1,4	2016-2017: 1,1
Niet sporters	%	RIVM	Niet bekend	2016: 48,2

Met wie hebben we samengewerkt?

Gemeenschappelijke regeling - WerkSaam Westfriesland

Doelstelling en openbaar belang:

WerkSaam wil inwoners van Westfriesland naar vermogen laten deelnemen op de reguliere arbeidsmarkt en het beroep van inwoners op een uitkering zoveel mogelijk beperken. Hiertoe ondersteunt WerkSaam werkzoekenden, uitkeringsgerechtigden en werkgevers in de regio.

Behorende bij onze verklaring d.d. 28-05-2019	 astrium overheidsaccountants b.v.
---	---

Activiteiten en ontwikkelingen:

In 2018 heeft het Algemeen Bestuur van WerkSaam een nieuw beleidsplan vastgesteld. Het beleidsplan heet 'Iedereen laten participeren'. In dit plan staat wat WerkSaam tussen 2018-2021 wil bereiken en gaat doen voor haar cliënten. Het nieuwe beleid is op 1 juli 2018 ingegaan en vervangt het eerste beleidsplan dat met de oprichting van WerkSaam is gemaakt. Alle gemeenteraden hebben een zienswijze kunnen geven op het concept beleidsplan.

Arbeidsparticipatie

Bij het ondersteunen naar betaald werk is het vaak een kwestie van een juiste match tussen het arbeidsaanbod en de vraag naar arbeid. In het WerkgeversServicepunt kregen werkgevers advies en ondersteuning bij personele vraagstukken. Ook maakte WerkSaam werkgevers enthousiast voor maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Taalproblemen zijn vaak een grote barrière bij het vinden en behouden van een baan. Cliënten namen de taalmeter en de taaltoets af zodra ze een bijstandsaanvraag bij WerkSaam indienden. De uitslag geeft aan of de beheersing van de Nederlandse taal een punt van aandacht is. Het gaat daarbij om lezen, schrijven, rekenen en spreken op B1-niveau (niveau eind basisschool) en digitale basisvaardigheden. Bij de indicatie van onvoldoende taalbeheersing schakelde WerkSaam het Taalhuis Westfriesland in.

Beschutwerk

Beschut Werk is bedoeld voor mensen die wel arbeidsvermogen hebben, maar zoveel begeleiding en/of aanpassingen nodig hebben dat niet van een werkgever mag worden verwacht deze mensen in dienst te nemen. Deze mensen hebben uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie. WerkSaam bood iedereen die een indicatie beschut Werk van het UWV heeft gekregen een dienstverband aan.

Een klein onderdeel van de Participatiewet, de bijzondere bijstand, is bij de afzonderlijke gemeenten gebleven.

Gemeenschappelijke regeling - Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Hollands Noorden

Doelstelling en openbaar belang:

De GGD hanteert een preventieve aanpak in het bevorderen, bewaken en beschermen van de gezondheid. Met deze preventieve aanpak wordt de kans op grote gezondheidsproblemen bij inwoners verkleind.

Activiteiten en ontwikkelingen:

De activiteiten waren onder andere het implementeren van het GGD-dossier, voorbereiding op de veranderde werkwijze van het Rijksvaccinatieprogramma en deelname aan een projectgroep (RUD, VR en GGD) ter voorbereiding op de Omgevingswet.

De activiteiten waren o.a. het implementeren van het GGD dossier, voorbereiding op de veranderde werkwijze van het Rijksvaccinatieprogramma en deelname aan een projectgroep (RUD, VR en GGD) ter voorbereiding op de Omgevingswet.

Er zijn in 2018 twee begrotingswijzigingen geweest. De 1ste begrotingswijziging was voor gemeenten budgetneutraal. In deze wijziging is de begroting 2018 op alle onderdelen geactualiseerd als uitgangspunt voor de begroting 2019.

Het effect van deze 2e begrotingswijziging 2018 is dat de gemeentelijke bijdragen zijn geïndexeerd. Dit resulteert in een stijging van baten met € 353.000. Daarnaast is de taakstelling die in de primaire begroting was opgenomen op het budget voor Innovatie en Ontwikkeling deels teruggedraaid (extra budget € 153.000). Tenslotte is in de begroting een positief saldo van € 200.000 opgenomen teneinde de financiële positie van de GGD te verbeteren. Op die manier is de negatieve reserve die eind 2017 € 181.000 bedroeg, na afloop van het jaar 2018 weer ingelopen.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2018	Begroting 2018	Werkelijk 2018
Totaal lasten	17.470	17.920	19.100
Totaal baten	-3.271	-3.559	-3.555
Saldo van baten en lasten	14.198	14.361	15.545

Toevoeging aan de reserves	0	3	34
Onttrekking aan de reserves	-214	-430	-919

Resultaat	13.984	13.934	14.660
------------------	---------------	---------------	---------------

Toelichting op afwijkingen

Lasten		
Nieuwkomers Op de begroting van 2018 staat nog een bedrag van ruim €125.000,- open. Dit komt mede doordat de gemeente Drechterland € 63.000,- aan niet-begrote middelen in het kader van RMBA-gelden (Regeling Maatschappelijke Begeleiding Asielzoekers) heeft ontvangen. Hierbij gaat het om middelen uit 2014, 2015 en 2016 die bedoeld waren voor de maatschappelijke begeleiding van te huisvesten vergunninghouders. De overige € 62.000,- was begroot voor eventuele inburgeringskosten van personen die onder de oude inburgeringswet vallen. Hierbij is uitgegaan van 8 personen maal € 6.000,- per inburgeringstraject. Slechts één persoon kwam hiervoor in aanmerking. Tevens is het participatieverklaringstraject nog niet van start gegaan, waardoor dit geld nog niet is besteed.	217	V
Inkomensregelingen BUIG: er is afgerond € 200.000 meer aan uitgaven geweest dan begroot. Dit wordt veroorzaakt doordat door begrotingswijziging van afgerond € 200.000 (aframing) bij de najaarsnota 2018. Bijzondere bijstand: er is afgerond € 115.000,- meer uitgegeven dan begroot. De bijzondere bijstand is een open einde regeling. De Wmo betreft een open einde regeling. Gedurende 2018 zijn de uitgaven voor de regionale sociale agenda, de mantelzorg en het collectief gehandicaptenvervoer aanmerkelijk lager dan begroot.	-261	N
Begeleide participatie De middelen voor beschut werk en sociale werkvoorzieningen worden één op één overgedragen aan WerkSaam die voor de uitvoering zorg draagt. WerkSaam voert deze activiteiten uit binnen dit budget. Zodra de definitieve afrekening van WerkSaam bekend is, wordt deze in de administratie verwerkt en wordt het meegenomen in de 2e versie van de jaarrekening.	44	V

Maatwerkvoorziening (Wmo) De Wmo betreft een zogenaamde open einde regeling. Dit houdt in dat de gemeente niet kan sturen op budgetten, maar dat de gevraagde zorg de hoogte van het benutten bepaalt. Hierdoor wijkt de werkelijkheid erg af van de begroting. Op de Wmo-voorzieningen ontstaat een nadeel.	-55	N
Maatwerkdienstverlening 18+ De Wmo betreft een zogenaamde open einde regeling. Dit houdt in dat de gemeente niet kan sturen op budgetten maar dat de gevraagde zorgde hoogte van het benutten bepaalt Hierdoor wijkt de werkelijkheid erg af van de begroting. Op de Wmo-voorzieningen ontstaat een voordeel. In februari 2018 is de gemeenteraad akkoord gegaan met het uitvoeringsplan lokale schuldhelpverlening. De verwachting was dat snel gestart kon worden met medewerkers voor de uitvoering. Dit bleek lastiger dan verwacht. De preventiemedewerker is gestart in augustus 2018 en de schulddienstverlener is gestart in oktober 2018. Hierdoor zijn de personele lasten lager uitgevallen. Voor een systeem schuldhelpverlening is ook geld gereserveerd. Naar verwachting wordt het systeem in 2019 aangeschaft.	180	V
Maatwerkdienstverlening 18- De decentralisatie jeugdzorg betreft een open einde regeling. Dit houdt in dat de gemeente niet kan sturen op de uitgaven maar dat de wettelijke taak de hoogte van het benutten van het budget bepaalt.	-1026	N
Geëscaleerde zorg 18+ Vanuit de centrumgemeente Hoorn is een bijdrage ontvangen uit de reserve beschermd wonen. Na aftrek van de kosten van de inloop GGZ resteert een positief saldo.	41	V
Geëscaleerde zorg 18- De decentralisatie jeugdzorg betreft een open einde regeling. Dit houdt in dat de gemeente niet kan sturen op de uitgaven, maar dat de wettelijke taak de hoogte van het benutten van het budget bepaalt.	178	V
Facilitair: De huuropbrengsten van de Dahliastraat.	318	V
SED organisatie.	-972	N
Overige verschillen.	156	V
Baten		
Samenkracht en burgerparticipatie.	108	V
Geëscaleerde zorg 18+ De Wmo betreft een zogenaamde open einde regeling, dit houdt in dat de gemeente niet kan sturen op budgetten, maar dat de gevraagde zorg de hoogte van het benutten ervan bepaalt Hierdoor wijkt de werkelijkheid af van de begroting. Op de Wmo-voorzieningen zorgt dit voor lagere eigen bijdragen.	-44	N
De huuropbrengsten sportaccommodaties zijn hoger, omdat de afdeling facilitair nog bezig is met het formaliseren van haar contracten in de begroting.	-62	N
Overige verschillen.	28	V
Interne doorbelastingen.	-34	N
Totaal verschil	-1.184	N

Reserves

Opsomming van de voornaamste verschillen (> € 20.000)	Bedrag	V/N
Kunst en Cultuur: De reserve Kunst en cultuur wordt conform de nota kunst en cultuur aangevuld met de middelen die overblijven tijdens het boekjaar.	-31	N
Vitale dorpen: De geplande projecten zijn nog niet allemaal gestart.	-42	N
Sociaal domein: De tekorten Sociaal domein worden onttrokken uit de reserve Sociaal domein. Zoals u kunt opmaken uit de verschillen analyse wordt dit verschil veroorzaakt door de openende regeling jeugd, de inhuur om de wachtlijsten te beperken en een teruggave van BUIG gelden tijdens de najaarsnota die te hoog was ingeschat.	544	V
Overige verschillen.	-13	N
Totaal verschil	458	V

Milieu

Portefeuillehouders: G. Besseling en J.H.N. Broeders

Inleiding

Ontwikkelingen

Begraafplaatsen

Geen ontwikkelingen.

Afval

In 2018 zijn drie belangrijke trajecten gestart:

- 1) onderhandelingen met HVC voor een nieuwe dienstverleningsovereenkomst;
- 2) voorbereidingen voor een nieuw afvalbeleidsplan; en
- 3) onderzoek naar een nieuwe vorm voor het CAW.

Een extern bureau is ingehuurd om ons bij te staan in de drie trajecten.

Duurzaamheid.

In 2018 gestart met een onderzoek naar het verduurzamen van de gemeentelijke gebouwen.

Op NHN niveau en op Westfriesland gestart met het project voor een Regionale Energie Strategie (RES) als bouwsteen hiervan wordt er in Westfriesland de Westfriesse Energie Strategie (WES) opgesteld. Hierbij zullen we inzichten en kansen en de kwaliteiten van Westfriesland binnen de RES behartigen.

Daarnaast is gestart met een samenwerkingsverband duurzaam ondernemend Westfriesland, waarbij partners samenwerken in het informeren en activeren van ondernemers in het verduurzamen van de bedrijfspanden en de bedrijfsvoering. In 2018 is de Actie puur Slim Westfriesland en Winst uit je woning gestart, waarbij 5000 woningeigenaren zijn aangeschreven over isolatiemaatregelen en/of zonnepanelen met een aanbod voor het uitvoeren van deze maatregelen of de aanschaf van panelen. Een deel van deze woningeigenaren kreeg een aanbod om tegen een bijdrage een maatwerkadvies te laten opstellen.

Samen met partners en interne collega's is er een verkenning gedaan naar het pad dat doorlopen zou kunnen worden om naar en aardgasvrije toekomst te gaan.

Riool

Geen ontwikkelingen.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

Een betrokken samenleving en een daadkrachtige overheid

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Voorkomen onaanvaardbare milieurisico's		
Bedrijven voldoen aan geldende wet- en regelgeving	75% van gecontroleerde bedrijven voldeed direct aan de regelgeving. De overige inrichtingen hebben na hercontroles voldaan aan de aanschrijving.	Uitvoering gegeven aan het VTH-beleid omgevingsrecht, onderdeel milieu conform uitvoeringsprogramma.
Adequate afhandeling milieuklachten en calamiteiten	In 2018 zijn 80 klachten in behandeling genomen. De meeste klachten hadden betrekking op de overlast van	De RUD NHN heeft een verbetertraject klachtbehandeling geïmplementeerd. Ook is er

Behorende bij onze
verklaring d.d.
28-05-2019

astrium
overheidsaccountants b.v.

	knalapparatuur.	een klachtencoördinator aangesteld.
Bevorderen van energiebesparing en duurzaam energie- en materiaalgebruik		
Streven naar het behalen van de doelstellingen zoals verwoord in de Klimaatvisie 2016-2018 en Millenniumnotitie 2008	doelstellingen uit de klimaatvisie worden niet gehaald.	uitvoering gegeven aan de projecten uit klimaatvisie.
Zorg dragen voor een efficiënte en duurzame inzameling en verwerking van afval tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten	Vorbereidingen zijn uitgevoerd voor het opstellen van een afvalbeleidsplan, onderhandelingen gestart voor een nieuwe DVO, en onderzoek aangevangen naar een eventuele nieuwe samenwerkingsvorm CAW. Een extern bureau is ingehuurd om ons hierbij te begeleiden.	De uitkomsten van de ontwikkelingen zullen eind 2019 zichtbaar worden.
De begraafplaatsen, op het vastgestelde kwaliteitsniveau brengen en houden		
Uitvoeren onderhoudswerkzaamheden monitoren op beeldkwaliteit	De meeste begraafplaatsen voldoen aan het kwaliteitsniveau. Op enkele oudere begraafplaatsen voldoet de technische kwaliteit van de beplanting en paden niet geheel aan de norm.	Naast het regulier onderhoud is op de begraafplaats in Oosterleek een urnenmuur geplaatst en is in Wijdenes het hekwerk en toegangshek bij de ingang van de begraafplaats vervangen.
De riolering functionerend houden		
Uitvoeren inspecties en onderhoudswerkzaamheden	Minder storingen aan gemalen Kwaliteitsverbetering rioolsysteem	Uitvoeren inspectie en onderhoud met een bestek opgesteld in WF7-verband Een aantal rioolbuizen zijn gerenoveerd met polyester kous. Het bestek hiervoor is in WF7 verband opgesteld

Afval

Vorbereidingen zijn uitgevoerd voor het opstellen van een afvalbeleidsplan, onderhandelingen gestart voor een nieuwe DVO, en onderzoek aangevangen naar een eventuele nieuwe samenwerkingsvorm CAW. Een extern bureau is ingehuurd om ons hierbij te begeleiden.

Circulaire Economie

In 2018 is besloten een onderzoek uit te voeren naar de potentiële projecten op het gebied van circulaire economie en vervolgens een beleidsplan op te stellen. Omdat de drie trajecten op het gebied van huishoudelijk afval meer tijd innemen dan aanvankelijk gedacht, wordt het onderzoek en het beleidsplan in 2019 verder uitgewerkt.

Indicatoren

Doelstelling	Prestatie-indicator	Realisatie 2017	Begroting 2018	Realisatie 2018
Verbeteren recycling	percentage gescheiden huishoudelijk afval (van afval naar grondstof = VANG)	-	75%	
Uitbreiden milieu-	aantal adressen met zonnepanelen	-	1.000	2017: 1477

Behorende bij onze
verklaring d.d.
28-05-2019

maatregelen				
	aantal woningen met 'nul op de meter'	-	10	nvt*
	aantal woningen met een of meer modules uit het project Puur Slim West-Friesland (PSWF)	-	5	nvt*
	aantal oplaadpunten in het openbaar gebied voor elektrisch rijden	-	1	

*Dit project is aangepast naar de Actie Winst uit je woning. De bouwbedrijven kwamen tot de conclusie dat er te weinig animo is voor nul op de meter woningen en dat de kosten voor de woningen dusdanig hoog waren dat het ook niet rendabel te maken was.

Verplichte indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Bron	Begroting	
			2018	Meest recent
Omvang huishoudelijk afval	Kg/inwoner	CBS	2015: 214	2017: 153
Hernieuwbare elektriciteit	%	RWS	2015: 6,6	2017: 7,9

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

Een betrokken samenleving en een daadkrachtige overheid

Met wie hebben we samengewerkt?

Gemeenschappelijke regeling - Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (RUD)

Doelstelling en openbaar belang:

Het behartigen van de belangen van de deelnemers bij de uitvoering van milieutaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Activiteiten en ontwikkelingen:

Op het gebied van de takendiscussie zijn in 2018 de randvoorwaarden (taakinbreng) en beleidsregels (taakvermindering) op bestuurlijk niveau vastgelegd.

Met betrekking tot de toekomstige financieringsvorm is in 2018 afgesproken dat er in 2020 een bestuurlijke keuze wordt gemaakt over de wijze waarop de jaarlijkse bijdrage van de deelnemers tot stand komt. Dit op basis van en onderzoek naar verschillende varianten en hun voor- en nadelen voor deelnemers en RUD-organisatie en een proefperiode die start in 2019.

In oktober 2018 is een visiedocument voor de jaren 2018-2022 vastgesteld. Dit document geeft het algemeen bestuur richting aan de doorontwikkeling van de organisatie in de bestuursperiode.

In 2018 zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld voor de implementatie van de Omgevingswet binnen de RUD-organisatie (interne opleiding/ontwikkeling).

Het masterplan ICT is op 1 mei gestart. Door de uitvoering van dit masterplan wordt de bedrijfsvoering versterkt en in het primaire proces doelmatiger gewerkt.

De RUD NHN heeft in 2018 ook een strategische personeelsplanning opgesteld. Hierin is onder andere het personeelsverloop in relatie tot de noodzakelijke verjonging van de organisatie bekeken. Als onderdeel zijn in september 2018 elf trainees gestart.

Gemeenschappelijke regeling - Centraal afvalverwijderingsbedrijf Westfriesland (CAW)

Doelstelling en openbaar belang:

De besluitvorming omtrent het afvalbeleid en het opdrachtgeverschap aan HVC ligt bij het CAW. Daarnaast is de gemeente, door haar deelname in het CAW aandeelhouder van de NV HVC. Door de garantstelling van de leningen ontvangt de gemeente een garantstellingsprovisie.

Activiteiten en ontwikkelingen:

Door het CAW werden in 2018 de volgende activiteiten uitgevoerd:

1. Beleidsontwikkeling
2. Opdrachtgever aan de HVC voor de inzameling van afval door middel van de dienstverleningsovereenkomst (DVO)
3. Vervullen aandeelhoudersrol
4. Beheren van de voormalige stortplaats te Westwoud.
5. Traject om te komen tot nieuw DVO
6. Opstellen van nieuw afvalbeleidsplan
7. Onderzoek naar vernieuwde vorm van het CAW
8. Overige de taken en bevoegdheden die voortkomen uit de

W7-gemeentes.

Vanuit het bestuursakkoord water wordt gestreefd om in de waterketen zoveel als mogelijk te werken als een (1) organisatie. De organisaties waar mee wordt samengewerkt zijn

- Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
- Gemeente Medemblik
- Gemeente Koggenland
- Gemeente Opmeer
- Gemeente Hoorn
- PWN

Duurzaamheid

Samenwerking op Duurzaamheid is op allerlei vlakken gaande.

Op regionaal en boven-regionaal en op landelijk niveau. Met de opdracht om te komen tot van de RES NHN volgen de gesprekken met de 18 NHN gemeenten, Provincie Noord Holland de Waterschappen. Daarnaast wordt er gesproken met meerdere partners als b.v. Liander, HVC, ECN, woningbouwcorporaties, bewoners en bedrijven want de duurzaamheidsopgave is voor een ieder.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2018	Begroting 2018	Werkelijk 2018
Totaal lasten	4.208	4.370	4.283
Totaal baten	-4.295	-4.237	-4.356
Saldo van baten en lasten	-87	133	-73
Toevoeging aan de reserves	0	0	0
Onttrekking aan de reserves	0	-43	-43
Resultaat	-87	90	-116

Toelichting op afwijkingen

Opsomming van de voornaamste verschillen (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Overhevelingsbesluit klimaat/ duurzaamheid	108	V
Er is een gedeelte vervangingen op riolering ten onrechte toegerekend aan de exploitatie. Dit zijn vervangingen van elektromechanische componenten. Daarnaast is een onderzoek geweest naar het aanleggen van het riool in het	45	N

Behorende bij onze
verklaring d.d.
28-05-2019

buitengebied en is er meer personeel ingehuurd.	15	N
Hogere opbrengsten rioolheffing	13	V
Hogere onttrekking voorziening riolering	62	V
Riolering werkzaamheden t.b.v. derden	16	V
Hogere opbrengsten leges begraven	22	V
Overige verschillen	45	V
	206	V

Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening

Portefeuillehouders: G. Besseling en J.H.N. Broeders

Inleiding

In 2018 hebben we een ervaring meegemaakt in het aantal bouwvoornemens en ruimtelijke ontwikkelingen binnen de gemeente. Na de jaren van beperkte marktbevegingen ten aanzien van grondgebruik en bebouwing is Drechterland in 2018 een gemeente geweest waar ondernemers en particulieren kansen hebben gezien om ontwikkelingen in het ruimtelijk domein fysiek vorm te geven en waar de gemeente faciliteert in het bereiken van een goede leefomgeving.

Ontwikkelingen

Wonen

Nadat in Drechterland de crisis zich goed liet zien in de verminderde woningbouwproductie, is deze in 2018 flink op gang gekomen. We zien een ruime verdubbeling van 40 opgeleverde woningen in 2017 naar 86 woningen in 2018. Afgezet tegen de behoefteprognose behalen we daarmee voor het eerst de jaarlijkse streefproductie. Kortom, Drechterland gaat goed wanneer het gaat om aantallen. Uiteraard telt ook mee dat de juiste woningen op de juiste plek komen te staan. Uit het woningbehoefteonderzoek dat in 2018 is uitgevoerd door Atrivé blijkt dat er vooral behoefte is aan woningen op de beide uiterste kanten van het spectrum, dus enerzijds kleinere 1-2 persoonshuishoudens en de hogere segmenten. De plannen Kerkbuurt en Reigersborg Zuid 5 zijn in 2018 verdergaand ontwikkeld en zullen naar verwachting in de loop van 2019 bouwrijp zijn gemaakt.

Agrarische sector

Voor de buitengebieden geldt dat 2018 een jaar was waarin de ontwikkelingen op het gebied van schaalvergroting en intensivering/integratie van productieketens verder vorm hebben gekregen. Het aantal agrarische bedrijven neemt af, maar de grootte per bedrijf neemt toe. De arbeidsbehoefte binnen met name de tulpensector neemt door de voorgenoemde integratie van de productieketens toe. Hierdoor neemt ook de vraag toe voor huisvesting van arbeidsmigranten bij deze bedrijven, zowel voor het, overigens steeds verder geautomatiseerd primair productieproces, als ten behoeve van verwerking en logistiek.

Bedrijven

De beschikbare bedrijventerreinen zijn in 2018 zo goed als alle uitgegeven. Er zijn nog twee kavels in optie.

Infrastructuur

Grondgebruik en ruimtelijke ontwikkeling mag ook in 2018 niet los worden gezien van de gevolgen die dit heeft voor de infrastructuur. In 2018 is de opening van de N307 een feit geworden waardoor de oost-west doorstroming binnen de gemeente is verbeterd.

Milieu- en omgevingsfactoren

Door de Wet natuurbescherming (in werking getreden op 1 juli 2017) zijn nieuwe ontwikkelingen nóg strenger onderhevig aan een beoordeling en afweging ten aanzien van soortenbescherming en gebiedsbescherming. In 2018 hebben we nog beter moeten kijken naar de kansen en mogelijkheden voor beschermde dier- en plantensoorten in geval van ruimtelijke ontwikkelingen.

In 2018 heeft de Provincie Noord-Holland op ons aangegeven de begrenzingen van het weidevogelleefgebied aangepast. De bestaande begrenzing was foutief en werkte onevenredig belemmerend op ruimtelijke ontwikkelingen.

Omgevingswet

De Omgevingswet zal op 1 januari 2021 in werking treden. Zij werpt haar schaduwen al vooruit. Het afgelopen jaar heeft uw raad het procesplan invoering Omgevingswet vastgesteld en is een eerste sessie gehouden over de ambitiebepaling. Intern is een start gemaakt met de Impactanalyse van de Omgevingswet voor de drie gemeenten en de SED-organisatie.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

Maatschappelijk effect: Een kwalitatief goede woon- en leefomgeving, waarin het landschap geldt als belangrijkste omgevingskwaliteit voor de functies wonen, werken en recreëren

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Behoud van een open en landelijk karakter met behoud (cultuur-) historische lintbebouwing		
Behoud van een open en landelijk karakter met behoud (cultuur-) historische lintbebouwing	Beëindigde agrarische bedrijven middels een ruimte voor ruimte regeling gesaneerd (3x)	Geldend ruimtelijk beleid ingezet om de doelstelling te behalen
Instandhouding van de leefbaarheid in de kernen		
Burgers laten meebeslissen over de vitaliteit van hun dorpen	Allianties zijn betrokken bij ruimtelijke ontwikkelingen	In het kader van de participatie worden de plannen in de conceptfase uitvoerig met de allianties en in breder verband met de lokale bewoners gedeeld, om zo goed als mogelijk met hun belangen rekening te houden. Zodra de wettelijke procedure is gestart is er geen sprake van meebeslissen.
Voldoende betaalbare woningen voor alle doelgroepen		
Voldoende betaalbare woningen voor alle doelgroepen	Faciliteren door vergunningverlening en participeren in woningbouw	In totaal zijn er in 2018 86 woningen opgeleverd in Drechterland, waarvan 20 appartementen in de sociale huursector in het centrum van Hoogkarspel en 28 sociale huurwoningen in RB-Noord-3.

Maatschappelijk effect: Goede kwaliteit van de fysieke leefomgeving

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Bevorderen dat gebouwen veilig zijn en op een juiste wijze gebruikt worden		
(Ver-)bouwen, slopen en gebruik volgens geldende wet- en regelgeving	Bouw-/sloop-/gebruiksvoornemens waar medewerking aan kan worden verleend faciliteren door middel van het verlenen van de daartoe wettelijk vereiste vergunningen.	In 2018 hebben we 159 omgevingsvergunningen verleend. Dat is gelijk aan het aantal omgevingsvergunningen dat er in Drechterland, na invoering van de omgevingsvergunning in 2010, gemiddeld wordt verleend. Het aantal geaccepteerde sloopmeldingen is verder toegenomen tot 136. Dat heeft alles te maken met het verbod op asbestdaken dat met ingang van 2024 van kracht wordt. Veel eigenaren van gebouwen met asbesthoudende dakbedekking kiezen er voor om het asbest voor die datum te (laten)

Behorende bij onze
verklaring d.d.
28-05-2019

		verwijderen.
Bewaren erfgoed (archeologie)		
Beheer/wijziging erfgoed volgens geldende wet- en regelgeving	Het aanbrengen van een verandering aan een rijks-, provinciaal of gemeentelijk monument is in basis vergunningsplichtig. In 2018 zijn hiervoor 4 omgevingsvergunningen verleend. Een voor gemeentelijk monument, twee voor provinciale monumenten en een voor een rijksmonument.	In 2018 is er op grond van de "Subsidieregeling gemeentelijke monumenten Drechterland 2015" aan 7 eigenaren van een bijdrage toegekend voor de instandhouding van hun gemeentelijk monument. Omdat er minder aanvragen zijn ingediend is er € 1.536,- van het beschikbare budget van € 10.000,- overgebleven. Het project tot inventarisatie en aanwijzing van nieuwe gemeentelijke monumenten in Westwoud en Hoogkarspel is in 2018 voortgezet en zal ook in 2019 nog verder gaan. Voor de dekking van de projectkosten dient het restantbudget van € 5.000,- te worden overgeheveld naar 2019.

Indicatoren

Doelstelling	Prestatie-indicator	Realisatie 2017	Begroting 2018	Realisatie 2018
Aanwijzen nieuwe bouwlocatie in en rond de kern Venhuizen	Startmoment	Door de raad vastgestelde centrumvisie	Gestart met bestemmingsplan-procedure	Initiatieffase gebiedsontwikkeling gestart middels opstellen PvA en PvE
Start aanleg 'dorpsbos' ten westen van Hoogkarspel (tussen Hoogkarspel en nieuwe N23)	Startmoment	-	Gestart met inplanten	Niet gerealiseerd. Ruimtelijke procedure moet nog worden doorlopen
Verbeteren woonomstandigheden arbeidsmigranten	Aantal avonden 'kompascontroles'	-	6	5 Het aantal te controleren adressen behoefde niet meer dan 5 controles
Verbeteren snelheid vergunningverlening, toezicht en handhaving conform VTH-beleid	Percentage aanvragen omgevingsvergunning waarop binnen één week een besluit wordt genomen	-	8%	3% De administratieve verwerking van ingekomen aanvragen kent een doorlooptijd van minimaal vier dagen. Eerst dan vindt inhoudelijke beoordeling plaats
Verhogen kwaliteit handhaving	Percentage onherroepelijke	-	98%	94,2% van de in totaal 17

Behorende bij onze
verklaring d.d.
28-05-2019

	handhavingsbesluiten			handhavingsbesluiten is één besluit in bezwaar herroepen.
--	----------------------	--	--	---

Verplichte indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Bron	Begroting 2018	Meest recent
Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	CBS	2016: 229	2018: 244
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen	2014: 2,6	2018: 5,7
Demografische druk	%	CBS	2016: 76,7	2018: 78,3
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	COELO	2017: 653	2018: 661
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	COELO	2017: 756	2018: 762

Met wie hebben we samengewerkt?

Gemeenschappelijke regeling - Archeologie Westfriese Gemeenten (AWF)

Doelstelling en openbaar belang:

Het borgen van de cultuurhistorische waarden conform wettelijke vereisten

Activiteiten en ontwikkelingen:

Het uitbrengen van pre-adviezen (zgn. quickscans) om in geval van ruimtelijke ontwikkelingen een indicatie te geven of en zo ja in welke mate nader archeologisch onderzoek nodig is. Tevens daar waar een opdracht wordt gegund door derden of de gemeenten het onderzoek uitvoeren.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2018	Begroting 2018	Werkelijk 2018
Totaal lasten	5.290	5.696	2.863
Totaal baten	-4.570	-4.585	-2.181
Saldo van baten en lasten	720	1.111	682
Toevoeging aan de reserves	426	426	625
Onttrekking aan de reserves	-205	-397	-260
Resultaat	941	1.140	1.048

Toelichting op afwijkingen

Opsomming van de voornaamste verschillen (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Jaarlijks wordt het saldo van lasten en baten geactiveerd en verantwoord op de balans. Op deze wijze ontstaat op de balans een boekwaarde per project. Deze lasten en baten hebben dus in eerste instantie geen invloed op begroting en jaarrekening. Pas wanneer een exploitatie is afgerond wordt een financiële afwikkeling gemaakt en komt een eventueel eindresultaat ten gunste of ten laste van de begroting en de jaarrekening van dat jaar. Ten opzichte van de raming is de werkelijke winstneming Reigersborg Noord 3 en Witte Dam 2 hoger.	303	V
Overhevelingsbesluit Lokale woonvisie	13	V
Het starten van de kwaliteitsverbetering van de Basisregistratie Adressen en	35	V

Behorende bij onze
verklaring d.d.
28-05-2019

astrium
overheidsaccountants b.v.

Gebouwen (BAG) is na de voorbereiding van verschillende onderdelen pas in september op stoom gekomen en daarmee ook de uitgavekant. Enkele onderdelen komen pas in 2019 tot uitvoering, waaronder digitalisering van bouwdoSSIers en controle op bedrijfspanden.		
Overhevelingsbesluit: Vitale dorpen	88	V
Overige verschillen	10	N
Totaal verschil	429	V

Reserves

Opsomming van de voornaamste verschillen (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Hogere storting in de algemene reserve (winstneming Reigersborg Noord 3 en Witte Dam)	245	N
Lagere onttrekking aan de algemene reserve omslagheffing bouwgrondexploitaties	70	N
Lagere onttrekking aan de algemene reserve ter dekking van het budget Omgevingswet	41	N
Overige verschillen	20	V
Totaal verschil	336	N

Algemene dekkingsmiddelen

Portefeuillehouders: J.H.N. Broeders

Inleiding

In dit hoofdstuk lichten we de algemene dekkingsmiddelen toe. Dit zijn inkomsten die geen specifiek bestedingsdoel hebben. Voor een aantal dekkingsmiddelen verwijzen we voor een uitgebreidere toelichting naar andere onderdelen in deze jaarrekening.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Jaarrekening
Lokale heffingen	2.538.000	2.538.000	2.611.000
Gemeentefonds (algemene uitkering)	22.584.000	22.734.000	22.858.000
Dividenden en rente op obligaties	105.000	124.000	116.000
Grondexploitatie	245.000	245.000	490.000
Saldo financieringsfunctie	0	0	-13.000
Totaal	25.472.000	25.641.000	26.062.000

Voor een toelichting op de lokale heffingen wordt verwezen naar paragraaf 1 Lokale heffingen.

Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

In de primaire begroting 2018 is uitgegaan van een algemene uitkering met een totale omvang van € 22.584.000. Bij de Najaarsnota 2017, de Kadernota 2018-2022 en de Najaarsnota 2018 is de raming op basis van onder andere de juni en septembercirculaire bijgesteld tot een bedrag van € 22.734.000.

Het uiteindelijke bedrag dat in 2018 is ontvangen als algemene uitkering bedraagt € 22.858.000. Een positief verschil van in totaal € 124.000. Enerzijds veroorzaakt door nagekomen afrekeningen van oude jaren (€ 31.000), anderzijds veroorzaakt door een positieve bijstelling als gevolg van de decembercirculaire 2018 (€ 93.000). Verschillen die als gevolg van het tijdstip van bekendmaking niet meer tot een bijstelling van de raming in de begroting hebben geleid. De positieve bijstelling van € 93.000 die is voortgekomen uit de decembercirculaire 2018 is voornamelijk ontstaan vanuit een extra vergoeding voor de extra kosten die samenhangen met de verhoging van de raadsvergoeding voor raadsleden € 53.000. Daarnaast is er sprake van een positieve bijstelling van € 40.000 als gevolg van aanpassingen in de maatstaven en gewichten op basis van de meest recente informatie.

Met wie hebben we samengewerkt?

Deelneming - NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Doelstelling en openbaar belang:

De BNG draagt met gespecialiseerde dienstverlening bij aan het beperken van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger

Activiteiten en ontwikkelingen:

BNG Bank wil haar positie als bankier van en voor overheden en voor instellingen met een maatschappelijk belang onverkort handhaven. Daarnaast wil de bank zich explicieter profileren ten aanzien van duurzaamheid.

De BNG Bank heeft toegang tot financieringsmiddelen tegen scherpe prijzen die weer door worden gegeven aan de decentrale overheden en aan instellingen met een maatschappelijk belang. Dit leidt uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2018	Begroting 2018	Werkelijk 2018
Totaal lasten	219	254	272
Totaal baten	-25.244	-25.413	-25.631
Saldo van baten en lasten	-25.025	-25.159	-25.359
Toevoeging aan de reserves	149	149	152
Onttrekking aan de reserves	0	-476	-1.038
Resultaat	-24.876	-25.486	-26.245

Toelichting op afwijkingen

Opsomming van de voornaamste verschillen (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Hogere toerekening personeelslasten en interne doorberekeningen	19	N
In 2018 minder dividend ontvangen	9	N
Als gevolg van een hogere waardeontwikkeling van het onroerend goed dan waarvan was uitgegaan, zijn de OZB opbrengsten gestegen	70	V
Voor de uitvoering van de herwaardering, afdoening van bezwaarschriften en infomailing "Mijn overheid" is extra capaciteit ingehuurd	34	N
Hogere algemene uitkering als gevolg van nagekomen afrekeningen oude jaren en positieve bijstelling van de Decembercirculaire 2018	124	V
In 2018 is er geen beroep gedaan op de begrotingspost "onvoorzien" en "onvoorzien Vitale dorpen"	19	V
In 2018 is er geen beroep gedaan op de begrotingspost "onvoorzien" Vitale dorpen	35	V
Overige verschillen	14	V
Totaal verschil	200	V

Reserves

Opsomming van de voornaamste verschillen (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
De raming van de onttrekking aan de Algemene Reserve voor het SED-perspectief staat geraamd op Programma 3. De werkelijke onttrekking is verantwoord op het programma Algemene Dekkingsmiddelen	1.038	V
Het saldo van het overhevelingsbesluit 2018 van € 441.000 is op dit programma geraamd. Dit saldo maakt echter onderdeel uit van het jaarrekeningresultaat 2018	441	N
Doordat er geen beroep is gedaan op de begrotingspost "onvoorzien" Vitale dorpen, kan de onttrekking aan de reserve Vitale dorpen achterwege blijven	35	N
Overige verschillen	3	N
	559	V

Overhead

Inleiding

Met ingang van 2017 moet overhead centraal begroot en verantwoord worden in de begroting en jaarstukken. Onder overhead wordt verstaan het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Enkele voorbeelden zijn: leidinggevenden primair proces, communicatie, juridische zaken, bestuurszaken, bestuursondersteuning, facilitaire zaken, ICT, huisvesting en financiën, toezicht en controle op de eigen organisatie.

Uitgangspunt is dat kosten zoveel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende taken/activiteiten. In het gewijzigde BBV worden baten en lasten van overhead niet meer onder de afzonderlijke beleidsprogramma's geregistreerd maar centraal onder een afzonderlijk taakveld. Het is vanaf 2017 verplicht een overzicht van kosten van overhead op te nemen. In onderstaand overzicht wordt weergegeven hoe het bedrag voor overhead is opgebouwd.

Wat heeft het gekost?

Overhead

	<i>Lasten</i>	<i>Baten</i>
Overhead	3.376.000	
Kapitaallasten (automatisering)	62.000	
Ondersteuning organisatie	242.000	
Communicatie	61.000	
Juridische Zaken	10.000	2.000
Algemene kosten bedrijfsvoering	302.000	1.000
Werkplaats	53.000	17.000
Totaal Overhead	4.107.000	20.000

Mutaties reserves Overhead

	<i>Lasten</i>	<i>Baten</i>
Algemene reserve - Privacy		33.000
Algemene reserve - inhuur gem. secretaris		86.000
Res. afschrijvingslasten - Gemeentehuis		146.000
Totaal Overhead	0	265.000

Op het taakveld Overhead is er sprake van een onderschrijding ten opzichte van de begroting van € 839.000. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat er gedurende het jaar begrotingswijzigingen binnen het taakveld overhead zijn geweest die op begrotingsbasis niet doorberekend worden naar alle taakvelden. Op rekeningbasis gebeurt dit echter wel waardoor er tussen de raming en de werkelijke lasten binnen het taakveld overhead verschillen ontstaan. Tegenover dit voordeel op het taakveld overhead staan nadelen bij de overige taakvelden.

Vennootschapsbelasting

De gemeente Drechterland hoeft geen rekening te houden met een belastinglast. Er wordt een negatief resultaat behaald met de grondexploitaties. Voor de overige activiteiten geldt dat geen onderneming wordt gedreven, doordat niet wordt voldaan aan één of meerdere ondernemingscriteria. Met één activiteit wordt wel winst behaald. Het resultaat behaald met deze activiteit is echter waarschijnlijk vrijgesteld van belastingen. Indien de Belastingdienst de positie van de gemeente niet zal volgen, zal dit niet leiden tot een last voor de gemeente vanwege de beschikbare compensabele verliezen.

Onvoorzien

Het bedrag aan onvoorzien is bepaald op € 1 per inwoner. Voor 2018 is het bedrag voor onvoorzien vastgesteld op € 19.000. Gedurende het jaar zijn er geen besluiten genomen die ten laste van het budget onvoorzien zijn gekomen.

Onvoorzien

Omschrijving	Saldo	Raadsbesluit
Primitieve begroting 2018	19.000	30-10-2017
Totaal	19.000	

Paragrafen

Lokale heffingen

Inleiding

In de Gemeentewet en in enkele bijzondere wetten is geregeld welke lokale heffingen de gemeente aan de inwoners en bedrijven mag opleggen. De raad heeft bepaald dat in 2018 de volgende heffingen daadwerkelijk worden geheven in Drechterland:

- Belastingen waarvan de opbrengst vrij besteedbaar is. Hiertoe behoren de onroerendezaakbelastingen (OZB), forensenbelasting, precariobelasting en toeristenbelasting.
- Belastingen om kosten mee te verhalen: de heffingen en rechten. De opbrengst is niet vrij besteedbaar maar is gerelateerd aan de betreffende gemeentelijke zorgplicht of specifieke dienstverlening. Hiertoe behoren de rioolheffing, afvalstoffenheffing, secretarieleges, begrafenisrechten, marktgelden en pachtsommen kermissen.

De paragraaf lokale heffingen bevat op grond van artikel 10 BBV ten minste:

- de geraamde inkomsten;
- het beleid ten aanzien van lokale heffingen;
- een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, waarin inzichtelijk wordt gemaakt hoe bij de berekening van tarieven van heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet overschrijden, wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd;
- een aanduiding van de lokale lastendruk;
- een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

Overzicht lokale heffingen

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de heffingen en de verwachte opbrengsten in de begroting 2018 en de daadwerkelijke inkomsten.

Belastingen

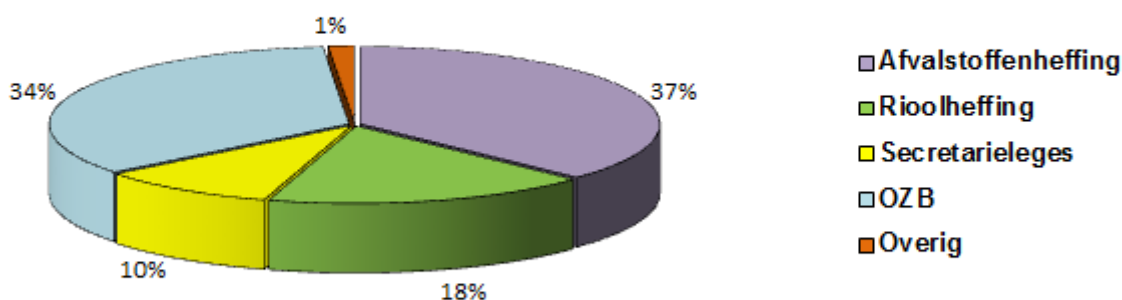
	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Jaarrekening
OZB eigenaren woningen	1.753.000	1.753.000	1.824.000
OZB eigenaren niet-woningen	453.000	453.000	459.000
OZB gebruikers niet-woningen	304.000	304.000	301.000
Forensenbelasting	15.000	15.000	13.000
Toeristenbelasting	13.000	13.000	14.000
Saldo 31-12-2018	2.538.000	2.538.000	2.611.000

Overige heffingen

	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Jaarrekening
Secretarieleges	621.000	675.000	722.000
Begrafenisrechten	35.000	35.000	54.000
Rioolheffing	1.306.000	1.306.000	1.319.000
Afvalstoffenheffing	2.809.000	2.794.000	2.797.000
Staangelden markten	7.000	7.000	4.000
Pachtsommen kermissen	20.000	20.000	20.000
Saldo 31-12-2018	4.798.000	4.837.000	4.916.000

Het totaal aan belastingen en heffingen bedraagt circa € 7,5 miljoen. Onderstaande grafiek laat de verdeling van de opbrengsten uit de belastingen en heffingen voor 2018 zien.

Opbrengst 2018 lokale heffingen

Beleid ten aanzien van lokale heffingen

Onroerendezaakbelasting (OZB)

De OZB wordt geheven van onroerende zaken, die binnen de gemeente zijn gelegen, te weten een gebruikersbelasting en eigenarenbelasting op niet-woningen (dit zijn vooral kantoor- en bedrijfspanden) en een eigenarenbelasting op woningen. Voor 2018 heeft de gemeenteraad de volgende tarieven vastgesteld:

Tarieven

Omschrijving	2017	2018
<u>Heffingseenheid: percentage van de waarde</u>		
Woningen:	0,0964	0,0935
Niet woningen - eigenaar:	0,1864	0,1876
Niet woningen - gebruiker:	0,1495	0,1500

De berekening van de OZB-tarieven wordt gedaan aan de hand van de door de raad goedgekeurde methode. De tarieven voor de onroerendezaakbelastingen (OZB) worden berekend naar een percentage van de WOZ-waarde van het onroerend goed in de gemeente. Bij het bepalen van dit tarief wordt een relatie gelegd met de waardeontwikkeling van het onroerend goed. Ten opzichte van 2017 hebben de OZB-tarieven voor woningen een kleine verlaging ondergaan.

De tarieven voor de niet-woningen zijn in 2009 extra verhoogd met 25 %. De opbrengst van die verhoging is bestemd voor de voeding van de bestemmingsreserve "Verkeersinfrastructuur Drechterland". Deze verhoging heeft een tijdelijk karakter en loopt af in 2018.

Toeristenbelasting

Deze belasting wordt geheven naar het aantal overnachtingen. Het tarief bedraagt in 2018 € 1,07 per overnachting.

Behorende bij onze
verklaring d.d.
28-05-2019

astrium
overheidsaccountants b.v.

Forensenbelasting

Forensenbelasting wordt geheven van degene die voor zichzelf of voor zijn gezin meer dan 90 dagen per jaar een gemeubileerde woning beschikbaar houdt zonder in de gemeente hoofdverblijf te hebben. Onder gemeubileerde woningen vallen ook zomerhuisjes, chalets en caravans. Het tarief voor de forensenbelasting is voor 2018 vastgesteld op € 240,50 per woning per jaar.

Rioolheffing

De rioolheffing wordt geheven van de eigenaar van een eigendom van waaruit afvalwater direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd. De uitgangspunten voor de heffing zijn het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2016-2021 (vGRP) en volledige kostendekking. Voor 2018 wordt het basistarief berekend op € 156.

De rioolheffing mag maximaal 100% kostendekkend opgelegd worden. Het percentage kostendekkendheid is in 2018 100%.

Hieronder vindt u een overzicht met betrekking tot de kostendekkendheid van de riolering:

	2018
Kosten riolering	1.146.000
Inkomsten riolering (exclusief heffingen)	71.000
Netto kosten riolering	1.075.000
Toe te rekenen kosten:	
Bijdrage SED (overhead)	62.000
BTW	182.000
Totale kosten	1.319.000
Opbrengst heffingen	1.319.000
Dekking	100%

Afvalstoffenheffing

De tarieven voor de afvalstoffenheffing zijn afhankelijk van de kosten die de Huisvuilcentrale (HVC) te Alkmaar aan de gemeente in rekening brengt. Met HVC is overeengekomen dat de kostprijs per huishouden met een jaarlijkse indexering wordt aangepast voor de tariefstelling op lokaal niveau. In het kader van kostendekkendheid worden aan de afvalkosten de kosten van administratie en inning (de zogenaamde perceptiekosten) toegevoegd. Tevens wordt rekening gehouden met de doorwerking van het BTW-compensatiefonds.

De tarieven voor de afvalstoffenheffing zijn in 2018 verhoogd en bedragen respectievelijk € 285 en € 386 voor eenpersoons- en meerpersoonshuishoudens.

Afvalstoffenheffing mag maximaal 100% kostendekkend opgelegd worden. Het percentage kostendekkendheid is in 2018 96%.

Hieronder vindt u een overzicht met betrekking tot de kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing:

	2018
Kosten afvalinzameling	2.411.000
Inkomsten afvalinzameling (exclusief heffingen)	0.000
Netto kosten afvalinzameling	2.411.000
Toe te rekenen kosten:	
Bijdrage SED	0
BTW	506.000
Totale kosten	2.917.000
Opbrengst heffingen	2.797.000
Dekking	96%

Leges

Leges zijn betalingen aan de gemeente waar een individueel aanwijsbare tegenprestatie van die gemeente tegenover staat. Het gaat om een bedrag dat betaald moet worden aan de gemeente voor het gebruik van haar diensten of producten. De leges worden geheven van de aanvrager van de dienst dan wel van degene ten behoeve van wie de dienst is verleend.

De leges mogen per titel maximaal 100% kostendekkend zijn. Hieronder vindt u een overzicht met betrekking tot de kostendekkendheid van de leges:

Titel 1 Algemene dienstverlening		Taakveld	Overhead	Kosten	Baten	Dekking
hoofdstuk	1 Burgerlijke stand	6	5	11	8	69,42%
hoofdstuk	2 Reisdocumenten	167	63	229	201	87,50%
hoofdstuk	3 Rijbewijs	73	43	115	100	86,50%
hoofdstuk	4 Verstrekkingen uit de basisregistratie personen	13	13	26	13	51,28%
hoofdstuk	9 Overige publiekszaken	12	2	15	12	86,03%
hoofdstuk	16 Kansspelen	0	0	0	0	13,43%
hoofdstuk	18 Kabels en leidingen AVOI	12	6	17	11	65,71%
hoofdstuk	19 Verkeer en vervoer	11	4	16	3	16,30%
hoofdstuk	21 Diversen	2	2	3	2	48,95%
Kostendekking Titel 1		296	137	433	349	80,76%

Titel 2 Fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning		Dir. Kst	Loon	Overhead	Baten	Dekking
hoofdstuk	2 Vooroverleg/beoordeling conceptaanvraag	1	1	1	1	77,85%
hoofdstuk	3 Omgevingsvergunning	198	170	369	364	98,82%
hoofdstuk	8 Bestemmingswijzigingen zonder activiteiten	1	1	3	1	22,37%
Kostendekking Titel 2		201	172	373	366	98,16%

Titel 3 Europese dienstenrichtlijn		Dir. Kst	Loon	Overhead	Baten	Dekking
hoofdstuk	1 Horeca	4	4	8	2	26,80%
hoofdstuk	2 Organiseren evenementen of markten	13	12	25	5	17,88%
hoofdstuk	6 Brandveiligingsverordening	0	0	0	0	0,00%
hoofdstuk	In deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking	0	0	1	1	68,16%
Kostendekking Titel 3		18	17	34	7	21,27%

Begraaf- en grafrechten

Grafrechten worden geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor door de gemeente verleende diensten in verband met de begraafplaats. Daarbij mogen de baten niet hoger zijn dan de kosten. Het tarief mag maximaal 100% kostendekkend zijn.

Markten en kermissen

De staangelden voor markten zijn structureel lager dan de raming die hiervoor is opgenomen. De kermisgelden zijn gelijk aan de raming.

Een aanduiding van de lokale lastendruk

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (Coelo) heeft de cijfers van de gemeentelijke belastingdruk voor 2018 bekend gemaakt. Tot de gemeentelijke woonlasten worden gerekend de bedragen die huishoudens betalen aan OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing. De gemiddelde woonlasten in 2018 voor een meerpersoonshuishouden in Nederland bedraagt € 721.

Onderstaande tabel laat zien wat de gemiddelde bruto woonlasten in de omringende gemeenten zijn. De gemeente met de laagste gemiddelde lastendruk in onze regio staat op nummer één in de rangorde.

Woonlasten per huishouden

Bedragen in €'s

Rangorde	Gemeente	Bruto woonlasten eenpersoonshuishouden		Bruto woonlasten meerpersoonshuishouden	
		2018	2017	2018	2017
1	Koggenland	609	604	691	692
2	Hoorn	625	616	709	702
3	Enkhuizen	630	629	744	742
4	Drechterland	661	653	762	756
5	Stede Broec	700	691	798	788
6	Medemblik	702	695	799	790
7	Opmeer	740	719	839	818

Bedragen in €'s

Bron: Coelo Atlas van de lokale lasten 2017 en 2018

Conclusie

Op basis van de aangegeven cijfers stijgen de woonlasten voor gezinnen in Drechterland in 2018 met 0,8%. Uit deze cijfers blijkt dat de gemeente Drechterland voor deze regio een gemiddelde lastendruk kent en boven het Nederlandse gemiddelde zit met gemiddelde woonlasten voor een meerpersoonshuishouden van € 762.

Kwijtschelding

Als een belastingplichtige niet of over te weinig financiële middelen beschikt om de belastingaanslag te voldoen kan onder bepaalde voorwaarden aan deze belastingplichtige kwijtschelding worden verleend.

Systematiek kwijtscheldingsberekening

Voor beantwoording van de vraag of een belastingschuldige voor gehele of gedeeltelijke kwijtschelding in aanmerking komt, vindt een vermogens- en een inkomenstoets plaats. Met de vermogenstoets wordt bekeken of er op het moment van de aanvraag voldoende middelen (bezittingen) aanwezig zijn om de openstaande belastingschuld te betalen. Zijn deze middelen aanwezig, dan wordt geen kwijtschelding verleend. Ontbreken deze middelen of zijn deze onvoldoende, dan wordt met de inkomenstoets gekeken of er in de nabije toekomst alsnog betalingscapaciteit zal ontstaan waaruit de belastingschuld kan worden voldaan.

Samenwerkingsverband

De gemeente heeft voor de behandeling van kwijtscheldingsverzoeken een samenwerkingsverband gesloten met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK). Indien iemand in aanmerking wil komen of denkt te komen voor kwijtschelding van gemeentelijke heffingen of waterschapsbelastingen, kan volstaan worden met het indienen van een kwijtscheldingsverzoek bij een van deze twee organisaties. De organisatie waar het verzoek wordt ingediend, zorgt ervoor dat het verzoek tevens bij de andere organisatie wordt behandeld.

Wat kan worden kwijtgescholden?

De gecombineerde belastingaanslag (OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing) komt in aanmerking voor kwijtschelding. Hieraan verwante kosten, zoals aanmanings- en dwangbevelkosten, kunnen eveneens worden kwijtgescholden.

Hoogte kwijtschelding

In 2018 is voor een bedrag van € 62.000 aan kwijtschelding verleend.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Het weerstandsvermogen is de mate waarin de gemeente in staat is om de gevolgen van risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt. Het weerstandsvermogen is afhankelijk van de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit (hoeveel middelen zijn er nodig om alle risico's op te kunnen vangen). Beide komen in het vervolg van deze paragraaf aan de orde.

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing bevat op grond van artikel 11 BBV ten minste:

- een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- een inventarisatie van de risico's;
- het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's;
- een kengetal voor de:
 - netto schuldquote
 - netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
 - solvabiliteitsratio
 - grondexploitatie
 - structurele exploitatieruimte en
 - belastingcapaciteit.
- een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit geeft aan hoeveel middelen beschikbaar zijn om eventuele risico's op te kunnen vangen. De volgende onderdelen maken deel uit van de beschikbare weerstandscapaciteit:

- de onbenutte belastingcapaciteit;
- onvoorzien;
- de vrij aanwendbare reserves;
- stille reserves.

	2018	
Berekening weerstandscapaciteit		
<i>Onbenutte belastingcapaciteit</i>	1.942.000	
<i>Onvoorzien</i>	19.000	
Totale weerstandscapaciteit (exploitatie)		1.961.000
<i>Weerstandsvermogen</i>		
Algemene reserve	9.477.000	
Stille reserves	315.000	
Subtotaal		9.792.000
Totale weerstandscapaciteit		11.753.000

Onbenutte belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij een financiële tegenvaller deze in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of dat er ruimte is voor nieuw beleid. Wanneer het berekende gemiddelde OZB-tarief voor de gemeente lager is dan het percentage voor toelating tot artikel 12 is er in principe sprake van een onbenutte belastingcapaciteit. In de navolgende berekening is bij benadering aangegeven welke opbrengst deze verhoging genereert. Er is voor gekozen het

Behorende bij onze
verklaring d.d.
28-05-2019

verschil in percentages te vermenigvuldigen met de WOZ-waarde van de woningen + de WOZ-waarde van de niet-woningen.

OZB-percentage van de Woz-waarde voor toelating art.12	0,19%
Werkelijk gewogen % Woz-waarde gemeente	0,11%
Verschil	0.08%
 Onbenutte belastingcapaciteit	 € 1.942.000

Onvoorzien

De post onvoorzien bedraagt per 31 december 2018 € 19.000.

Vrij aanwendbare reserves

Onder de vrij aanwendbare reserves vallen de algemene reserve en de bestemmingsreserves waarvan de bestemming kan worden gewijzigd zodat deze kunnen worden ingezet voor onverwachte financiële tegenvallers.

De stand van de vrij aanwendbare reserves bedraagt per 31 december 2018 € 9.477.000.

Stille reserves

Stille reserves hebben te maken met activa die te laag of tegen nul zijn gewaardeerd. De stille reserves maken alleen deel uit van de beschikbare weerstandscapaciteit als de betrokken activa op korte termijn (binnen 1 jaar) verkoopbaar zijn, verkoop van de stille reserves niet leidt tot een gat in de gemeentebegroting en verkoop de taakuitoefening van de gemeente niet aantast.

De volgende objecten kunnen tot de stille reserves worden gerekend:

- Garagebox aan de Dahliastraat te Hoogkarspel	€ 9.000
- Woning Dorpsweg 104 te Schellinkhout	€ 306.000
Totaal	€ 315.000

Risicomanagement

2.3 Risicomanagement en -beheersing

Aanleiding en achtergrond

De gemeente voert een actief beleid op de beheersing van de risico's die we gezamenlijk lopen. Door een scherp inzicht in de actuele risico's worden de betrokken partijen in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen.

Het uitgangspunt voor de deelnemende gemeentes in de SED organisatie is dat de gemeenschappelijke regeling, de rekeningresultaten volledig afwikkelt op de deelnemende gemeenten. De gemeenschappelijke regeling kent, als beschikbare weerstandscapaciteit, geen reserves. Voor de beschikbare weerstandscapaciteit kan alleen de post onvoorzien worden meegenomen. Indien zich dus tegenvallers voordoen die niet opgevangen kunnen worden in de reguliere begroting of uit de post onvoorzien komen deze tegenvallers ten laste van de gemeenten. In evenredigheid van de verdeelsleutel dient deze benodigde weerstandscapaciteit meegenomen te worden in de jaarrekening van onze gemeente als risico's bij de verbonden partij.

Risico's

Volgens de toelichting op artikel 11 BBV zijn de risico's die relevant zijn voor het weerstandsvermogen de risico's die niet anderszins te ondervangen zijn. Reguliere risico's -risico's die zich regelmatig voordoen en die veelal vrij goed meetbaar zijn- maken geen deel uit van de risico's in de paragraaf weerstandsvermogen. Hiervoor zijn immers verzekeringen afgesloten of voorzieningen voor gevormd.

De risico's worden tweemaal per jaar uitgevraagd. In de gemeentelijke begroting van 2018 zijn 17 risico's opgenomen. De bedrijfsvoering risico's zijn risico's voor de SED organisatie.

De risico's zijn eind 2018 wederom geïncventariseerd. Deze risico's, met een hoge kans x effect, zijn in de onderstaande tabel nader uiteengezet. Daarbij is onderscheid gemaakt in de beschrijving van het risico en de getroffen/gewenste beheersmaatregel. De kolom daarnaast geeft het maximaal financieel gevolg in duizenden euro's. Vervolgens wordt de kans en impact weergegeven. De laatste kolom geeft inzicht in het beslag dat het risico legt op de benodigde weerstandscapaciteit. De risico's zonder hoge kans x effect zijn opgenomen onder "overige risico's".

Onderwerp	Volledige beschrijving bruto risico	Genomen beheersmaatregel(en)	Maximaal risico bedrag	Score impact	Score kans	Bedrag x kans
Uitblijven verkoop objecten	Extra onderhoudskosten door het niet (tijdig) realiseren van de verkoop van diverse objecten. Bij het opstellen van de meerjaren onderhoudsplannen is de verkoop van diverse objecten meegenomen als besparing.	Er zijn diverse panden te koop gezet via makelaars en gesprekken gestart met zittende gebruikers/huurders om interesse tot aankoop te inventariseren. Er zijn diverse panden verkocht.	€ 200.000	4	4	€ 140.000
Algemene uitkering	Begrotingstekort omdat de algemene uitkering lager uitvalt dan verwacht. De ontwikkeling van de algemene uitkering is moeilijk te voorspellen en afhankelijk van de economische situatie.	Monitoren van ontwikkelingen van het Gemeentefonds om snel te kunnen bijsturen door middel van interne en externe expertise (bureau Pauw).	€ 500.000	5	3	€ 250.000
Garanties	Financieel risico, omdat de gemeenten financieel garant staan voor gemeenschappelijke regelingen waarin we deelnemen. Tegelijkertijd zijn de organisaties autonoom in hun beleid.	Doornemen van de begrotingen en jaarrekeningen van onze verbonden partijen en het opnemen van de paragraaf gemeenschappelijke regelingen in de begroting en jaarrekening.	€ 150.000	4	4	€ 105.000
Aansprakelijkheid openbare buitenruimte	Aansprakelijkheid openbare buitenruimte door incidenten in de buitenruimte (bijvoorbeeld loszittende tegels, loshangende takken, onjuiste bebording etc.), waardoor een beroep wordt gedaan op het eigen risico.	Geactualiseerde beheersplannen vastgesteld in 2018	€ 50.000	3	5	€ 45.000
Vertraging grexten	Voor grondexploitaties worden project specifieke en algemene (conjuncturele) risico's geïdentificeerd en gekwantificeerd.		€ 612.750	5	3	€ 306.375
Overige risico's						€ 265.000
SED risico doorbelasting						€ 373.000
Totaal benodigde weerstandscapaciteit						€ 1.484.375

In 2018 hebben zich geen significante problemen voorgedaan; de opgesomde risico's uit de risicoparagraaf van de begroting 2018 hebben zich niet geopenbaard.

Bij de risico-inventarisatie eind 2018 is vastgesteld dat meerdere risico's, vastgesteld voor de begroting 2018 zijn komen te vervallen. Ook zijn enkele zgn. bedrijfsvoering risico's, die voorheen per gemeente waren benoemd, opgenomen onder de SED organisatie. Deze risico's zijn financieel, middels de verdeelsleutel (najaarsnota 2018) bepaald en opgenomen onder het weerstandvermogen van de gemeente Drechterland voor € 373.000. De voor de SED organisatie opgenomen risico's (4) zijn: Niet voldoen aan wet- en regelgeving, datalek & cybercrime, het niet tijdig inzien van de juist benodigde aanbestedingsprocedure en het hebben van onvoldoende fiscale kennis.

Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Voor het bepalen van het benodigde weerstandsvermogen moet een keuze worden gemaakt over het zekerheidspercentage: met welke mate van zekerheid worden de geïdentificeerde risico's afgedekt? In de beleidsnota weerstandsvermogen is bepaald dat dit percentage minimaal 75% van het risicobedrag betreft en maximaal 90%. De kans dat alle genoemde risico's tegelijkertijd en met een maximale omvang optreden is immers nihil.

Het totaalbedrag van alle risico's bedraagt € 1.484.000. De benodigde weerstandscapaciteit bij de minimale en maximale zekerheidspercentage bedraagt:

Percentage	Bedrag
75%	€ 1.113.000
90%	€ 1.336.000

De beschikbare weerstandscapaciteit is € 11.753.000. De benodigde maximale weerstandscapaciteit is € 1.336.000. Daarmee beschikken wij over een ratio weerstandsvermogen van 8,8 (beschikbaar in relatie tot benodigd).

Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen is er een normtabel (zie onderstaande tabel) ontwikkeld door het Nederlands Adviesbureau Risicomanagement (NAR) in samenwerking met de Universiteit Twente. Het biedt een waardering van de berekende ratio. Ons weerstandsvermogen krijgt als waarderingscijfer A "Uitstekend".

Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2,0	Uitstekend
B	1,4 – 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 – 1,4	Voldoende
D	0,8 – 1,0	Matig
E	0,6 – 0,8	Onvoldoende
F	<0,6	Ruim onvoldoende

Financiële kengetallen en toelichting kengetallen

Om de financiële positie van de gemeente inzichtelijker te maken schrijft het rijk een verplichte basisset van vijf financiële kengetallen voor. Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van de gemeente.

De opgenomen kengetallen maken inzichtelijk over hoeveel financiële ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven inzicht in de financiële wend- en weerbaarheid. De kengetallen moeten daarbij in samenhang en in onderlinge verhouding beoordeeld worden.

Onderstaande tabel geeft de berekende kengetallen van Drechterland weer.

Jaar 2018

Verloop van de kentallen

Kengetallen:	Jaarrekening 2017	Begroting 2018	Jaarrekening 2018
1 netto schuldquote			
a. zonder correctie doorgeleende gelden	1%	45%	17%
b. met correctie doorgeleende gelden	-16%	28%	-1%
2 solvabiliteitsratio	62%	52%	64%
3 grondexploitatie	22%	2%	23%
4 structurele exploitatieruimte	0%	28%	1%
5 belastingcapaciteit	105%	106%	105%

Bij de beoordeling van de kengetallen maken we gebruik van 'zogeneten 'signaleringswaarden' die afkomstig zijn uit onder meer de stresstest voor gemeenten en die door meerdere gemeenten worden

Behorende bij onze
verklaring d.d.
28-05-2019

gehanteerd. In de tabel hieronder is te zien welke waarden bij welke categorie (A, B of C) behoren. Wij zullen de kengetallen opnemen en indelen in onderstaande drie categorieën waarbij categorie A het minst risicovol is en categorie C het meest.

Specificering kengetal naar categorie

		Cat. A	Cat. B	Cat. C
1.	Netto schuldquote:			
	a. zonder correctie doorgeleende gelden	< 90%	90 - 130 %	> 130 %
	b. met correctie doorgeleende gelden	< 90%	90 - 130 %	> 130 %
2.	Solvabiliteitsratio	> 50%	20 - 50 %	< 20%
3.	Grondexploitatie	< 20%	20 - 35 %	> 35%
4.	Structurele exploitatieruimte	> 0%	0	< 0 %
5.	Belastingcapaciteit	< 95 %	95 - 105 %	> 105 %

Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie en zegt het meest over de financiële vermogenspositie van de gemeente. De netto schuldquote geeft aan of een gemeente investeringsruimte heeft of juist op haar tellen moet passen. Het kengetal wordt berekend door het totaal van de geleende gelden weer te geven als percentage van de totale baten. Hoe lager het percentage des te gunstiger en minder risicovol.

Toelichting percentages

De netto schuldquote van een gemeente ligt meestal tussen de 0% en 90% (bron: ministerie van BZK). Bij een hogere netto schuldquote is de gemeenteschuld relatief hoog. Als de netto schuldquote boven de 130% uitkomt, dan bevindt de gemeente zich in de gevarenzone. De genoemde percentages zijn grove vuistregels. Drechterland heeft een netto schuldquote van 17% in 2018. Dit impliceert dat de gemeente een lage schuldenlast heeft.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt dit kengetal zowel berekend inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Zo wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en wat dit betekent voor de schuldenlast. Hoe lager dit percentage, hoe beter.

Toelichting percentages

De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen bedraagt -1%. Drechterland zit ruim onder de signaleringswaarde van categorie A. Het getal impliceert dat de gemeente goed in staat is om de rentelasten en de aflossingen te voldoen.

De solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat uit de reserves en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. Het gemiddelde voor alle gemeenten is circa 40% (bron: CBS). Hoe hoger dit percentage is, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van de gemeente. Dit cijfer geeft dus een soort toekomstvisie weer.

Toelichting percentages

De solvabiliteitsratio van Drechterland ligt, met een percentage van 64%, boven het gemiddelde van 40% en is dan ook goed te noemen.

Kengetal grondexploitatie

In de crisisjaren is gebleken dat de grondexploitatie forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. De boekwaarde van de voorraden is van belang, omdat deze moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant beoordeelt ieder jaar of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen.

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten en is een indicatie van het risico. Naarmate de inkomsten verder in de toekomst liggen, brengt dit meer rentekosten en risico's met zich mee. Een grondexploitatie van 35% of hoger wordt als zeer risicovol beschouwd (bron: ministerie van BZK). Hoe lager het percentage des te geringer het risico.

Toelichting percentages

Drechterland zit met haar kengetal op 23% in 2018. Dit komt omdat er drie grondexploitaties actief zijn of binnenkort opgestart worden. Doordat de kosten voor de baten uitgaan, loopt de boekwaarde eerst op en neemt na 2019 weer af.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt een onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Wanneer het percentage negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage.

Toelichting percentages

Dit percentage is in Drechterland voor 2018 positief. De structurele baten zijn hoger dan de structurele lasten.

Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishoudens

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De ruimte die een gemeente heeft om haar belastingen te verhogen om bijvoorbeeld opgetreden risico's op te vangen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en de reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. Een belastingcapaciteit van 100% is gelijk aan het landelijk gemiddelde. Een lage belastingcapaciteit houdt in dat de gemeente nog ruimte heeft om structurele baten te genereren.

Toelichting percentages

De gemeentelijke tarieven zijn iets hoger dan de landelijke tarieven. Dit betekent dat de mogelijkheid om extra baten te genereren door de belastingen te verhogen beperkter zijn dan gemiddeld.

Samenhang kengetallen

De gemeente Drechterland heeft ten opzichte van de VNG-norm een lage schuldpositie. Dit komt doordat Drechterland weinig leningen heeft. De solvabiliteitsratio is goed en de structurele exploitatieruimte is in 2018 positief.

Het weerstandsvermogen van de gemeente Drechterland is voldoende om financiële tegenvallers op te vangen. Op basis van de vijf kengetallen kan de conclusie getrokken worden dat er geen maatregelen genomen hoeven te worden.

Onderhoud kapitaalgoederen

Beleidsverantwoording

Deze paragraaf geeft inzicht in het onderhoud van de kapitaalgoederen. Kapitaalgoederen zijn door de gemeente aangekochte en/of tot stand gebrachte objecten die gedurende meerdere jaren nut geven.

De openbare ruimte is ingericht ten dienste van de verschillende functies van de gemeente, waaronder wonen, werken en recreëren. Deze inrichting bestaat in hoofdzaak uit kapitaalgoederen in de vorm van wegen, riolering, water, groen, verlichting en openbare gebouwen. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en de staat van onderhoud waarin zij verkeren, is bepalend voor het voorzieningenniveau en voor de jaarlijkse lasten. Het onderhoud van de kapitaalgoederen maakt een substantieel deel uit van de financiële middelen.

Relatie met programma's

De kapitaalgoederen dragen bij aan het realiseren van doelstellingen van diverse programma's uit de begroting. De kosten voor de kapitaalgoederen zijn dan ook terug te vinden in de programma's 3 en 6.

Deze paragraaf gaat achtereenvolgens in op het beleidskader, het kwaliteitsniveau, het beheerplan en de financiën van de diverse kapitaalgoederen.

Eisen vanuit de BBV

Vervangingsinvesteringen in de openbare ruimte worden financieel gezien als 'investeringen met een maatschappelijk nut'. Vanaf 2017 wordt het verplicht om investeringen met een maatschappelijk nut te activeren en af te schrijven op basis van de verwachte (theoretische) levensduur. Hiervoor wordt het afschrijvingsbeleid gevolgd.

Beleidskaders

Algemene beleidskaders

Het huidige beleid is vormgegeven vanaf 2011. De aanzet hiervoor is te vinden in de 'Kadernotitie kwaliteit beheer openbare ruimte'. Uiteindelijk heeft deze notitie in 2012 geleid tot het beeldkwaliteitsplan 'Beheren op beeldkwaliteit'.

Domein	Ambitie en locatie
Wegen, Groen en reiniging	Beheer op Beeldkwaliteitsniveau B (met een + in het centrum Hoogkarspel). Specifiek voor groen geldt: Parels: A Beeldbepalend groen: B Overig groen: C
Spelen, civiele kunstwerken, verkeerskundig meubilair, openbare verlichting, watergangen en beschoeiingen.	Veilig beheer (geen beeldkwaliteitsnorm).

Financiële consequenties

Bij kapitaalgoederen is sprake van klein, groot onderhoud en vervangingen. Het dagelijks (klein) onderhoud wordt bekostigd uit de programmabegroting. Voor het groot onderhoud zijn in een aantal gevallen reserves en voorzieningen gevormd. Vervangingen worden naar werkelijke behoefte ingerekend, hiervoor zijn echter geen (toekomstige) reserveringen opgenomen.

Uit de evaluatie kapitaalgoederen (5 december 2017) is gebleken dat bij een aantal domeinen de financiële middelen niet in lijn zijn met het beleidskader (tekort). Het betreft hier de domeinen: groen, spelen, beschoeiingen en openbare verlichting. Met de behandeling van de programmabegroting 2018 heeft de raad ingestemd om de beleidskaders en financiële middelen in lijn te brengen.

De volgende tabel laat zien welke middelen in 2018 zijn gereserveerd voor het dagelijks en groot onderhoud van de kapitaalgoederen.

Onderdeel	Omschrijving	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Vershil
<u>Reserve</u>					
Wegen	Dagelijks onderhoud	106.000	106.000	154.000	-48.000
	Storting reserve	351.000	351.000	351.000	-
	Onttrekking reserve	1.110.000	1.110.000	334.000	776.000
<u>Voorzieningen</u>					
Bruggen	Dagelijks onderhoud	33.000	33.000	33.000	-
	Storting voorziening	22.000	22.000	22.000	-
	Aanwending voorziening	21.000	21.000	16.000	5.000
Openbare verlichting	Dagelijks onderhoud	48.000	48.000	59.000	-11.000
	Groot onderhoud	66.000	66.000	61.000	5.000
Openbaar groen	Dagelijks onderhoud	348.000	413.000	404.000	9.000
Begraafplaatsen	Dagelijks onderhoud	24.000	24.000	14.000	10.000
	Storting voorziening	29.000	29.000	33.000	-4.000
	Aanwending voorziening	22.000	36.000	34.000	2.000
Waterwegen	Dagelijks onderhoud	47.000	72.000	71.000	1.000
	Storting voorziening	38.000	38.000	38.000	-
	Aanwending voorziening	31.000	56.000	14.000	42.000
Riolering	Dagelijks onderhoud	465.000	465.000	369.000	96.000
Gebouwen	Dagelijks onderhoud	85.000	149.000	201.000	-51.483
	Storting voorziening	-	116.000	116.000	-
	Aanwending voorziening	-	77.000	64.000	12.700

Stand van zaken kapitaalgoederen

Wegen

De verhardingen voldoen over het algemeen aan het gestelde kwaliteitsniveau.

De Hemmerbuurt in Hem is in slechte staat en wordt komende jaren vervangen.

De Torenweg en Twijver in Venhuizen zijn in slechte staat en moeten in de toekomst worden vervangen.

Riolering

Er is een achterstand in de gegevens van de ligging van de hemelwaterafvoer. De ligging en kwaliteit hiervan is onbekend en vormt een risico.

Water

Geen opmerkingen.

Bruggen/steigers

Er is geen achterstallig onderhoud ten aanzien van de bruggen en de steigers in de gemeente.

Beschoeiingen

Er is sprake van achterstallig onderhoud. De komende jaren wordt ingezet op het vervangen van beschoeiingen en inrichten van natuurvriendelijke oevers.

Watergangen

De watergangen zijn op orde, voor zover bekend zijn er geen achterstanden. De inventarisatie voor de overdracht stedelijk water is gestart.

Groen

De beeldkwaliteit van het openbaar groen voldoet aan het gewenste basisniveau. Ten aanzien van de technische kwaliteit zijn er achterstanden in het onderhoud van het groen, zowel in de boombeplanting als in de heesterbeplanting. Voor komende jaren is meer budget beschikbaar gesteld om de achterstanden in de technische kwaliteit van de beplanting weg te nemen.

Diverse essen zijn aangetast door essentaksterfte. Zolang de veiligheid niet in het geding zullen de bomen niet direct vervangen worden. Onderzoek naar essentaksterfte staat nog in een pril stadium maar het blijkt dat in sommige gevallen bomen kunnen herstellen van de aantasting.

De Japanse Duizendknoop en de Berenklaauw worden actief bestreden.

Spelen

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Openbare verlichting

Er is sprake van achterstallig onderhoud. In 2019 wordt vervanging planmatig opgestart.

Gebouwen

Het gemeentelijk vastgoed voldoet aan de daaraan gestelde kwaliteitseisen, conditieniveau 3 (redelijk).

Na de aanschaf in 2018 zijn we met het aangeschafte beheerssoftwarepakket gaan werken. Hiermee zijn sturingsmogelijkheden vergroot.

De gemeente Drechterland is eigenaar van een deel van het Noorderlandhuis. In juli 2018 is Algemeen Maatschappelijk Werk Drechterland hier naar toe verhuisd. Deze organisatie moest noodgedwongen op zoek naar nieuwe huisvesting. Na de nodige verbouwingen en door de centrale ligging aan het Raadhuisplein wordt deze locatie als heel plezierig ervaren.

In juni 2017 is de visie op het centrum van Venhuizen door de raad vastgesteld. Een onderdeel hiervan was de herontwikkeling van het voormalige gemeentehuis Venhuizen en omgeving. Het gemeentehuis staat vanaf 2015 leeg. In 2018 is ervoor gekozen om door middel van leegstandsbeheer verdere verpaupering van het gebouw tegen te gaan. Het gebouw wordt nu in het kader van leegstandsbeheer verhuurd door middel van kortlopende contracten aan maximaal 6 personen.

Financiering

Inleiding

In deze paragraaf komen de onderwerpen aan de orde die behoren tot het geldstromenbeheer van de gemeente. Volgens artikel 13 van het BBV bevat de paragraaf betreffende de financiering in ieder geval beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille en geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte.

Financieringsfunctie

De financieringsfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. Deze functie omvat de financiering van het beleid en het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn.

De Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) schrijft de decentrale overheden een aantal zaken voor op het gebied van financiering. In deze wet staan transparantie en risicobeheersing centraal. De belangrijkste verplichtingen die uit deze wet voortvloeien zijn:

- het opstellen van een financieringsstatuut;
- het opnemen van een financieringsparagraaf in de begroting en de jaarrekening;
- het voldoen aan de kasgeldlimiet;
- het voldoen aan de renterisiconorm.

Financieringsstatuut

Treasury is het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële positie en de hieraan verbonden risico's. Uitgangspunt is dat elke beleggingsactiviteit gericht moet zijn op het in stand houden van de hoofdsom en het genereren van rendement dat in principe qua risico niet hoeft uit te stijgen boven datgene wat nodig is om het inflatiepercentage te bereiken. Bij raadsbesluit van 27 februari 2017 is het "Treasurystatuut 2017" vastgesteld.

Financieringsbeleid

Door middel van een liquiditeitsplanning wordt de financieringsbehoefte van de gemeente gedurende een bepaalde periode bepaald: op basis van te verwachten uitgaven en inkomsten wordt een schatting gemaakt van het verwachte verloop van het liquiditeitssaldo.

De financieringsportefeuille bestaat uit:

- opgenomen langlopende leningen
- eigen vermogen welk als financieringsmiddel is ingezet (reserves)
- in beheer gekregen waarborgsommen

Opgenomen langlopende leningen

Het onderstaande overzicht geeft de ontwikkeling aan van langlopende opgenomen leningen.

	2018
Stand langlopende leningen per 1 januari 2019	10.315
Stand Waarborgsommen per 1 januari 2019	0
Nieuwe leningen	0
Reguliere aflossingen	422
Stand totaal per 31 december	9.893

Uitgezette leningen

De gemeente verstrekt langlopende leningen aan lokale- en regionale instellingen en verenigingen. Basis voor verstrekking is het treasurystatuut.

Het onderstaand overzicht geeft de ontwikkeling aan van langlopende uitgezette leningen.

	2018
Stand uitgezette leningen per 1 januari	6.871
Nieuwe leningen	89
Reguliere aflossingen	186
Extra of vervroegde aflossingen	
Stand totaal per 31 december	6.774

Rentevisie

De renterisico's bij het aantrekken en uitzetten van gelden worden beperkt door de overeengekomen rentepercentages bij de transacties te baseren op de actuele rentestand en de rentevisie. De rentevisie wordt jaarlijks bij de begroting opgesteld en is mede gebaseerd op de rentevisie van onze huisbankier Bank Nederlandse Gemeenten (BNG).

De korte rente is in de regel lager dan de lange rente. Op grond van deze veronderstelling is het uitgangspunt om de financieringsbehoefte eerst te dekken met de maximaal toegestane kasgeldlimiet en de resterende behoefte te dekken met langlopende leningen. De gemeente maakt gebruik van interne financiering. Met deze aanpak wordt getracht de financieringskosten zo laag mogelijk te houden.

Indicatoren

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het treasurybeleid zijn koersrisico's, renterisico's en kredietrisico's. Hieronder wordt weergegeven op welke wijze de gemeente deze risico's beheerst.

Renterisiconorm

De norm voor het renterisico stelt een grens aan financiering op lange termijn. Het doel is om overmatige renterisico's op de vaste schuld (met een looptijd gelijk of langer dan 1 jaar) te vermijden. Het renterisico wordt verkleind door aflossingen in de tijd te spreiden.

De norm wordt berekend door het begrotingstotaal te vermenigvuldigen met een door het Rijk vastgesteld percentage (20%). Het totaal van renteaanpassingen en de herfinanciering van de aflossingen in een begrotingsjaar mag deze norm niet overschrijden.

In cijfers betekende dit voor 2018 het volgende:

Omschrijving	2018	2019	2020	2021
Renterisico				
1. Renteherzieningen	-		-	-
2. Te betalen aflossingen	422	426	430	434
3. renterisico (1+2)	422	426	430	434
Renterisiconorm				
4a. Omvang begroting 1 januari	39.910	40.466	39.814	40.922
4b. Vastgesteld percentage	20%	20%	20%	20%
4. Renterisiconorm (4a x 4b)	7.982	8.093	7.963	8.184
Toets renterisiconorm				
Renterisico op vaste schuld (3)	422	426	430	434
Renterisiconorm (4)	7.982	8.093	7.963	8.184
Ruimte (3-4)	-7.560	-7.667	-7.533	-7.750

Behorende bij onze
verklaring d.d.
28-05-2019

(4 > 3) Ruimte onder
renterisiconorm
(3 > 4) Overschrijding
renterisiconorm

Schatkistbankieren

Met ingang van 31 december 2013 worden tijdelijk overtollige middelen verplicht ondergebracht bij het ministerie van Financiën.

Het doel van de deelname van de decentrale overheden aan schatkistbankieren is de Europese Monetaire Unie schuld van de collectieve sector te verlagen.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft voor de gemeente de maximale toegestane omvang van de kortlopende schuld (met een looptijd korter dan 1 jaar) aan. Wettelijk moet worden overgegaan tot omzetting naar langlopende schulden zodra de limiet meer dan twee achtereenvolgende kwartalen wordt overschreden.

Het doel van deze limiet is het renterisico op korte financiering te beperken. Fluctuaties in korte rente kunnen namelijk een relatief grote invloed hebben op rentelasten.

De kasgeldlimiet wordt uitgedrukt in een percentage van het begrotingstotaal (8,5%) en bedraagt voor 2018 € 3.392.000.

Bij het financieringsbeleid in 2018 wordt rekening gehouden met deze limiet.

Drechterland

	Omschrijving	
1.	Toegestane kasgeldlimiet	
	Omvang begroting (lasten) per 1 januari 2018	39.910
	Percentage kasgeldlimiet	8,50%
	Omvang kasgeldlimiet	3.392
2.	Omvang vlottende schuld (gemiddeld 2018)	
	Opgenomen gelden < 1 jaar	0
	Schuld in rekening courant	0
	Gestorte gelden door derden < 1 jaar	0
	Overige geldleningen (geen vaste schuld)	0
		0
3.	Vlottende middelen (gemiddeld 2018)	
	Contante gelden in kas	3
	Tegoeden in rekening courant	201
	Overige uitstaande gelden < 1 jaar	0
		204
4.	Toets kasgeldlimiet	
	Toegestane kasgeldlimiet	3.392
5.	Totaal netto vlottende schuld (2-3)	-204
	Ruimte (4-5)	3.596

Rentetoerekening

De paragraaf financiering moet inzicht geven in: de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten. Onderstaand schema geeft hier invulling aan.

De externe rentelasten over de korte en lange financiering	184	
De externe rentebaten (idem)	6 -/-	
Totaal door te rekenen externe rente		176
De rente die aan de grondexploitatie moet worden toegerekend	55 -/-	
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0 -/-	
De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken, die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0 +/+	
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		-55
Rente over eigen vermogen		0 +/+
Rente over voorzieningen		0 +/+
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		121
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		108 -/-
Renteresultaat op het taakveld Treasury		13

Schatkistbankieren

Eind 2013 is het verplicht schatkistbankieren voor decentrale overheden (zonder leenfaciliteit) ingevoerd. Reden voor de invoering van het verplicht schatkistbankieren is het beheersen van de overheidsschuld en het reduceren van het financiële risico voor decentrale overheden. Schatkistbankieren betekent dat deelnemers de middelen die zij (tijdelijk) niet nodig hebben voor de uitoefening van hun publieke taken en verantwoordelijkheden, met andere woorden hun overtoollige middelen, aanhouden bij het ministerie van Financiën. Het schatkistbankieren heeft een verlagend effect op de Nederlandse EMU-schuld. Wanneer decentrale overheden hun tegoeden aanhouden in de Nederlandse schatkist, daalt de financieringsvraag van de overheid op de financiële markten. Een vordering van de ene overheidspartij op de andere valt tegen elkaar weg. De gemeente heeft in 2018 voortdurend een positief banksaldo gehad. De gemeente was dan ook verplicht om, in het kader van het verplicht schatkistbankieren middelen af te storten in 's Rijks schatkist. Conform de vereisten in het BBV (art.52c), is in de toelichting op de balans het drempelbedrag en, per kwartaal, het bedrag aan middelen dat door de gemeente buiten 's Rijks schatkist is aangehouden vermeld.

Bedrijfsvoering

Personeel en organisatie

Deloitte heeft eind 2017 een analyse geschreven over de ontwikkelingskansen voor de SED organisatie in het perspectief van een veranderende organisatie én omgeving. Dit heeft geleid tot een ontwikkelplan voor de SED organisatie: SED perspectief. Dit veranderingstraject biedt een kans om, gezien alle veranderende omstandigheden, de komende jaren door te ontwikkelen en onze ambities te realiseren. Binnen het ontwikkelplan SED perspectief is ingezet op kennis, kwaliteit en digitalisering. Deze onderdelen hebben een koppeling met SED Perspectief. Voor deze benodigde ontwikkeling is meerdere jaren uitgetrokken.

Juridisch

Een hoge juridische kwaliteit binnen de organisatie wordt nagestreefd en er worden instrumenten aangeleverd voor (voorbereiding van) een juiste besluitvorming. Juridische risico's worden geanalyseerd en zo nodig afgedekt.

Informatie

Informatiebeveiliging en privacy

In 2018 hebben we geen grote informatiebeveiligingscalamiteiten te verduren gekregen. Mede door strak gehanteerde ICT beveiligingstandaarden zijn de Ransomware-aanvallen en DDos-aanvallen aan ons voorbij gegaan. Ook de problematiek rondom kwetsbaarheden in Intel-processoren ('Meltdown' en 'Spectre') alsmede die binnen Cisco-routers, zijn op waarde geschat en goed gemonitord.

Eénmaal heeft zich een incident voorgedaan door graafwerkzaamheden waarbij tijdelijk de glasvezelring onderbroken is geweest. Deze breuk is snel hersteld. De dienstverlening heeft hiervan geen hinder ondervonden.

De privacy wetgeving is succesvol geïmplementeerd. Binnen de organisatie worden privacy-vragen en vraagstukken goed herkend en voorgelegd aan de Functionaris Gegevensbescherming (FG). Er zijn geen verzoeken binnen gekomen in kader van de rechten van betrokkenen (conform art. 15 t/m 22 AVG).

Het aantal datalekken wat gemeld is aan de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) betreft voor Drechterland 3 incidenten. Deze meldingen betroffen een fout in de postafwerking en het gebruik van onjuiste mailadressen.

Het melden van datalekken is van grote waarde om continue te verbeteren in het bewustzijn over informatieveiligheid. Het vermoeden bestaat nog dat niet alle beveiligingsincidenten als zodanig herkend worden en derhalve niet worden gemeld. In 2019 zal hier extra aandacht aan worden besteed.

Informatiebeheer

De kwaliteit van de gemeentelijke informatievoorziening met de daaronder liggende systemen zijn randvoorwaardelijk voor een optimale dienstverlening. De organisatie beschikt over een zaakstelsel waardoor er tijd- en plaatsonafhankelijk gewerkt kan worden. Om een optimale digitale dienstverlening, zoals in het regeerakkoord is afgesproken naar de inwoners te verlenen is doorontwikkeling van het zaakgericht werken noodzakelijk. De impact op de informatiehuishouding is groot en daarbij staan privacyaspecten centraal. Hierbij gaat het vooral om een goede dienstverlening waarbij verwerking en goede registratie van gegevens belangrijk zijn. De gevolgen voor de ICT infrastructuur wordt meegenomen vanuit het Platform Informatie Management.

Centrale Digitalisering Documenten

In 2018 is uitvoering gegeven aan het project Centrale Digitalisering Documenten (CDD). Alle Westfriese gemeenten, het Westfries Archief, SSC DeSom en WerkSaam nemen hieraan deel.

Het project zorgt ervoor dat alle ingekomen documenten centraal en digitaal worden verwerkt. Daarna komen digitaal de gescande documenten in het eigen registratiesysteem terug. Met de inzet van 'slim scannen' software borgen we de verwerking van juiste en goede registratie van gegevens. Dit geldt ook voor elektronische facturen. De e-facturatie is met voorrang technisch ingericht. Hiermee voldoen we aan de wettelijke verplichting om voor 18 april 2019 e-facturen te ontvangen en te verwerken.

Behorende bij onze
verklaring d.d.
28-05-2019

Dienstverlening

Goede dienstverlening aan onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners, staat hoog op onze agenda. We hebben onze kennisdatabank verder geoptimaliseerd, waardoor we meer vragen direct aan de telefoon kunnen beantwoorden. Daarnaast zijn we gestart met het opstellen van een visie en uitvoeringsplan Dienstverlening voor de jaren 2019 - 2022.

Planning en control

Er wordt met een nieuw programma gewerkt om de Planning & Control-cyclus te doorlopen. Het programma heet LIAS en gestart is met de jaarstukken 2018. Het voordeel van LIAS is dat vanuit de gehele organisatie interactief op meerdere plekken tegelijk in een 'centraal' document kan worden gewerkt, waarbij ieder zijn eigen rol oppakt (schrijver, redacteur, bestuurlijke dekking). Dit document kan vervolgens gemakkelijk op de gemeentelijke website worden geplaatst.

Inkoop

Inkoop is als adviserend team, faciliterend aan de organisatie. Het team bestaat uit de onderdelen aanbestedingen, subsidies, verzekeringen, nutskosten en contractbeheer. Vanuit deze rol speelt inkoop in op ontwikkelingen in de omgeving. Gevraagd en ongevraagd is er advies gegeven binnen de diverse van vakafdelingen.

In 2018 is onder meer het volgende gerealiseerd:

- Herzien inkoop- en aanbestedingsbeleid;
- Succesvol doorlopen aanbestedingstrajecten voor onder andere bedrijfswagens buitendienst en kantoorartikelen;
- Realisatie van een kostenbesparing van ong. € 10.000 per gemeente bij aansprakelijkheidsverzekeringen en € 6.000 bij SED voor de Goed Werkgeverschapspolis;
- Binnenhalen van diverse subsidies t.w.v ruim € 5.000;
- Gas wordt voortaan duurzaam ingekocht via GreenChoice, de groene energieleverancier;
- Er is actief deelgenomen in het projectteam Contractenbank.

Verbonden partijen

Inleiding

Gemeenten brengen steeds meer taken onder bij verbonden partijen. Verbonden partijen stellen beleid op en/of voeren vaak beleid uit dat de gemeente in principe ook in eigen beheer kan doen. De gemeente mandateert als het ware de verbonden partijen, maar houdt wel de eindverantwoordelijkheid voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's.

Van belang is te controleren of de doelstellingen van de verbonden partijen nog steeds corresponderen met die van de gemeente en of de doelstellingen van de gemeente via de verbonden partijen gerealiseerd zijn. Een ander belang is het kostenbeslag en de financiële risico's die de gemeente met verbonden partijen kan lopen en de daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen.

Voor het adequaat invullen van de toezichthoudende rol door de gemeenteraad is het belangrijk, dat de begroting en de jaarrekening inzicht geven in de verbonden partijen waarin de gemeente deelneemt, het belang dat de gemeente hierin heeft en de financiële positie van de verbonden partijen.

In deze paragraaf wordt enkel gerapporteerd over de partijen waarin de gemeente een bestuurlijk én financieel belang heeft. Gekozen is voor de indeling: gemeenschappelijke regelingen, deelnemingen en regionale samenwerking.

De beleidsinformatie van de verbonden partijen is conform de BBV opgenomen in het desbetreffende programma onder het kopje "Met wie werken wij samen?". De paragraaf Verbonden partijen beperkt zich tot het geven van een totaalbeeld van de participaties in de verbonden partijen. Vervolgens wordt per verbonden partij enkele specifieke informatie gegeven.

Ontwikkelingen

Ten opzichte van 2017 hebben er zich geen belangrijke ontwikkelingen voorgedaan. Er zijn geen nieuwe verbonden partijen bijgekomen. Met ingang van 1 augustus 2017 is besloten uit te treden uit de gemeenschappelijke regeling Financiering personeelsplan muziekschool Westfriesland. Deze gemeenschappelijke regeling ziet u in deze paragraaf dan ook niet meer terug.

Verbonden partijen

	rekening 2017	begroting 2018	rekening 2018
Westfries Archief	128	133	133
WerkSaam Westfriesland	467	497	479
Stichting Muziekschool Oostelijk West-Friesland	29	-	-
Ondersteuning bestuurlijke Samenwerking West-Friesland	48	52	34
Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	1.054	1.076	1.087
Recreatieschap Westfriesland	101	103	106
Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden	684	677	703
Archeologie Westfrieze gemeenten	22	19	19
Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord	447	469	467
SED organisatie	8.707	9.802	9.327
Shared Service Center DeSom (SED)	670	706	706
Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord NV	37	46	45
Totale bijdrage	12.394	13.580	13.106

Gemeenschappelijke regelingen

Programma 1	Westfries Archief
Vestigingsplaats	Hoorn
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vertegenwoordiging	Lid van het Algemeen Bestuur
Deelnemers	Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec
Deelname verplicht	Nee
Bijdrage (afgerond)	€ 133.000
Bedrag per inwoner	€ 8,08
Doel / openbaar belang	De zorg, bewaring en het beheer van archiefbescheiden van de aangesloten overheidsorganisaties, alsmede het bevorderen van de lokale regionale geschiedbeoefening
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage op basis van het aantal inwoners. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.
Risico's	• Uitkomst evaluatie van de dienstverleningsovereenkomst. • Omvang algemene reserve. • Achterstanden in werkzaamheden zoals restauratie, zuurvrije verpakking en andere beheersmaatregelen. • Verlaging fysieke dienstverlening.

Jaar	EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
2014	514	365	421	147	32 V
2015	421	147	449	401	38 V
2016	449	401	491	63	42 V
2017	491	63	387	41	105 N

Programma 1 en 5	Ondersteuning Bestuurlijke Samenwerking West-Friesland (OBS)
Vestigingsplaats	Hoorn
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vertegenwoordiging	Lid van het Algemeen Bestuur
Deelnemers	Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec
Deelname verplicht	Nee
Bijdrage (afgerond)	€ 34.000
Bedrag per inwoner	€ 1,98 OBSW € 0,72 Leerlingenvervoer
Doel / openbaar belang	Ondersteuning samenwerking op het gebied van bestuurlijk overleg in de regio Westfriesland. Periodiek worden er bestuurlijke overleggen georganiseerd, gefaciliteerde en gecoördineerd op een aantal werkterreinen in de vormen van portefeuillehoudersoverleggen. De OBS kent de volgende portefeuillehoudersoverleggen: Madivosa (Maatschappelijke Dienstverlening, Volksgezondheid en Sociale aangelegenheden), VVRE (verkeer en vervoer, Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Economie) en ABZ (Algemeen

Behorende bij onze
verklaring d.d.
28-05-2019

astrium
overheidsaccountants b.v.

	Bestuurlijke Zaken).
Financieel belang	Jaarlijkse deelnemersbijdrage op basis van het aantal inwoners. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.
Risico's	• Er zijn voor 2019 geen risico's bekend.

Jaar	EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
2014	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	2 V
2015	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	17 V
2016	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	31 V
2017	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	7 V

Programma 2 en 5 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Vestigingsplaats	Alkmaar
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vertegenwoordiging	Lid van het Algemeen Bestuur
Deelnemers	Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Langedijk, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel
Deelname verplicht	Ja
Bijdrage (afgerond)	€ 1.096.000 Crisisbeheersing en brandweer € 7.000 Veiligheidshuis € 5.000 Ambulancezorg
Bedrag per inwoner	€ 0,25 voor de Ambulancezorg. Voor de overige bijdragen wordt uitgegaan van een verdeelsleutel
Doel / openbaar belang	Het behartigen van de belangen die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, ten behoeve van de veiligheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied. De Veiligheidsregio zorgt voor verkleining van de risico's op crises, betere voorbereiding op het bestrijden van incidenten en een vlotte en adequate aansturing van de hulpverlening bij een ramp.
Financieel belang	Jaarlijkse deelnemersbijdrage op basis van het aantal inwoners voor de ambulancezorg. De overige bijdrage is gebaseerd op een verdeelsleutel. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.
Risico's	• Verwachte project- / frictiekosten 2017-2020 regionale meldkamer o.b.v. concept samenvoegingsplan. • Langdurige uitval. • Onvoldoende dekkingsmaatregelen financieel tekort 2018. • IT dreigingen (bijv. virus, cyberaanval enz.). • Niet geheel halen van de prestatieafspraken (vlgs. staffel) zorgverzekeraars. • Tekort ambulanceverpleegkundigen. • Materiële en personele schade bij omvangrijke incidenten. • Aanbestedingsclaim.

Jaar	EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
2014	1.563	61.690	1.370	63.370	146 N
2015	1.370	63.370	4.078	60.747	2.638 V
2016	4.078	60.747	6.568	52.672	2.725 V
2017	6.568	52.672	5.269	55.995	106 V

Behorende bij onze
verklaring d.d.
28-05-2019

Programma 4		Recreatieschap Westfriesland
Vestigingsplaats		Stede Broec
Rechtsvorm		Gemeenschappelijke regeling
Vertegenwoordiging		Lid van het Algemeen Bestuur
Deelnemers		Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec
Deelname verplicht		Nee
Bijdrage (afgerond)		€ 106.000
Bedrag per inwoner		€ 5,46
Doel / openbaar belang		Behartigt voor de Westfrieze gemeenten de belangen van de openluchtrecreatie en het landschap in het samenwerkingsgebied. Inzet voor een rijkere, gevarieerdere natuur met meer recreatiemogelijkheden, beheer en onderhoud van terreinen.
Financieel belang		Jaarlijkse deelnemersbijdrage op basis van het aantal inwoners. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.
Risico's		• Langdurige afwezigheid van een werknemer door ziekte. • Het ontbreken van vastgestelde beheerplannen. • Het uittreden van één van de gemeenten uit gemeenschappelijke regeling. • Imagoschade.

Jaar	EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
2014	1.186	2.894	1.054	3.023	109 V
2015	1.054	3.023	1.254	2.959	248 V
2016	1.254	2.959	2.835	3.000	1.288 V
2017	2.835	3.000	2.687	2.373	42 V

Programma 5		Gemeentelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD)
Vestigingsplaats		Alkmaar
Rechtsvorm		Gemeenschappelijke regeling
Vertegenwoordiging		Lid van het Algemeen Bestuur
Deelnemers		Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Langedijk, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel
Deelname verplicht		Ja
Bijdrage (afgerond)		€ 703.000
Bedrag per inwoner		€ 18,90 Algemeen € 341,50 0-4 jarigen & adolescenten € 60.000 bijdrage huisvesting JGZ € 68.000 bijdrage Veilig Thuis
Doel / openbaar belang		Het behartigen van belangen, die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, ten behoeve van de gezondheid en veiligheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied.
Financieel belang		Jaarlijkse deelnemersbijdrage op basis van het aantal inwoners. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.
Risico's		• Taakstelling begroting 2019. • Bedrijfsondersteuning GGD en Veilig Thuis. • GGD Rampen Opvang Plan

- Kosten invoering GGD-dossier.
- Afname aanvullende taken door gemeenten (o.a. door concurrentie).

Jaar	EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
2014	497	3.299	744	3.616	285 V
2015	744	3.616	536	7.766	176 N
2016	536	7.766	57	10.099	451 N
2017	57	10.099	-133	10.490	213 N

Programma 5	Archeologie Westfriese Gemeenten
Vestigingsplaats	Hoorn (centrumgemeente)
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vertegenwoordiging	Lid van het Algemeen Bestuur
Deelnemers	Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec
Deelname verplicht	Nee
Bijdrage (afgerond)	€ 19.000
Bedrag per inwoner	Niet van toepassing
Doel / openbaar belang	Het doel van deze gemeenschappelijke regeling is om op beleidsmatig en uitvoerend niveau gezamenlijke belangen te behartigen op het gebied van archeologie.
Financieel belang	Geen
Risico's	• Er zijn voor 2019 geen risico's bekend.

Jaar	EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
2014	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	0
2015	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	0
2016	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	0
2017	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	0

Programma 5	WerkSaam
Vestigingsplaats	Hoorn
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vertegenwoordiging	Lid van het Algemeen Bestuur
Deelnemers	Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec
Deelname verplicht	Nee
Bijdrage (afgerond)	€ 479.000
Bedrag per inwoner	Niet van toepassing
Doel / openbaar belang	WerkSaam wil inwoners van Westfriesland naar vermogen laten deelnemen op de reguliere arbeidsmarkt en het beroep van inwoners op een uitkering zoveel mogelijk beperken. Hiertoe ondersteunt WerkSaam werkzoekenden, uitkeringsgerechtigden en werkgevers in de regio.
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage aan apparaatskosten op basis van een verdeelsleutel en het gedeelte van de integratie-uitkering Sociaal Domein. dat de raden beschikbaar stellen voor participatie (inclusief volwasseneneducatie), inkomensdeel/buig en de wet sociale werkvoorziening voor zover het gaat om het budget dat samenhangt met de taken die overgaan naar WerkSaam. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.
Risico's	• Bepaling hoogte over te dragen participatiebudget.

Behorende bij onze
verklaring d.d.
28-05-2019

- Uitnuttig re-integratiebudget.
- Minder omzet en minder winst uit commerciële activiteiten.
- Schommeling in de kosten voor bedrijfsvoering.

Jaar	EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
2014	11.484	2.791	11.103	3.665	566 V
2015	11.103	3.665	10.172	10.927	1.137 V
2016	10.172	10.927	8.314	9.168	468 V
2017	8.314	9.168	7.651	16.245	34 V

Programma 6	Centraal afvalverwijderingsbedrijf West-Friesland (CAW)
Vestigingsplaats	Hoorn
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vertegenwoordiging	Lid van het Algemeen Bestuur
Deelnemers	Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec.
Deelname verplicht	Nee
Bijdrage (afgrond)	Niet van toepassing
Bedrag per inwoner	Niet van toepassing
Doel / openbaar belang	Het CAW heeft als taak het beheeren van de voormalige stortplaats te Westwoud en de uitoefening van de rechten en plichten zoals verbonden aan het aandeelhouderschap in de HVC.
Financieel belang	Het Centraal Afvalverwijderingsbedrijf West-Friesland (CAW) is namens de deelnemende gemeenten aandeelhouder van de N.V. Huisvuilcentrale Noord-Holland (HVC). Het CAW is houder van 338 van de 2.914 uitstaande aandelen van de NV Huisvuilcentrale Noord Holland en heeft zich op grond van artikel 9 en 10 van de ballotageovereenkomst garant gesteld voor rente en aflossing van leningen van de NV Huisvuilcentrale Noord-Holland. Bij uitwinning of aansprakelijkheidsstelling van de aandeelhouders zijn de aandeelhouders onderling aansprakelijk naar rato van het aantal uitgegeven aandelen van de aan uitwinning of aansprakelijkheid verbonden kosten. Deze garantstelling vertaalt zich indirect naar de deelnemende gemeenten. De geprognostiseerde stand van de leningen eind 2017 bedraagt ruim € 606 miljoen.

Er zijn 2.914 aandelen uitgegeven. Het aandeel van het CAW hierin is 338. Dit is een percentage van 11,6%, waardoor het CAW een bedrag garant staat voor ca. € 70,5 miljoen. Op basis van het inwoneraantal betekent dat voor de gemeente Drechterland een bedrag van € 6,5 miljoen.

Risico's	• Bestuurlijke en administratie ondersteuning door HVC. • Stortplaats Westwoud. • Garantstelling HVC.
----------	---

Jaar	EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
2014	227	2.614	155	2.342	9 V
2015	155	2.342	51	2.643	26 V
2016	51	2.643	51	2.643	29 V
2017	54	3.092	849	2.409	36 N

Programma 6	Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (RUD)
Vestigingsplaats	Hoorn
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vertegenwoordiging	Lid van het Algemeen Bestuur
Deelnemers	Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Langedijk, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec, Texel en de provincie Noord-Holland
Deelname verplicht	Ja
Bijdrage (afgrond)	€ 467.000
Bedrag per inwoner	Niet van toepassing
Doel / openbaar belang	Het behartigen van de belangen van de deelnemers bij de uitvoering van taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving betrekking hebbende op milieu.
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage volgens het bedrijfsplan op basis van lupsumfinanciering (vastgestelde prijs voor een totaalproject). Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.
Risico's	• Wettelijke ontwikkelingen. • Ongedekte lasten voormalig directeur. • Outputfinanciering. • Meer-minder taken.

Jaar	EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 1-12	VV per 31-12	Resultaat
2014	223	3.706	1.030	3.763	991 V
2015	1.030	3.763	626	2.921	298 V
2016	626	2.921	902	3.451	653 V
2017	902	3.451	2.114	5.393	1.233 V

Diverse programma's	SED organisatie
Vestigingsplaats	Stede Broec
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vertegenwoordiging	Lid van het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur
Deelnemers	Stede Broec, Enkhuizen en Drechterland
Deelname verplicht	Nee
Bijdrage (afgrond)	€ 9.753.000
Bedrag per inwoner	Niet van toepassing
Doel / openbaar belang	Het bewerkstellingen van een kwalitatief hoogwaardige, effectieve en efficiënte uitvoering door de SED organisatie van de door de gemeenten opgedragen uitvoerende taken met het oog op een goede dienstverlening aan de inwoners en een krachtige ondersteuning aan de besturen van de gemeenten.
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage volgens verdeelsleutel. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.
Risico's	• Gegevens kunnen intern (datalek) en extern (cybercrime) in de openbaarheid komen, met als gevolg imagoschade, boeten bij het niet melden van een datalek, aansprakelijkheidsstelling en identiteitsfraude. • Kiezen voor een verkeerde aanbestedingsprocedure (bij openbare procedures) door de budgetbeheerder/-houder, waardoor de gehele aanbesteding onrechtmatig is. • Onvoldoende kennis over BTW en VPB, waardoor er enerzijds tijdrovend werk ontstaat door het herstellen van foutieve fiscale verwerking van nota's en facturen. Daarnaast kunnen er betalingsboetes worden opgeleed n.a.v. fouten in

Behorende bij onze
verklaring d.d.
28-05-2019

de steekproef van de Belastingdienst inzake BTW en VPB.

- Niet voldoen aan wet- en regelgeving bij decentralisaties.

Jaar	EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
2014	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
2015	0	0	0	12	0
2016	0	12	0	14	0
2017	0	14	0	15	0

Diverse programma's	Shared Service Center ICT DeSom
Vestigingsplaats	Wognum
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vertegenwoordiging	Lid van het Algemeen Bestuur
Deelnemers	Drechterland, Enkhuizen, Stede Broec, Opmeer, Medemblik, Koggenland en Werksaam
Deelname verplicht	Nee
Bijdrage (afgrond)	€ 706.000
Bedrag per inwoner	Niet van toepassing
Doel / openbaar belang	Het bewerkstelligen van een kwalitatief hoogwaardige en een doelmatige uitvoering door het SSC van de door de gemeenten opgedragen uitvoerende taken en de ondersteuning in brede zin op het terrein van de ICT en het creëren van de voorwaarden voor een efficiënte bedrijfsvoering en een efficiënte en klantgerichte dienstverlening.
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage volgens verdeelsleutel. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.
Risico's	• Cyberaanvallen. • Incompliance door gewijzigde voorwaarden softwareleveranciers. • Gezamenlijke infrastructuur en beheer met Hoorn zonder goede en juridische organisatorische basis. • Ontvlechting van WerkSaam. • Geen goede centrale regie en beveiliging op externe cloudoplossingen. • Bestuurlijke en organisatorische keurslijf. • Jaarlijkse accountantscontrole op de jaarrekening. • Beëindigen van contracten met onze leveranciers. • Calamiteiten waardoor gebouwen en hardware buiten gebruik raken. • Continuïteit in dienstverlening calamiteit. • Tijdige invulling van vacatures en werving geschikt personeel.

Jaar	EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
2014	n.v.t.	n.v.t.	222	4.927	160 V
2015	222	4.927	607	8.065	606 V
2016	607	8.065	631	5.168	316 V
2017	631	5.168	941	3.302	140 V

Deelnemingen

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	NV Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord
Vestigingsplaats	Alkmaar
Rechtsvorm	Vennootschap
Vertegenwoordiging	Aandeelhouder
Deelnemers	17 gemeenten in Noord-Holland en de provincie Noord-Holland
Deelname verplicht	Nee
Bijdrage (afgerond)	€ 45.000
Bedrag per inwoner	Niet van toepassing
Doel / openbaar belang	Bevorderen van de regionale economie en welvaart en de nationale en internationale positionering van Noord-Holland Noord.
Financieel belang	Jaarlijks wordt een subsidie toegekend. De aandeelhouder is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV.
Risico's	Er zijn voor 2019 geen risico's bekend.

Jaar	EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
2014	594	3.302	613	1.934	19 V
2015	613	1.934	835	2.487	222 V
2016	835	2.487	890	2.087	55 V
2017	890	2.087	806	1.962	84 N

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	NV Bank Nederlandsche gemeenten (BNG)
Vestigingsplaats	Den Haag
Rechtsvorm	Vennootschap
Vertegenwoordiging	Aandeelhouder
Deelnemers	De Staat, gemeenten, provincies en één hoogheemraadschap
Deelname verplicht	Ja
Bijdrage (afgerond)	Niet van toepassing
Bedrag per inwoner	Niet van toepassing
Doel / openbaar belang	De uitoefening van het bedrijf van bankier ten dienste van overheden. Draagt bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger
Financieel belang	De gemeente heeft als aandeelhouder 15.756 aandelen. De aandeelhouder is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV.
Risico's	Er zijn voor 2019 geen risico's bekend.

Jaar	EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
2014	3.582	127.753	3.582	149.923	126 V
2015	3.739	149.923	4.163	145.348	226 V
2016	3.753	145.348	4.486	149.514	369 V
2017	4.220	149.514	4.953	135.072	393 V

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Alliander N.V.
Vestigingsplaats	Amsterdam
Rechtsvorm	Vennootschap
Vertegenwoordiging	Aandeelhouder
Deelnemers	Alle aandelen van Alliander N.V. zijn in handen van Nederlandse provincies en gemeenten.
Deelname verplicht	Nee
Bijdrage (afgerond)	Niet van toepassing (kapitaalverstrekking)
Bedrag per inwoner	Niet van toepassing
Doel / openbaar belang	De Gaskop beheert niet langer de aandelen die de gemeenten in Noord-Holland en de provincie in het netwerkbedrijf Alliander heeft. Gemeente Drechterland heeft vanaf 18 december 2017 rechtstreeks aandelen in Alliander, zonder tussenkomst van de Gaskop. De wet Onafhankelijk Netbeheer bepaalt dat de aandelen van netwerkbedrijven in handen van de overheid blijven.
Financieel belang	De gemeente heeft als aandeelhouder 113.140 aandelen. De aandeelhouder is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV.
Risico's	Er zijn voor 2019 geen risico's bekend.

Jaar	EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
2014	3.375.000	4.173.000	3.579.000	4.093.000	323.000 V
2015	3.579.000	4.093.000	3.687.000	4.039.000	235.000 V
2016	3.687.000	4.039.000	3.864.000	3.871.000	282.000 V
2017	3.864.000	3.871.000	3.942.000	4.127.000	203.000 V

Grondbeleid

Inleiding

Binnen de gebiedsontwikkeling wordt een onderscheid gemaakt tussen actief- en passief grondbeleid. Bij actief grondbeleid verwerft de gemeente de grond, maakt deze bouw- en woonrijp en verkoopt de bouwgrond aan projectontwikkelaars/particulieren, die op deze bouwgrond het vastgoed realiseren.

Bij passief grondbeleid heeft de gemeente een faciliterende en kader stellende rol bij 'gebiedsontwikkeling door derden'. De gemeente stelt het bestemmingsplan vast, waarbij kosten van gemeenschapsvoorzieningen worden verhaald door middel van (anterieure) overeenkomst of vaststelling van een exploitatieplan.

Een variant 'tussen' deze beide vormen is de publiek-private samenwerking (PPS), waarbij de gemeente samen met een private partij de grondexploitatie doet. Winst en risico worden dan gedeeld.

Visie

Op basis van de Financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet stelt de gemeenteraad iedere vier jaar een geactualiseerde nota Grondbeleid vast. In 2017 heeft de raad de geactualiseerde en vigerende Nota Grondbeleid 2017 vastgesteld.

Beleidsverantwoording

Over gebiedsontwikkelingen wordt op verschillende manieren verantwoording afgelegd:

1. De verdeling van taken en verantwoordelijkheden tussen de Raad, het College en de SED zoals beschreven in de Nota Grondbeleid.
2. De projecten doorlopen de algemene fasen in gebiedsontwikkelingen (initiatief, definitie, ontwerp, voorbereiding en uitvoering (realisatie & kaveluitgifte), waarbij in principe per faseovergang verantwoording over de af te sluiten fase en toestemming voor de volgende fase wordt gevraagd aan het College en/of Raad.
3. Verantwoording in de P&C cyclus.

Parameters 2019

Voor de prognoses van de (actieve) grondexploitaties zijn de volgende parameters gehanteerd:

- Prijspeil : 01-01-2019
- Kostenstijging : 2,50%
- Inkomstenstijging : 2,00%
- Rentevoet : 0,62%

De parameter voor kostenstijging is overgenomen uit de publicatie *Metafoor Outlook Grondexploitaties 2019*. De inkomstenstijging voor woningbouw is eveneens gebaseerd op deze publicatie, in combinatie met de regionale prijsstijging van de VON waarden zoals gepubliceerd door de NVM. De rentevoet is aangeleverd door financiën en is berekend op basis van de verhouding eigen- en vreemd vermogen, conform het BBV.

Ontwikkelingen

Voor een drietal grondexploitaties worden momenteel besluitvormingsstukken voorbereid om een initiatieffase of definitieffase te gaan starten. Het betreft Hemschool (6 woningen) en Schellinkhout (circa 50 woningen).

Strategische gronden

De gemeente heeft geen strategische gronden in haar bezit, anders dan onderdeel van een grondexploitatie of (herstructurering) project.

Prognose resultaten

De gemeente Drechterland kent op dit moment een vijftal actieve grondexploitaties:

1. Reigersborg Noord III
2. Zuiderkogge 4b
3. Reigersborg Zuid V
4. Kerkbuurt Wijdenes
5. De Witte Dam

Reigersborg Noord III

De locatie Reigersborg Noord III ligt aan de westkant van Hoogkarspel. Het plangebied bevat 98.014 m². Hiervan is 56.591 m² uitgeefbaar, waarop in totaal ca. 245 woningen worden gerealiseerd. Het betreft een gezamenlijke grondexploitatie (50/50) met Zeeman Vastgoed. Het grootste deel van het gebied is reeds bouwrijp gemaakt en uitgegeven. Conform planning is in 2018 Fase 3g (30 eenheden) verkocht. In de komende twee jaren zullen de laatste kavels (Fasen 3h&i, tezamen 27 eenheden) worden overgedragen en zal ook het woonrijp maken worden afgerond.

Voor het projecten zijn een tweetal grondexploitaties opgesteld; die van de gezamenlijke grondexploitatie, en een gemeente grondexploitatie conform het BBH. Deze laatste grondexploitatie wordt hier toegelicht. Het project kent een positief resultaat.

Zuiderkogge 4b

De locatie Zuiderkogge fase 4b ligt ten noorden van Zuiderkogge en betreft een bedrijventerrein. Het totale plangebied heeft een oppervlakte van circa 24.000 m². In 2018 is één bedrijfskavel uitgegeven. Dit is minder dan beoogd. Nog niet alle kavels in het plangebied zijn uitgegeven. In 2019 en 2020 zullen er nog 8 kavels uitgegeven worden. Hiervan zijn momenteel 6 van in optie. Het woonrijp maken zal naar schatting in 2021 afgerond kunnen worden. Het betreft een gezamenlijke grondexploitatie (50/50) met USP vastgoed. Voor het projecten zijn een tweetal grondexploitaties opgesteld; een gezamenlijke en een gemeentelijke conform het BBH. Deze laatste grondexploitatie wordt hier toegelicht. Het project kent een positief resultaat.

Reigersborg Zuid V

De locatie Reigersborg Zuid V ligt aan de westkant van Hoogkarspel. De totale oppervlakte van het plangebied is circa 120.000 m². Hiervan is ongeveer 49.000 m² uitgeefbaar gebied. Hierop worden ca. 128 woningen gerealiseerd. Een aanzienlijk deel van het plangebied wordt ingericht als 'bospark'. In februari 2019 heeft de Raad de definitiefase goedgekeurd (stedenbouwkundig plan en grondexploitatie) en is gestart met de ontwerpfase en de laatste werkzaamheden om het bestemmingplan ter inspraak aan te bieden. Beoogd wordt om te starten met het bouwrijpmaken na de zomervakantie 2019. De kaveluitgifte (projectmatig, sociale woningen en CPO) is gepland voor de jaren 2020 tot en met 2023. Het project betreft een volledig eigen ontwikkeling en kent een (licht) positief resultaat.

Kerkbuurt Wijdenes

De volledig eigen gebiedsontwikkeling Kerkbuurt Wijdenes betreft de ontwikkeling van een woonwijk van 62 eenheden te Wijdenes. In februari 2019 heeft de Raad de definitiefase goedgekeurd (stedenbouwkundig plan en grondexploitatie) en is gestart met de ontwerpfase en de laatste werkzaamheden om het bestemmingplan ter inspraak aan te bieden. Beoogd wordt om te starten met de eerste Bouwrijpmaken en de aanleg van de sportkooi na de zomervakantie 2019. De kaveluitgifte (projectmatig, sociale woningen en starterswoningen/CPO) is gepland voor de jaren 2020 en 2021. Het project betreft een volledig eigen ontwikkeling en kent een positief resultaat.

De Witte Dam

De Witte Dam betreft de volledig eigen ontwikkeling van een woningbouwlocatie. Met de verkoop van de laatste kavel in 2018 wordt deze grondexploitatie per eind 2018 (positief) afgesloten, overgedragen aan beheer en wordt er een voorziening getroffen voor de laatste woonrijpwerkzaamheden.

Winst- en verliesneming

Verliesneming

De gemeente Drechterland heeft geen grondexploitaties met een negatief eindresultaat.

Winstneming

Ingaande dienstjaar 2017 zijn gemeenten verplicht om winst te nemen volgens de "Percentage of Completion" (POC) methode. Als per balansdatum bijvoorbeeld 75% van de totaal geraamde kosten zijn gemaakt en 30% van de totaal geraamde opbrengsten zijn gerealiseerd, dan wordt in het betreffende dienstjaar reeds 22,5% ($75\% \times 30\%$) van het geraamd batig eindresultaat genomen. In de jaren er opvolgend wordt wederom hetzelfde gedaan, maar met aftrek/correctie van de eerder gedane winstnemingen.

Voor een tweetal grondexploitaties kan er over het jaar 2018 winst genomen worden:

Grondexploitatie	Winstneming 2018
Reigersborg Noord III	€ 417.616
De Witte Dam	€ 72.274
Totaal	€ 489.890

In de POC berekening voor Reigersborg Noord II is rekening gehouden met een beperkte post onzekerheden.

Fondsvorming

Een drietal grondexploitaties leveren vanuit de kaveluitgifte ($m^2 \times \text{bedrag}$) een bijdrage aan fondsvorming:

Grondexploitatie	Fondsvorming 2018
Reigersborg Noord III	€ 138.909*
Zuiderkogge 4b	€ 61.294
De Witte Dam	€ 13.053
Totaal	€ 213.256

* gezamenlijk

Fondsvorming kan sinds 2016 niet meer als kostenpost meegenomen worden in de grondexploitaties, maar moet vanuit de winstnemingen via de algemene reserves toegevoegd worden. De fondsvorming in de gezamenlijke grondexploitatie Zuiderkogge 4b is het aandeel van de gemeente. De (50%) bijdrage van USP hierin wordt conform de overeenkomst pas op het projecteinde gedaan. De fondsvorming in de gezamenlijke grondexploitatie Reigersborg Noord III is wel ten hoogte van het gezamenlijke (100%) aandeel. Dit omdat conform de overeenkomst per kwartaal met Zeeman verrekend wordt (50%).

Risicobeheersing

Voor de grondexploitaties zijn project specifieke en conjuncturele risico's gekwantificeerd. Deze laatste op basis van 1% minder inkomstenstijging, 1% meer kostenstijging en 2 jaar projectvertraging.

Grondexploitatie	Totale risico
Reigersborg Noord III	€ 145.687
Zuiderkogge 4b	€ 34.744
Reigersborg Zuid V	€ 747.411
Kerkbuurt Wijdenes	€ 283.690
Totaal	€ 1.211.532

Vanuit bovenstaande is dit bedrag opgenomen in het weerstandsvermogen van de gemeente.

Subsidies

Beleidsverantwoording

Onderdelen: De paragraaf subsidies omvat de totale subsidieplafonds per werksoort. De verdeling van de subsidies per werksoort staat aangegeven in de subsidielijst 2018. De subsidies worden beschikbaar gesteld op grond Algemene Subsidieverordening Drechterland (ASV) en de negen subsidieregelingen.

Subsidies en subsidiebeleid

Onder het begrip subsidie wordt volgens de Algemene wet bestuursrecht (Awb) verstaan: 'de aanspraak op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten' (artikel 4:21, eerste lid Awb). Artikel 4:23, eerste lid Awb schrijft voor dat subsidies worden verstrekt op basis van een wettelijk voorschrift, dat regelt voor welke activiteiten subsidie kan worden verstrekt. Dit wettelijk voorschrift is bij de gemeente Drechterland:

1. De Algemene subsidieverordening (ASV) Drechterland als procedurele verordening, waarin in artikel 2 op hoofdlijnen is aangegeven voor welke activiteit(en) subsidie kan worden verstrekt.
2. De specifieke subsidieregelingen op het gebied van maatschappelijke dienstverlening, ouderenwerk, sport en recreatie, jeugd- en jongerenwerk, vormings- en ontwikkelingswerk, kunst en cultuur, instrumentaal en vocaal muziekonderwijs, investeringssubsidie en bijzondere activiteiten en éénmalige subsidies.

Ten grondslag aan het subsidiebeleid van Drechterland ligt de Welzijnsvisie. Het subsidiebeleid is voor de gemeente één van de middelen om de doelstellingen van de Welzijnsvisie te realiseren. Vooral daar waar er voor de gemeente sprake is van een voorwaardenscheppende rol is subsidieverlening een belangrijk instrument. Hiermee kan de gemeente sturen op de instandhouding van organisaties en voorzieningen die een functie vervullen voor de gemeentelijke beleidsdoelen. Uitgangspunt hierbij is vooral het ondersteunen en bevorderen van activiteiten voor en door burgers. Hierbij is het vergroten van de participatie van de burger en het vergroten van de sociale samenhang het centrale doel. De gemeente ziet haar voorwaardenscheppende rol daarin vooral in het in stand houden van een goed basispakket aan welzijnsvoorzieningen.

Vertaling naar het subsidiebeleid

Het subsidiebeleid is, vanuit de uitgangspunten van de Welzijnsvisie, enerzijds gericht op het in stand houden van een goed voorzieningenniveau voor alle inwoners van Drechterland en anderzijds op het extra ondersteunen van activiteiten en voorzieningen die zijn gericht op de drie aandachtsgroepen jongeren, ouderen en gehandicapten. Dit betekent dus dat in het subsidiebeleid organisaties die zich in hun activiteiten en doelstellingen richten op deze doelgroepen uit de Welzijnsvisie, extra de nadruk krijgen.

Op basis van de subsidieregelingen kunnen de meeste subsidieontvangers zelf berekenen op hoeveel subsidie zij aanspraak kunnen maken. Het algemene juridische en procedurele kader van het subsidiebeleid wordt geregeld in de Algemene Subsidieverordening Drechterland, die op 14 juni 2007 is vastgesteld door de gemeenteraad. De totale voor subsidie beschikbare financiële middelen en de verdeling daarvan over de diverse onderdelen van het welzijnsbeleid worden jaarlijks door de gemeenteraad door vaststelling van de subsidieplafonds bepaald bij de vaststelling van de gemeentebegroting.

Financiële consequenties

Tijdens de begrotingsvergadering van 30 oktober 2017 heeft de gemeenteraad de totale subsidieplafonds 2018 per werksoort vastgesteld. Na deze datum hebben er gedurende het jaar 2018 nog enkele mutaties plaatsgevonden van subsidieplafonds van de betreffende werksoort. Op grond van artikel 3, lid 1 van de Algemene Subsidieverordening is het vaststellen van de subsidieplafonds een raadsbevoegdheid. Deze mutaties in de subsidieplafonds zijn aan de gemeenteraad voorgelegd in de kadernota 2018. In onderstaand schema staan de begrote subsidieplafonds per werksoort weergegeven en de werkelijke subsidieplafonds in 2018.

Financiële consequenties

Subsidies

	Begroting 2018	Werkelijk 2018
Werksoort		
Maatschappelijke dienstverlening	208.000	208.000
Ouderenwerk	111.000	109.000
Jeugd- en jongerenwerk	203.000	203.000
Sport en recreatie	174.000	174.000
Vormings- en ontwikkelingswerk	588.000	588.000
Kunst en cultuur	76.000	81.000
Cultuureducatie en -participatie	137.000	137.000
Investeringsubsidies	3.000	0
Lokaal onderwijsbeleid	40.000	40.000
Wmo subsidies	17.000	17.000
Bijzondere activiteiten en éénmalige subsidies	8.000	8.000
	1.565.000	1.565.000

Toelichting op verschillen subsidieplafonds

Investeringsubsidies

Er is in 2018 geen gebruik gemaakt van deze subsidieregeling.

Vitale dorpen

In 2018 de programmafase Vitale Dorpen verder uitgerold. De 48 allianties die in 2017 gesloten zijn kennen allemaal een eigen looptijd. Een deel van de gesloten allianties is inmiddels afgerond. Ook is er nog een groot deel dat nog loopt. Er wordt bijvoorbeeld onderzoek naar haalbaarheid gedaan of de uitwerking van een alliantieplan neemt een langere tijd in beslag. Een aantal allianties hebben een relatie met grootschalige projecten op het gebied van gebiedsontwikkeling.

Een aantal voorbeelden van resultaten die in 2018 zijn geboekt:

- Het Cor Schipperpad in Westwoud is geopend. Aan de realisatie van dit pad is samen met de alliantie vormgegeven.
- De werkzaamheden om de natuurspeeltuin Skik in Schellinkhout te realiseren zijn gestart. De alliantie heeft samen met kinderen uit het dorp het plan hiervoor uitgewerkt.
- De alliantie betrekken ouderen en eenzamen Hoogkarspel heeft een plan gelanceerd waarmee zij 75+'ers willen bezoeken en ondersteunen.
- In Oosterblokker is door de alliantie wonen een enquête gehouden naar de woningbehoefte in het dorp. Een belangrijke uitkomst hiervan is dan Oosterblokkers het fijn wonen vinden in hun woonplaats.
- In Wijdenes en Schellinkhout worden, mede door de alliantie, gesprekken gevoerd met het HHNK over veiligheidsmaatregelen voor verschillende wegen in de dorpen.

De allianties hebben we, ook in 2018, zo goed mogelijk proberen te ondersteunen. Samen met de allianties wordt gekeken hoe zij hun doelen kunnen behalen en hoe een rol in de toekomst eruit kan zien.

Het budget dat in 2017 beschikbaar is gesteld, is in 2018 verder benut. Nog niet het gehele bedrag is besteed, het programmabudget wordt daarom overgeheveld van 2018 naar 2019.

JAARREKENING

Overzicht van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten per programma

Programma	Primitieve	Begroting	Werkelijk 2018
Lasten:			
Bestuur en ondersteuning	3.058	3.193	2.557
Veiligheid	1.512	1.542	1.657
Beheer openbare ruimte	3.734	4.204	3.334
Economie	1.005	1.041	963
Samenleving	17.470	17.920	19.100
Milieu	4.208	4.370	4.283
Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	5.290	5.696	2.863
Algemene dekkingsmiddelen	219	254	272
Overhead	3.416	4.937	4.107
Vennootschapsbelasting			0
Totaal lasten	39.910	43.155	39.138
Baten:			
Bestuur en ondersteuning	1.046	1.100	658
Veiligheid	10	10	25
Beheer openbare ruimte	40	40	90
Economie	422	437	397
Samenleving	3.271	3.559	3.555
Milieu	4.295	4.237	4.356
Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	4.570	4.585	2.181
Algemene dekkingsmiddelen	25.244	25.413	25.631
Overhead	11	11	20
Totaal baten	38.910	39.392	36.913

Programma	Primitieve begroting 2018	Begroting 2018	Werkelijk 2018
-----------	---------------------------	----------------	----------------

Stortingen reserves:

Reserves Bestuur en ondersteuning	0	0	0
Reserves Veiligheid	0	0	0
Reserves Beheer openbare ruimte	351	484	484
Reserves Economie	63	63	61
Reserves Samenleving	0	3	34
Reserves Milieu	0	0	0
Reserves Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	426	426	625
Reserves Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	149	149	152
Reserves Overhead	0	0	0
Totaal stortingen	989	1.125	1.356

Onttrekkingen reserves:

Reserves Bestuur en ondersteuning	-348	-348	-268
Reserves Veiligheid	-11	-11	-11
Reserves Beheer openbare ruimte	-1.166	-2.796	-542
Reserves Economie	-63	-63	-61
Reserves Samenleving	-214	-430	-919
Reserves Milieu	0	-43	-43
Reserves Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	-205	-397	-260
Reserves Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	0	-476	-1.038
Reserves Overhead	-178	-334	-265
Totaal onttrekkingen	-2.185	-4.898	-3.407

Totaal mutaties reserves	1.196	3.773	2.050
Resultaat	196	11	-174

Overzicht incidentele baten en lasten

Conform het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten dient de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening een overzicht te bevatten van de incidentele baten en lasten. Door de incidentele baten en lasten op te nemen, kan informatie worden gegeven die relevant is voor het beoordelen van de financiële positie.

Incidentele baten en lasten

Pr.	Begroting 2018	Begroting 2018 na wijz.	Rekening 2018
<i>Lasten</i>			
1 Frictie- en opstartkosten SED	83	83	10
1 Aanschaf controle identiteitsdocumenten		10	6
2 Handhaving	30	30	0
2 Regionale analist 'ondermijning'	10	0	0
2 Subsidie Reddingstation Wijdenes		12	12
3 Groot onderhoud wegen	1.110	1.110	334
3 Bruggen - kleine investeringen	12	12	10
3 Kwaliteitsverbetering gegevensbeheer	56	56	23
3 Constructieve herberekening		63	48
3 Vissteiger		25	25
3 Verkeersscenario's Hoogkarspel		41	0
3 Constructieve herberekening bruggen		75	0
4 Ontwikkelingsbedrijf NHN	4	4	4
4 Mutaties grondexploitatie (Bedrijventerreinen)	353	353	299
4 APP recreatieve route		7	0
4 Bewegwijzering toerisme		3	0
4 Zwemwaterprofielen		15	15
4 Energiekosten gemeentehuis en Hemschool		15	26
5 Terugdraaien bezuiniging bibliotheek	30	30	26
5 Inventarisatie monumenten		5	0
5 Klijnsma gelden		71	0
5 Schuldhulpverlening		17	0
5 Sportveld Padlandschool		12	8
5 Vergunninghouders		130	69
5 Sloop 't Skitteljacht		64	64
5 Beschermd wonen		55	0
5 Nota Kunst en Cultuur		3	0
5 Afkoopsom MOW		69	53
5 Aanschaf cliëntvolgsysteem		14	0
6 Klimaatvisie - subsidie	70	70	60
6 Circulaire economie		5	0
6 Klimaat/duurzaamheid		73	0
6 Innovatieve aanpak energiebesparing		43	43
7 Mutaties grondexploitatie (Woningen)	3.910	3.910	1.297
7 Omgevingswet	30	109	58
7 Professionalisering handhaving	20	20	0
7 Budget Lokale Woonvisie		13	0
7 Ontwikkeling Centrumplan		43	40
7 Licentiekosten digitaal toezicht		8	0
7 Project klimaat neutrale modelwoning		15	0
7 Regionaal actieprogramma wonen		12	3
7 Advieskosten grondverwerving		36	36
0 Implementatie Privacywetgeving	30	71	33
0 Vitale dorpen		8	0
0 Inhuur a.i. gemeentesecretaris		107	86
0 Regionale Scanstraat		17	0
0 SED perspectief		1.101	1.038
Div Vitale dorpen		513	173

Behorende bij onze
verklaring d.d.
28-05-2019

astrium
overheidsaccountants b.v.

	<i>Mutaties reserves</i>			
3	Storting reserve Wegen	351	351	351
4	Storting winst grondexploitatie	245	245	490
AD	Storting reserve Verkeersinfrastructuur	149	149	152

Totaal	6.493	9.303	4.892
---------------	--------------	--------------	--------------

	<i>Baten</i>			
4	Zwemwaterprofielen		15	
4	Mutaties grondexploitaties (Bedrijventerreinen)	353	353	299
7	Mutaties grondexploitaties (Woningen)	4.131	4.131	1.821
	<i>Mutaties reserves</i>			
1	Onttrekking AR - Frictie- en opstartkosten SED	83	83	10
3	Onttrekking reserve Wegen - groot onderhoud	1.110	1.110	334
3	Onttrekking AR - Kwaliteitsverbetering gegevensbeheer	56	56	23
3	Ontrr. AR -Constructieve berekening		63	48
3	Ontrr. AR - verkeersscenario's Hoogkarspel		41	0
3	Ontrr. AR - constructieve herberekening bruggen		75	0
5	Ontrr. reserve Monumenten - Inventarisatie		5	0
	Ontrr. Reserve Onderwijshuisvesting - Padlandschool		12	8
5	Ontrr. Reserve onderwijs - Skitteljacht		64	64
5	Beschermd wonen		55	0
5	Ontrr. Reserve K&C - nota kunst en cultuur		3	0
5	Ontrr. AR - afkoopsom MOW		53	53
5	Ontrr. Reserve SD - cliëntvolgsysteem		14	0
6	Ontrr. AR - Innovatieve aanpak		43	43
7	Onttrekking AR - vz landschapsplan	24	24	19
7	Ontrr. AR - Centrumplan		30	27
7	Ontrr. AR - Omgevingswet		41	0
0	Ontrr. AR - inhuur a.i. gemeentesecr.		107	86
0	Ontrr. AR - Privacy	30	71	33
0	Ontrr. AR - SED perspectief		1.101	1.038
Div	Ontrr. Reserve Vitale dorpen		430	163
Div	Ontrr. Reserve Verkeersinfr. - Vitale dorpen		13	0
Div	Ontrr. Reserve landschapsontw. - Vitale dorpen		5	0
	Ontrr. Reserve Onderwijshuisvesting - Vitale dorpen		50	10
Div	Ontrr. AR - Vitale dorpen		15	0
	Totaal	5.787	8.063	4.079

Overzicht toevoegingen en onttrekkingen reserves

In hetzelfde kader als de incidentele baten en lasten dient de financiële toelichting ook een overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves te bevatten.

Structurele onttrekkingen reserves

Onttrekking aan de reserves	B2018	B2018 na wijz.	Rekening 2018
Programma 1	265	265	258
Programma 2	11	11	11
Programma 3			
Programma 4			
Programma 5	214	214	214
Programma 6			
Programma 7			
Programma AD			
Overhead	148	148	146
Totaal	638	638	629

Er zijn geen structurele toevoegingen aan de reserves. De structurele onttrekkingen hebben betrekking op de reserve afschrijvingslasten.

Informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector (WNT)

WNT-verantwoording 2018 Gemeente Drechterland

De WNT is van toepassing op Gemeente Drechterland. Het voor Gemeente Drechterland toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 € 189.000 (het algemeen bezoldigingsmaximum) voor leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking; voor leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking € 25.300 per maand in kalendermaand 1 t/m 6 en € 19.100 per maand in kalendermaand 7 t/m 12 (het bezoldigingsmaximum topfunctionarissen zonder dienstbetrekking (alle sectoren) PM).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functie vervulling

bedragen x € 1	A. Idema	J. Commandeur
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functie vervulling in 2018	01/01 – 31/03	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	28.714	86.843
Beloningen betaalbaar op termijn	4.239	14.242
<i>Subtotaal</i>	32.953	101.085
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	47.250	189.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	32.953	101.085
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017		
bedragen x € 1	A. Idema	J. Commandeur
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functie vervulling in 2017	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	101.340	87.946
Beloningen betaalbaar op termijn	15.534	12.975
<i>Subtotaal</i>	116.874	100.921

Behorende bij onze
verklaring d.d.
28-05-2019

astrium
overheidsaccountants b.v.

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	181.000	181.000
Totale bezoldiging	116.874	100.921

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

bedragen x € 1	A.J. Van den Berg		L. Maarleveld	
Functiegegevens	Waarnemend Gemeentesecretaris		Waarnemend Gemeentesecretaris	
Kalenderjaar	2018	2017	2018	2017
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01/01 – 31/10	28/11 – 31/12	12/11 – 31/12	–
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	10	2	2	0
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum				
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 182	€ 176	€ 182	€ 176
Maxima op basis van de normbedragen per maand	215.800	49.000	50.600	0
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	264.800		50.600	
Bezoldiging				
Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief?	Ja		Ja	
Bezoldiging in de betreffende periode	162.043	14.934	24.000	
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	176.977		24.000	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.		N.v.t.	
Totale bezoldiging, exclusief BTW	176.977		24.000	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.		N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.		N.v.t.	

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

De betreffende categorie was in 2018 niet van toepassing voor de instelling.

1d. Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

De betreffende categorie was in 2018 niet van toepassing voor de instelling.

1e. In het geval een topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van onderstaande tabel van toepassing. Indien van toepassing kan het betreffende tabelonderdeel dienen als aanvulling op tabel 1a of 1d.

De betreffende categorie was in 2018 niet van toepassing voor de instelling.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

bedragen x € 1	A. Idema
Functiegegevens	
Functie(s) bij beëindiging dienstverband	Gemeentesecretaris
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2018
Ontslagitkering	
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	75.000
Individueel toepasselijk maximum	75.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	75.000
Waarvan betaald in 2018	75.000
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2018 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Begrotingsafwijkingen in het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Bijgaande tabel geeft de afwijkingen tussen begroting na wijziging en jaarrekening per taakveld per programma van de baten en lasten weer. Voor de inhoudelijke toelichting hierop wordt verwezen naar de toelichting per programma in de programmaverantwoording (afwijkingen > € 20.000 worden hier verklaard). Een positief bedrag is resultaat verhogend en een negatief bedrag is resultaat verlagend.

Programma	lasten	baten	programma saldo
Bestuur en ondersteuning	635	-442	193
Veiligheid	-115	15	-100
Beheer openbare ruimte	869	50	919
Economie	77	-41	37
Samenleving	-1.180	-4	-1.184
Milieu	87	119	206
Volkshuisvesting en ruimtelijke ontwikkeling	2.832	-2.404	429
Algemene dekkingsmiddelen	-19	218	200
Overhead	830	9	839
			<u>1.538</u>
Toevoegingen en onttrekkingen reserves	-232	-1.491	-1.723

Begrotingsoverschrijdingen

Een analyse van afwijkingen tussen de begroting na wijziging en het overzicht van baten en lasten is essentieel voor een goed inzicht in de uitkomsten van de jaarrekening. In het kader van begrotingsrechtmatigheid is deze analyse belangrijk. Uit deze analyse moet blijken wat de oorzaak is van deze overschrijding en of deze overschrijding veroorzaakt is door meer uitgaven binnen het voor een programma geldend beleid, of dat er een andere oorzaak is voor de begrotingsoverschrijding. Bij begrotingsrechtmatigheid wordt alleen gekeken naar de ontwikkeling van de uitgavenkant (begroot versus werkelijk).

Programma's

De overschrijding op programma Veiligheid wordt veroorzaakt door een hogere toerekening van personeelslasten en interne doorberekeningen. Hier tegenover staat een lagere toerekening aan programma overhead. De overschrijding op programma Samenleving wordt grotendeels veroorzaakt door hogere lasten jeugdzorg en door een hogere toerekening van personeelslasten en interne doorberekeningen. De overschrijding op programma Algemene dekkingsmiddelen wordt veroorzaakt door een hogere toerekening van personeelslasten en interne doorberekeningen. Hier tegenover staat een lagere toerekening aan programma overhead. De overschrijdingen zijn binnen het door de raad uitgezette beleid gebleven.

Reserves

Door de hogere winstneming is er meer in de reserves gestort dan begroot. De winstneming kan pas na het sluiten van de boeken worden berekend. De storting van de winstneming is conform besluitvorming.

Investerings

Voor de overschrijdingen wordt verwezen naar de toelichting op de balans, onderdeel materiële vaste activa.

Balans en de toelichting

Balans

ACTIVA	31-12-2018	31-12-2017
Vaste activa		
<u>Immateriële vaste activa</u>		
- Bijdrage aan activa in eigendom van derden	4.648	0
<u>Materiële vaste activa</u>		
-Investerings met een economisch nut:		
•Gronden uitgegeven in erfpacht	32	32
•Overige investeringen met een economisch nut	17.705	18.465
-Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	5.571	5.727
-Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	1.285	701
	<u>24.593</u>	<u>24.925</u>
<u>Financiële vast activa</u>		
-Kapitaalverstrekkingen aan:		
•Deelnemingen	168	168
-Leningen aan openbare lichamen (art.1a Wet Fido)	5.291	5.291
-Overige langlopende leningen	1.315	1.412
	<u>6.774</u>	<u>6.871</u>
Totaal vaste activa	36.015	31.796
Vlottende activa		
<u>Voorraden</u>		
-Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	8.372	8.869
-Gereed product en handelsgoederen	5	2
	<u>8.377</u>	<u>8.871</u>
<u>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</u>		
-Vorderingen op openbare lichamen	2.878	3.937
-Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.957	4.934
-Overige vorderingen	1.019	953
	<u>6.854</u>	<u>9.824</u>
<u>Liquide middelen</u>		
-Kassaldi	3	5
-Banksaldi	201	220
	<u>204</u>	<u>225</u>
<u>Overlopende activa</u>		
-De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van:		
• Overige Nederlandse overheidslichamen	12	115
-Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.	547	6.060
	<u>559</u>	<u>6.175</u>
Totaal vlottende activa	15.994	25.095
Totaal generaal	<u>52.009</u>	<u>56.891</u>

PASSIVA	31-12-2018	31-12-2017
Vaste passiva		
<u>Eigen vermogen</u>		
-Algemene reserves	9.477	10.726
-Bestemmingsreserves	23.958	24.925
-Gerealiseerd resultaat	-174	-166
	<u>33.261</u>	<u>35.485</u>
<u>Voorzieningen</u>		
-Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	1.608	1.543
-Egalisatievoorzieningen	866	783
-Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	412	374
-Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	2.089	2.162
	<u>4.975</u>	<u>4.862</u>
<u>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</u>		
-Onderhandse leningen van:		
• Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	9.893	10.315
	<u>9.893</u>	<u>10.315</u>
Totaal vaste passiva	48.129	50.662
Vlottende passiva		
<u>Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</u>		
-Overige schulden	2.083	3.725
	<u>2.083</u>	<u>3.725</u>
<u>Overlopende passiva</u>		
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.	1.771	2.470
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren uitgesplitst naar de ontvangen bedragen van:		
• Het Rijk	22	30
• Overige Nederlandse overheidslichamen	4	4
	<u>1.797</u>	<u>2.504</u>
Totaal vlottende passiva	3.880	6.229
Totaal generaal	<u>52.009</u>	<u>56.891</u>
Gewaarborgde geldleningen	31.089	32.898
Garantstellingen	7.965	7.857

Waarderingsgrondslagen

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften die in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisaties zijn vastgesteld.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de september circulaire van het boekjaar.

Centraal administratie kantoor (CAK)

Met betrekking tot de eigen bijdrage die het CAK in en aan de gemeente afdraagt, geldt op basis van de Kadernota Rechtmatigheid 2017 van de commissie BBV het volgende: gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen WMO-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op de overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdrage door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende verlofaanspraken.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

In 2017 heeft er een stelselwijziging plaatsgevonden in de waardering van investeringen met maatschappelijk nut in de openbare ruimte. Vanaf 2017 is het verplicht investeringen met maatschappelijk nut te activeren.

Balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde.

De bijdragen in de activa in eigendom van derden worden afgeschreven. De afschrijvingsduur is maximaal gelijk aan de afschrijvingsduur van de activa die door de betreffende derden worden gehanteerd.

Materiële vaste activa

Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak die aan de vervaardiging van het actief worden toegerekend; in dat geval vermeldt de toelichting dat deze kosten worden geactiveerd.

Investeringsactiva met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Deze investeringen worden met behulp van de lineaire methode afgeschreven.

Investeringsactiva in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Investeringsactiva met een maatschappelijk nut worden, evenals investeringen met een economisch nut, geactiveerd en over de verwachte toekomstige gebruiksduur afgeschreven. De verplichting om alle investeringen te activeren volgens de nieuwe methode geldt alleen voor investeringen die vanaf het begrotingsjaar 2017 worden gedaan.

De uitgangspunten van de Nota activa (raadsbesluit 26 september 2011) zijn toegepast op de nieuwe investeringen. De afschrijvingstabel van de Nota Activa, investerings- en afschrijvingsbeleid 2011 (zie bijlage afschrijvingstabel) is van toepassing op investeringen per 1 januari 2012. Deze investeringen worden met behulp van de lineaire methode afgeschreven. De investeringen in riolering zijn hier een uitzondering op, deze worden via de annuïtaire methode afgeschreven. De kapitaallasten in de jaarrekening worden volgens onderstaande tabel toegepast:

Moment	Investering < € 15.000	Investering > € 15.000
Investering in dienstjaar.	Ineens in dienstjaar.	Geen afschrijvings- en rentelast.
Bestaande investering.	n.v.t.	100% afschrijvingslast. 100% rentelast.

In erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen. Eventuele afkoopsommen voor voortdurende contracten zijn verwerkt onder de langlopende schulden en vervallen naar rato van afkoopperiode vrij te gunste van het resultaat.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige) uitzettingen zijn - tenzij hierna anders is vermeld - opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Als de waarde van

de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.

Van een deelneming is volgens artikel 1 lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Flottende activa

Voorraden

Grond en hulpstoffen

Grond- en hulpstoffen zijn opgenomen tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Wanneer de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, wordt afgewaardeerd naar deze lagere marktwaarde.

Onderhanden werk, gronden in exploitatie

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken) alsmede de rentekosten berekend zoals voorgeschreven in het BBV en de administratie- en beheerskosten.

Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Hiervoor moet het resultaat op de grondexploitatie wel op betrouwbare wijze kunnen worden ingeschat. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat.
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht.
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Gereed product

Gereede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich vooral voor indien voorraden incourant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Reserves en voorzieningen

De nota 'Reserves en Voorzieningen' is vastgesteld op 27 februari 2012. De reserves en voorzieningen zijn conform de uitgangspunten van deze nota verwerkt.

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met

Behorende bij onze
verklaring d.d.
28-05-2019

astrium
overheidsaccountants b.v.

de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overige

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Te betalen omzetbelasting en toepassen koepelvrijstelling

Bij het opstellen van de jaarstukken van de GR SED organisatie is, overeenkomstig de besluitvorming van het bestuur, de koepelvrijstelling toegepast. Gemeenten die een ambtelijke fusie aangaan hoeven, door toepassing van de koepelvrijstelling geen btw te betalen over de diensten van het gezamenlijke ambtenarenapparaat.

In 2017 heeft het Hof van Justitie in Luxemburg een uitspraak gedaan over de toepassing van de koepelvrijstelling. Naar de mening van de staatssecretaris impliceert deze uitspraak dat bij ambtelijke fusies de koepelvrijstelling niet kan worden toegepast. Onze en andere landelijk opererende fiscale adviseurs zien in de uitspraak van het Hof van Justitie in Luxemburg ruimte om de koepelvrijstelling ruimer te interpreteren dan de staatssecretaris thans doet. De koepelvrijstelling zou in deze visie gedeeltelijk toegepast kunnen worden bij ambtelijke fusies.

Vooralsnog blijft de GR SED organisatie overeenkomstig de besluitvorming van het bestuur de koepelvrijstelling toepassen.

Naar verwachting zal de Belastingdienst naheffingsaanslagen gaan opleggen waar tegen de GR SED organisatie bezwaar zal maken en uiteindelijk voorgelegd zal worden aan de Rechtbank. Hierdoor blijft sprake van een onzekerheid over de verschuldigde omzetbelasting inzake de diensten van het gezamenlijke ambtenarenapparaat. Op formele gronden is bezwaar aangetekend tegen de betaling van de verschuldigde omzetbelasting. Als de Belastingdienst ons in het ongelijk stelt, bestaat het risico dat naheffingsaanslagen worden opgelegd. Wij schatten in dat dit risico qua kans gering is en het financiële risico voor Drechterland tot en met 2018 berekend op totaal € 192.000 (2015: € 60.000; 2016: € 49.000; 2017: € 39.000; 2018: € 44.000).

Niet uit de balans blijken verplichtingen

Als er verplichtingen zijn, waar bijvoorbeeld geen voorziening voor is getroffen, dan wordt dit vermeld in de toelichting op de balans.

Toelichting op de balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2017	Investe- ringen	Desinveste- ringen	Afschrij- vingen	Bijdrage van derden	Af- waarde- ringen	Boekwaarde 31-12-2018
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	0	4.648		0			4.648
Totaal	0	4.648	0	0	0	0	4.648

Vanwege de ingebruikname in 2018 van de N307 is de investering geherrubriceerd van de vooruit betaalde bedragen naar de immateriële vaste activa.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Investerings met een economisch nut:	17.705	18.464
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	5.571	5.727
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	1.285	702
In erfpacht uitgegeven gronden	32	32
Totaal	24.593	24.925

Investerings met een economisch nut

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2018	Investe- ringen	Desinveste- ringen	Afschrij- vingen	Bijdrage van derden	Af- waarde- ringen	Boekwaarde 31-12-2018
Gronden en terreinen	3.640		-298				3.342
Woonruimten	42			6			36
Bedrijfsgebouwen	13.117	191		660			12.648
Grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	304	92		20			376
Vervoersmiddelen	78			27			51
Machines, apparaten en installaties	674	91		99	24		642
Overige materiele vaste activa	609	72		71			610
Totaal	18.464	446	-298	883	24	0	17.705

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld.

De investeringsbudgetten van overige investeringen met een economisch nut betreffen:

	Investerings- budget 2018	Werkelijk besteed 2018	Restant budget 31-12- 2018	Restant budget 1-1-2019
Nieuw gemeentehuis (BREEAM)	191	191	0	0
Vervangen diverse lichtmasten 2018	68	68	0	0
Vervangen diverse armaturen	23	24	-1	0
Led verlichting buitensportaccommodaties	94	91	3	0
Nieuw gemeentehuis (inrichting)	28	24	4	4
Vervangen Ipad's	17	13	4	0
Vervanging diverse speelvoorzieningen	64	35	29	0
Totaal	485	446	39	4

Van restant budget Nieuw gemeentehuis (inrichting) worden in 2019 de laatste facturen verwacht. Van alle overige investeringsbudgetten zijn alle werkzaamheden gereed. De investeringsbudgetten kunnen worden afgesloten.

De overschrijding op het investeringsbudget "vervangen diverse armaturen" wordt veroorzaakt doordat er extra is ingehuurd voor toezicht.

Het restant budget "vervangen diverse speelvoorzieningen" kan ook worden afgesloten, omdat vanwege de investeringsgrens diverse speelvoorzieningen niet geactiveerd zijn, maar ten laste van de exploitatie zijn gekomen.

Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2018	Investerings	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2018
Gronden en terreinen	37			37
Grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	5.690	112	268	5.534
Totaal	5.727	112	268	5.571

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld.

De investeringsbudgetten van investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven betreffen:

	Investerings- budget 2018	Werkelijk besteed 2018	Restant budget 31-12-2018	Restant budget 1-1-2019
GRP, riolering	1.097	112	985	0
Totaal	1.097	112	985	0

Omdat de investeringsbudgetten GRP jaarlijks worden geraamd en eventueel worden bijgeraamd, komen de nog niet uitgevoerde investeringen in 2018 in het GRP ten laste van het investeringsbudget 2019.

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2018	Investe- ringen	Afschrij- vingen	Bijdrage van derden	Boekwaarde 31-12-2018
Maatschappelijk nut vóór 2017					
Gronden en terreinen	20				20
Grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	435		30		405
Subtotaal	455		30		425
Maatschappelijk nut na 2017					
Gronden en terreinen					
Grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	247	657	5	39	860
Subtotaal		657			860
Totaal	702	657	30		1.285

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld.

De investeringsbudgetten van investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut betreffen:

	Investerings- budget 2018	Werkelijk besteed 2018	Restant budget 31-12-2018	Restant budget 1-1-2019
Vervangen kunstwerken (bruggen)	142	151	-9	0
Vervangen beschoeiingen	105	109	-4	0
Reconstructie Dokter Wijtemanlaan	278	79	199	199
Reconstructie Hemmerbuurt	3.960	146	3.814	3.814
Aanleg wandelpad Westwoud	125	124	1	0
Natuurspeeltuin Schellinkhout	49	49	0	0
Totaal	4.658	657	4.001	4.012

De overschrijding bij het investeringsbudget "vervangen kunstwerken (bruggen)" wordt veroorzaakt door stagnatiekosten, wijziging in constructie damwanden en duurder leuningwerk bij de WSW brug in Wijdenes.

De overschrijding bij het investeringsbudget "vervangen beschoeiingen" wordt veroorzaakt doordat een deel van de beschoeiing van 't Ankertje deels verankerd moest worden in plaats van vrijstaand. Op de reconstructies van de Docter Wijtemanlaan en de Hemmerbuurt zijn de investeringen afgerond.

Financiële vaste activa

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2018	Investerings	Aflossingen	Boekwaarde 31-12-2018
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	168			168
Leningen aan openbare lichamen (art.1a Wet Fido)	5.291		139	5.152
Overige langlopende leningen	1.412	89	47	1.454
Totaal	6.871	89	186	6.774

Behorende bij onze
verklaring d.d.
28-05-2019

astrium
overheidsaccountants b.v.

Vlottende activa

Voorraden

Omschrijving	2018	2017
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	8.372	8.869
Gereed product en handelsgoederen	5	2
Totaal	8.377	8.871

Onderhanden werken: Bouwgronden in exploitatie

Complex Omschrijving	De Witte Dam	Zuiderkogge fase 4b	Reigersborg Noord 3	Reigersborg Zuid 5	Kerkbuurt Wijdenes	Totaal
Boekwaarde 1-1-2018	85	908	-435	7.163	1.148	8.869
Vermeerderingen:						
-Inbrengwaarde						0
-Grondverwerving						0
-Voorbereidingskosten				59	34	93
-Bouw- en woonrijpmaken			470			470
-Rente		6		44	7	57
-Overige bedrijfskosten	1	24	237	23		285
Totaal	1	30	707	126	41	905
Verminderings:						
-Grondverkoop	162	299	2.086			2.547
-Gerealiseerde subsidie						0
-Rente			3			3
-Verrekening met Zeeman Vastgoed BV			-655			-655
Totaal	162	299	1.434	0	0	1.895
Afsluiten complex/winstneming	76		417			493
Boekwaarde 31-12-2018	0	639	-745	7.289	1.189	8.372
Nog te maken kosten	0	377	1.512	7.527	3.116	12.532
Geraamde opbrengsten	0	1.589	1.325	14.910	5.258	23.082
Geraamd eindresultaat (incl. rente)	2.483	751	2.210	-175	954	6.223
(tussentijdse) winstnemingen t/m 2018	2.483	178	1.651	0	0	4.312

N.B: Het eindresultaat van Zuiderkogge 4b wordt gelijkelijk verdeeld met de deelnemende partij.

Recapitulatie balans onderhanden werken

Boekwaarde 1-1-2018	8.869
Totaal vermeerderingen	905
Totaal verminderingen	-1.895
Totaal winstnemingen	493
Boekwaarde 31-12-2018	8.372

Vorraden

Omschrijving	2018	2017
Gereed product en handelsgoederen	5	2
Totaal	5	2

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2018	Voorziening voor oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2018	Balanswaarde 31-12-2017
Vorderingen openbare lichamen	2.878		2.878	3.937
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.957		2.957	4.934
Overige vorderingen	1.323	304	1.019	953
Totaal	7.158	304	6.854	9.824

De vorderingen openbare lichamen bestaan voor € 459.000 uit vorderingen op de gemeenschappelijke regeling SED-organisatie. Daarnaast bedraagt de aangifte voor het BTW-compensatiefonds in 2018 € 2.579.000.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	299,325			
			Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3 Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	208	236	176	193
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	91	63	123	106
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	39.910			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	39.910			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	299,325			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
Kwartaal 1 Kwartaal 2 Kwartaal 3 Kwartaal 4					
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	18.721	21.506	16.211	17.784
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	208	236	176	193

Liquide middelen

Omschrijving	2018	2017
Kas	3	5
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	200	216
Rabobank	1	4
Totaal	204	225

Decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige middelen in 's Rijks schatkist aan te houden. Om het dagelijks kasbeheer te vereenvoudigen is er een drempelbedrag, afhankelijk van het begrotingstotaal, dat buiten de schatkist mag worden gehouden. De drempel is nooit lager dan € 250.000. Gemiddeld mag de gemeente maximaal het drempelbedrag buiten de schatkist hebben gehouden.

Overlopende activa

Omschrijving	2018	2017
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van:		
- Overige Nederlandse overheidslichamen	12	115
Overige nog te ontvangen bedragen, en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	547	6.060
Totaal	559	6.175

Omschrijving	Saldo 31-12-2017	Toevoegingen/ Vrijgevallen bedragen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2018
<i>Provincie</i>				
BDU subsidie Centrumplan	103	0	103	0
ISV subsidie Centrumplan	12	0	0	12
Totaal	115	0	103	12

Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen

Omschrijving	2018	2017
Aandeel Zeeman brug en kosten Reigersborg	117	117
Bijdrage Westfriisaweg	0	4.648
Overige	430	1.295
Totaal	547	6.060

Vaste passiva

Eigen vermogen

Omschrijving	Stand 1-1-2018	Resultaat vorig jaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Verminder- ring ter dekking van afschrijvings- lasten	Stand 31-12-2018
<i>Algemene reserve</i>						
- Vrij besteedbare reserve	10.726	-166	540	1.623	0	9.477
<i>Totaal algemene reserve</i>	10.726	-166	540	1.623	0	9.477
<i>Bestemmingsreserves</i>						
Bestemmingsreserve ter dekking van afschrijvingslasten:						
- Algemeen	4.475	0	133	0	225	4.383
- Centrale gemeentelijke huisvesting	9.890	0	0	0	404	9.486
<i>Bestemmingsreserve ter dekking van specifieke lasten:</i>						
- Lokaal recreatieve landschapontwikkeling	130	0	34	0	0	164
- Gemeentelijke monumenten	26	0	0	0	0	26
- Verkeersinfrastructuur Drechterland	4.959	0	264	0	0	5.223
- Investeringsbudget soc.-cult. accommodaties	92	0	0	0	0	92
- Onderhoud wegen	1.324	0	351	334	0	1.341
- Onderhoud gebouwen	0	0	0	0	0	0
- Huisvestingsvoorzieningen onderwijs	163	0	0	81	0	82
- Sociaal Domein	2.483	0	0	576	0	1.907
- Precariobelasting	926	0	0	0	0	926
- Kunst en Cultuur	28	0	34	0	0	62
- Vitale dorpen	429	0	0	163	0	266
<i>Totaal bestemmingsreserves</i>	24.925	0	816	1.154	629	23.958
Totaal	35.651	-166	1.356	2.777	629	33.435

De nota Reserves en Voorzieningen is vastgesteld op 27 februari 2012.

Algemene reserve

- Aard: De Algemene Reserve is het vrij besteedbare eigen vermogen van de gemeente. Deze reserve heeft als belangrijkste functie het vormen van een buffer voor financiële tegenvallers.
- Doel: De Algemene Reserve is bedoeld om als buffer te dienen voor rekeningtekorten en als algemeen weerstandsvermogen.
- Toelichting: De hoogte van deze reserve is bij de vaststelling van de begroting 2018 vastgesteld op € 2.400.000.

Vrij besteedbare reserve

	Toevoeging	Onttrekking
Resultaat jaarrekening 2017	0	166
	0	166
<u>Mutaties 2018:</u>		
Bovenwijkse voorzieningen, omslagheffingen en winstnemingen	-540	216
Afkoop MOW		53
Inhuur gemeentesecretaris		86
Onttrekking AR SKIK naar reserve afschrijvingslasten		47
Innovatieve aanpak		43
Centrumplan Venhuizen		27
Inventarisatie bruggen		48
SED-perspectief		1.037
Frictie SED		10
Privacy		33
BAG		23
	-540	1.623
Totaal	-540	1.789

Bestemmingsreserves ter dekking van afschrijvingslasten

- Aard: Dekking van afschrijvingslasten van investeringen met economisch nut.
- Doel: Middelen van reserves mogen op grond van de BBV niet direct op het actief in mindering worden gebracht, maar mogen wel via resultaatbestemming op de overeenkomstige afschrijvingslasten worden gecompenseerd
- Toelichting: De mutaties van deze reserve(s) bestaan uit de dekking van afschrijvingslasten.

Locaal recreatieve landschapontwikkeling

- Aard: Dekking van lasten van het opstellen en het uitvoering geven aan de projecten uit het landschapsplan.
- Doel: Om de kosten van uitvoering van projecten in het landschapsplan mogelijk te maken is de reserve lokaal recreatieve landschapontwikkelingen/landschapsplan gevormd.
- Toelichting: De toevoegingen zijn omslagheffingen vanuit het taakveld bouwgrondexploitatie.

Gemeentelijke monumenten

- Aard: Verstrekken van subsidie aan particulieren ten behoeve van het behoud van monumenten.
- Doel: Ten behoeve van het behoud van monumenten wordt gesubsidieerd in het onderhoud van monumenten. De reserve dient daarbij als dekking.
- Toelichting: Er zijn in 2018 geen kosten geweest ten behoeve van inventarisaties.

Verkeersinfrastructuur Drechterland

- Aard: Het dekken van lasten van infrastructurele maatregelen binnen Drechterland zoals de ontsluiting van de westzijde Hoogkarspel en de opwaardering van de Westfriisaweg.
- Doel: Middelen van reserves mogen op grond van de BBV niet direct op het actief in mindering worden gebracht, maar mogen wel via resultaatbestemming op de overeenkomstige afschrijvingslasten worden gecompenseerd.
- Toelichting: De toevoeging betreft een storting vanuit de OZB-opbrengsten van € 152.000 en vanuit heffingen grondexploitaties € 112.000.

Investeringsbudget sociaal culturele accommodaties

- Aard: Het dekken van investeringssubsidies op grond van de subsidieregeling 'Investeringsubsidies sport gemeente Drechterland'.

- Doel: De investeringssubsidies worden beschikbaar gesteld voor het voeren van een voorwaardenscheppend beleid ten behoeve van de verenigingsaccommodaties.
- Toelichting: Er zijn in 2018 geen investeringssubsidies aangevraagd en toegekend.

Onderhoud wegen

- Aard: Egalisatie van kosten van onderhoud aan wegen.
- Doel: Er is sprake van kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, maar waarvan de oorsprong wel (mede) ligt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar.
- Toelichting: De mutaties betreffen de jaarlijkse stortingen en onttrekkingen.

Huisvestingsvoorzieningen onderwijs

- Aard: Egalisatie van kosten van onderhoud aan onderwijshuisvesting.
- Doel: Er is sprake van kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, maar waarvan de oorsprong wel (mede) ligt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar.
- Toelichting: Vanaf 1 januari 2015 is de verantwoordelijkheid van gemeenten voor het buitenonderhoud en aanpassingen aan schoolgebouwen overgegaan naar de schoolbesturen. De noodzaak voor het voeren van deze reserve is komen te vervallen. Voorzichtigheidshalve wordt de reserve in stand gehouden en is breder inzetbaar. In 2018 wordt een bedrag onttrokken van € 81.000 voor de sloop van het Skitteljacht (€ 64.000), Vitale Dorpen (€ 9.000) en voor het sportveld van de Padlandschool (€ 8.000).

Sociaal Domein

- Aard: Deze reserve heeft als functie het kunnen opvangen van fluctuaties in het Sociaal Domein.
- Doel: Buffer voor incidentele tekorten op het Sociaal Domein.
- Toelichting: De tekorten of overschotten worden onttrokken of toegevoegd aan deze reserve.

Precariobelasting

- Aard: Deze reserve is gevormd vanwege de onzekerheid van de opbrengst heffing Precariobelasting 2016.
- Doel: Mocht van rechtswege de belastingopbrengst gecorrigeerd moeten worden, kan dit gedekt worden uit de reserve.
- Toelichting: Uit het Proces-verbaal van het gerechtshof Amsterdam valt op te tekenen dat het hoger beroep tegen de voor de gemeente Drechterland eerder gedane positieve uitspraak niet wordt voortgezet. Hiermee is de onzekerheid over de opbrengst van de heffing Precariobelasting weggelaten.

Kunst en Cultuur

- Aard: Dekking van kosten ten behoeve van plannen uit de nota Kunst en Cultuur.
- Doel: Ten behoeve van plannen voortvloeiende uit de nota Kunst en Cultuur. De reserve dient daarbij als dekking.
- Toelichting: De overschotten of tekorten van de posten die vallen onder de nota Kunst en cultuur worden aan het einde van het jaar verrekend met de reserve Kunst en cultuur.

Vitale dorpen

- Aard: Dekking van lasten voor de kosten voor de voorbereiding en uitwerking van de allianties uit de diverse dorpsplannen.
- Doel: Ten behoeve van de allianties uit de diverse dorpsplannen. De reserve dient daarbij als dekking.
- Toelichting: De gemaakt kosten worden onttrokken uit deze reserve.

Voorzieningen

	Stand				Stand
Omschrijving	1-1-2018	Toevoeging	Aanwending	Vrijval	31-12-2018
<i>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's</i>					
Pensioenaanspraken wethouders	1.172	92	27	0	1.237
Aanspraken voormalig personeel	0	0	0	0	0
Afronding grondexploitaties	371	0	0	0	371
<i>Egalisatievoorzieningen</i>					
Baggeren	72	38	14	0	96
Bruggen	92	22	16	0	98
Gebouwen	620	116	64	0	672
<i>Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden</i>					
Subsidies e.d. verkregen van derden	374	38	0	0	412
<i>Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is</i>					
Begraafplaatsen	274	33	34	0	273
Riolering	1.887	0	71	0	1.816
Egal.voorziening tarieven afvalstoff.heffing	0	0	0	0	0
Totaal	4.862	339	226	0	4.975

De nota reserves en voorzieningen is vastgesteld op 27 februari 2012.

Pensioenaanspraken wethouders

- Aard: Bestemd voor de dekking van de kosten van toekomstige pensioenaanspraken wethouders en lopende pensioenverplichtingen van voormalige wethouders
- Doel: Bestaande en toekomstige pensioenverplichtingen zijn voor de toekomst afgedekt (ook bij eventuele overdracht).
- Toelichting: De mutaties komen door actualisatie van de voorziening.
- Gehanteerde parameters: Berekeningsdatum 31-12-2018, rekenrente 1,577% en sterftetabel GMB 2010/2015.

Aanspraken voormalig personeel

- Aard: Bestemd voor de dekking van toekomstige loonkosten van het voormalige personeel.
- Doel: De jaarlijkse lasten van loonkosten voormalig personeel beïnvloeden niet meer het exploitatieresultaat.
- Toelichting: Er bestaan op dit moment geen verplichtingen meer die ten laste van deze voorziening komen.

Afronding grondexploitaties

- Aard: Reservering van nog te maken kosten voor afgesloten grondexploitaties.
- Doel: Van de afgesloten grondexploitaties Reigersborg Zuid 4, Zuiderkogge 4b, Witte Dam en Centrumplan worden in latere jaren nog kosten verwacht voor het aanleggen van een brug, weg en overige kosten.
- Toelichting: In 2018 hebben er geen mutaties plaatsgevonden die ten laste van deze voorziening moeten worden gebracht.

Egalisatievoorzieningen

- Aard: Egalisatie van kosten van onderhoud aan waterwegen (baggeren), kunstwerken (bruggen) en gebouwen.

Behorende bij onze
verklaring d.d.
28-05-2019

- Doel: Er is sprake van kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, maar waarvan de oorsprong wel (mede) ligt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar.
- Toelichting: De mutaties betreffen de jaarlijkse toevoegingen en onttrekkingen.

Subsidie e.d. verkregen van derden

- Aard: Dekking van kosten betreffende het aankleden van het landschapsplan Reigersborg.
- Doel: Om de kosten van het aankleden van het landschapsplan Reigersborg te dekken. Mochten er geen of minder uitgaven ten behoeve van het aankleden van het landschapsplan Reigersborg gedaan worden, dan wordt de helft van het restant terugbetaald aan Zeeman.
- Toelichting: Vanwege regelgeving BBV (Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies) mogen er geen stortingen van omslagheffingen ten laste van de grondexploitaties worden gebracht. Deze komen nu rechtstreeks ten laste van het resultaat op het taakveld/product bouwgrondexploitatie.

Begraafplaatsen

- Aard: De voorziening dient ter dekking van toekomstige uitgaven ten behoeve van de onderhoudskosten begraafplaatsen.
- Doel: De inkomsten door afkoop betreffen de bestrijding van kosten voor activiteiten voor meerdere jaren. Dit leidt tot toevoeging aan de voorziening in het jaar van ontvangst en jaarlijkse onttrekking in de latere jaren.
- Toelichting: De mutaties betreffen de inkomsten en de uitgaven.

Riolering

- Aard: Het dekken van toekomstige kosten van onderhoud en vervanging van rioleringen.
- Doel: Ter voorkoming van fluctuaties in het tarief van de rioolheffing.
- Toelichting: Het saldo van de baten en lasten riolering wordt aangewend dan wel toegevoegd aan de voorziening Riolering. In 2018 is sprake van een aanwending. Er is geen aansluiting gemaakt met het GRP en is derhalve door derden beklemd.

Egalisatievoorziening tarieven afvalstoffenheffing

- Aard: De voorziening egalisatie tarieven afvalstoffenheffing dient ter egalisatie van het tarief van de afvalstoffenheffing en ter dekking van eventuele verschillen tussen de geraamde bedragen en de werkelijke bedragen bij de jaarrekening.
- Doel: De besteding wordt als gebonden gezien. Dat wil zeggen dat de middelen aan de burger moeten worden teruggegeven, als zij niet aan het specifieke doel waarvoor zij zijn geheven worden besteed.
- Toelichting: Bij de jaarrekening 2017 heeft er een aanwending plaatsgevonden van deze voorziening van € 22.000 waarmee de voorziening op € 0 is komen te staan. Het nadelige saldo op het taakveld afval is in 2018 ten laste van de exploitatie gekomen.

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

Omschrijving	Boekwaarde		Boekwaarde		Rente
	1-1-2018	Ontvangen	Aflossing	31-12-2018	
Onderhandse leningen:					
-Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	10.315	0	422	9.893	124
Totaal	10.315	0	422	9.893	124

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.

	2018	2017
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.083	3.725

Overlopende passiva

	2018	2017
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	1.771	2.470
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.	26	34
Totaal	1.797	2.504

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

Omschrijving	Saldo 31-12-2017	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen of de terugbetalingen	Saldo 31-12-2018
<i>Rijk</i>				
Ontvangen vergoeding RMBA (CAO)	30	0	30	0
Subsidie cultureel erfgoed	0	22	0	22
<i>Provincie</i>				
Subsidie onderhoud Stofmolen	4	0	0	4
Totaal	34	22	30	26

Gewaarborgde geldleningen

Omschrijving	Aard	Oorspronkelijk bedrag	Waarborg %	Restant bedrag per 31-12-2018	Restant bedrag per 31-12-2017
Het Grootslag	Woningbouw	48.100	50%	22.450	24.050
De Woonschakel	Woningbouw	14.211	50%	6.763	6.829
De Woonschakel-Centrum	Dorpshuis	2.350	100%	1.561	1.632
Overige garanties	Diverse	2.592	100%	315	387
Totaal		67.253		31.089	32.898

Garantstellingen

Omschrijving	Garantie- bedrag per 31-12-2018	Garantie- bedrag per 31-12-2017
CAW	6.734	6.513
Kredietbank	1	1
Veiligheidsregio NHN	1.230	1.343
Totaal	7.965	7.857

Het Centraal Afvalverwijderingsbedrijf West-Friesland (CAW) is namens de zeven deelnemende gemeenten aandeelhouder van de N.V. Huisvuilcentrale Noord-Holland (HVC). Het CAW is houder van 338 van de 2.914 uitstaande aandelen van de NV Huisvuilcentrale Noord Holland en heeft zich op grond van artikel 9 en 10 van de ballotageovereenkomst garant gesteld voor rente en aflossing van leningen van de NV Huisvuilcentrale Noord-Holland. Bij uitwinning of aansprakelijkheidsstelling van de aandeelhouders zijn de aandeelhouders onderling aansprakelijk naar rato van het aantal uitgegeven aandelen van de aan uitwinning of aansprakelijkheid verbonden kosten. Deze garantstelling vertaalt zich indirect naar de deelnemende gemeenten. Per 31 december 2018 is de stand van de gegarandeerde leningen € 630.329.000.

Er zijn 2.914 aandelen uitgegeven. Het aandeel van het CAW hierin is 338. Dit is een percentage van 11,6%, waardoor het CAW een bedrag garant staat voor ca. € 73,1 miljoen. Op basis van het inwoneraantal betekent dat voor de gemeente Drechterland een bedrag van € 6,7 miljoen.

Niet in de balans opgenomen financiële verplichtingen

Langlopende financiële verplichtingen

Omschrijving	Einddatum	Jaarbedrag
Onderhoudscontract gemeentehuis	31-12-2035	108
Huur dorps huis Venhuizen (incl. nuts)	n.v.t.	210

Financiële verplichtingen waarvan de aanbesteding niet heeft plaatsgevonden conform de Europese aanbestedingsregels

Omschrijving	Bedrag	Jaar
Loonbedrijf C. de Wit & Zn. B.V.	116	2019

Verantwoording Specifieke Uitkering

 Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid 							
Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2018 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2019							
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet, gemeentedeel 2018	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet, totaal 2017	I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05
SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet, totaal 2017	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)
SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet, totaal 2017	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)	I.7 Participatiewet (PW)
SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet, totaal 2017	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 10	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 11
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet, totaal 2017	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAW	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk)
			inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet, totaal 2017	I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle n.v.l. Indicatornummer: G2A / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2A / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2A / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2A / 04	Aard controle R Indicatornummer: G2A / 05
SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet, totaal 2017	1 060498 Gemeente Drechtland	€ 2.076.711	€ 84.774	€ 128.625	€ 0
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A / 01	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet
SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet, totaal 2017	In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
			I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze zelfstandigen (IOAZ)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Participatiewet (PW)
SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet, totaal 2017	Aard controle n.v.l. Indicatornummer: G2A / 07	Aard controle R Indicatornummer: G2A / 08	Aard controle R Indicatornummer: G2A / 09	Aard controle R Indicatornummer: G2A / 10	Aard controle R Indicatornummer: G2A / 11
			1 060498 Gemeente Drechtland	€ 0	€ 9.636	€ 0	€ 0
SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet, totaal 2017	Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A / 01	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)			
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam			
SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet, totaal 2017	Aard controle n.v.l. Indicatornummer: G2A / 13	Aard controle R Indicatornummer: G2A / 14			
			1 060498 Gemeente Drechtland	€ 0			
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) gemeentedeel 2018	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05
SZW	G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee		
SZW	G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	Aard controle n.v.l. Indicatornummer: G3 / 09		
			€ 0	€ 0	Nee		
SZW	G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) totaal 2017	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)
			inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
SZW	G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004	Aard controle n.v.l. Indicatornummer: G3A / 01	Aard controle R Indicatornummer: G3A / 02	Aard controle R Indicatornummer: G3A / 03	Aard controle R Indicatornummer: G3A / 04	Aard controle R Indicatornummer: G3A / 05
			1 060498 Gemeente Drechtland	€ 7.392	€ 1.682	€ 80.929	€ 13.439
SZW	G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004	Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A / 01	Besteding (jaar T-1) Bob	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	
SZW	G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004	Aard controle n.v.l. Indicatornummer: G3A / 07	Aard controle R Indicatornummer: G3A / 08	Aard controle R Indicatornummer: G3A / 09	Aard controle R Indicatornummer: G3A / 10	
			1 060498 Gemeente Drechtland	€ 0	€ 0	€ 0	

Behorende bij onze
verklaring d.d.
28-05-2019

astrium
overheidsaccountants b.v.

Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Overzicht baten en lasten per programma	Lasten	Baten	Saldo
Bestuur en ondersteuning			
Burgerzaken	500	-335	166
Bestuur	1.958	-323	1.634
Historisch archief	100	0	100
Totalen per programma	2.557	-658	1.900
Veiligheid			
Openbare orde en veiligheid	447	-25	422
Crisisbeheersing en brandweer	1.210	0	1.210
Totalen per programma	1.657	-25	1.632
Beheer openbare ruimte			
Verkeer en vervoer	2.298	-67	2.231
Openbaar groen en (openlucht) recreatie (vv)	902	0	902
Economische havens en waterwegen (vv)	135	-23	111
Totalen per programma	3.334	-90	3.244
Economie			
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	19	-5	14
Openbaar groen en (openlucht) recreatie (ec)	120	-15	105
Economische ontwikkeling	178	0	178
Beheer overige gebouwen en gronden	247	-58	189
Economische promotie	61	-20	41
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	339	-299	40
Totalen per programma	963	-397	567
Samenleving			
Sportaccommodaties	807	-257	550
Samenkracht en burgerparticipatie	1.699	-404	1.295
Cultureel erfgoed	129	-1	127
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	590	-1	589
Media	533	-99	433
Maatwerkvoorziening (WMO)	301	-3	299
Wijkteams	1.077	-11	1.066
Begeleide participatie	3.108	0	3.108
Sportbeleid en activering	375	-35	340
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	327	0	327
Openbaar basisonderwijs	70	0	70
Maatwerkdienstverlening 18+	547	-221	327
Inkomensregelingen	3.661	-2.450	1.211
Maatwerkdienstverlening 18-	3.960	0	3.960
Geëscaleerde zorg 18-	376	0	376
Geëscaleerde zorg 18+	52	-55	-4
Volksgesondheid	757	0	757
Arbeidsparticipatie	132	0	132
Onderwijshuisvesting	488	-17	471
Musea	13	0	13
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	98	0	98
Totalen per programma	19.100	-3.555	15.545
Milieu			
Begraafplaatsen en crematoria	156	-86	69
Afval	2.411	-2.862	-451
Milieubeheer	620	0	620
Riolering	1.096	-1.407	-311
Totalen per programma	4.283	-4.356	-73

Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening			
Wonen en bouwen	788	-327	461
Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	1.319	-1.821	-503
Ruimtelijke ordening	757	-33	724
Totalen per programma	2.863	-2.181	682
Algemene dekkingsmiddelen			
Overige baten en lasten	0	-12	-12
Belastingen overig	89	-22	67
Ozb woningen	126	-1.824	-1.698
Ozb niet-woningen	33	-761	-728
Economische promotie	0	-27	-27
Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	0	-22.858	-22.858
Treasury	24	-127	-103
Totalen per programma	272	-25.631	-25.359
Mutaties reserves			
Mutaties reserves	1.356	-3.407	-2.050
Totalen per programma	1.356	-3.407	-2.050
Overhead			
Overhead	4.107	-20	4.087
Totalen per programma	4.107	-20	4.087
Resultaat			
Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0
Totalen per programma			
Totaal saldo van baten en lasten	40.494	-40.320	174

Bijlagen

Controleverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van de Gemeente Drechterland

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van de Gemeente Drechterland te Hoogkarspel gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2018 als van de activa en passiva van de Gemeente Drechterland op 31 december 2018 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door de raad op 17 december 2018.

De jaarrekening bestaat uit:

1. het overzicht van baten en lasten over 2018;
2. de balans per 31 december 2018;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen
4. de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
5. de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door de raad op 17 december 2018 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Gemeente Drechterland zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 403.020. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2018. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de raad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 100.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de raad voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeente in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De raad is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door de raad op 17 december 2018, het Controleprotocol WNT 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde afweging dat de gemeente in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeente haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeente de financiële risico's niet kan opvangen;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeente, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeente. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met de raad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

ZOETERMEER, 28 mei 2019

Astrium Overheidsaccountants BV

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

drs. R.A.D. Knoester RA